

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

30 Σεπτεμβρίου 2019

Οι Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. την 21^η Νοεμβρίου 2019 και έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο της Τράπεζας Πειραιώς στη διεύθυνση www.piraeusbankgroup.com.

Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις 30 Σεπτεμβρίου 2019

Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων.....	5
Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	6
Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.....	7
Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	8
Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμειακών Ροών	9

Σημειώσεις επί των Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες	10
2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών.....	11
3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	18
4 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων	18
5 Επιχειρηματικοί τομείς	28
6 Καθαρά έσοδα προμηθειών	32
7 Έξοδα προσωπικού	34
8 Διακοπείσες Δραστηριότητες	34
9 Φόρος εισοδήματος έσοδο/ (έξοδο)	37
10 Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	39
11 Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή	40
12 Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	41
13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	43
14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος.....	46
15 Επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες	47
16 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα.....	55
17 Υποχρεώσεις προς πελάτες	56
18 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	56
19 Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις.....	61

20 Υποχρεώσεις μισθώσεων.....	62
21 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις	62
22 Μετοχικό κεφάλαιο και υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες.....	65
23 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	67
24 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.....	68
25 Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο των ενοποιούμενων εταιρειών	70
26 Κεφαλαιακή επάρκεια	73
27 Αναμορφώσεις/ αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών πληροφοριών συγκριτικής περιόδου.....	74
28 Γνωστοποιήσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις».....	77
29 Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Περιόδου Αναφοράς	81

€ Εκατ.	Σημείωση	Από 1/1 έως		Από 1/7 έως	
		30/9/2019	30/9/2018	30/9/2019	30/9/2018
		Όπως αναμορφώθηκε		Όπως αναμορφώθηκε	
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
		1.390	1.411	463	457
		(318)	(357)	(109)	(108)
		1.072	1.054	353	349
	6	300	331	112	151
	6	(73)	(68)	(31)	(27)
		227	263	81	124
		1	7	0	0
		14	39	1	15
		(4)	(19)	(0)	0
		5	12	3	(5)
		46	49	29	15
		1.361	1.405	467	499
	7	(394)	(502)	(135)	(117)
		(266)	(311)	(92)	(103)
		(91)	(77)	(30)	(26)
		2	(2)	(0)	0
		(749)	(892)	(257)	(246)
		612	513	210	253
	13	(489)	(395)	(157)	(149)
		(15)	(22)	(10)	(2)
		9	6	(1)	(1)
		-	(50)	-	0
		(7)	(7)	(2)	(3)
		(1)	0	0	0
		2	13	2	1
		(0)	(13)	11	11
		110	46	53	110
	9	(35)	(10)	(9)	(17)
		75	35	44	93
		12	(339)	5	(27)
		87	(304)	49	67
		78	40	44	94
		(2)	(4)	0	(1)
		12	(339)	5	(27)
		0	(1)	-	0
		0,18	0,09	0,10	0,22
	11	0,09	0,05	0,05	0,11
		0,03	(0,78)	0,01	(0,06)
	11	0,01	(0,41)	0,01	(0,03)

€ Εκατ.	Σημείωση	Από 1/1 έως		Από 1/7 έως	
		30/9/2019	30/9/2018	30/9/2019	30/9/2018
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου (Α)		75	35	44	93
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:					
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	12	124	(32)	51	(6)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	12	9	2	5	(3)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	12	23	5	2	1
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	12	0	(0)	(0)	-
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Β)	12	155	(26)	58	(8)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Α)+(Β)		231	10	102	85
- Αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας		233	14	102	86
- Αναλογούνται στα δικαιώματα μειοψηφίας		(2)	(4)	0	(1)
ΔΙΑΚΟΠΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ					
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου (Γ)		12	(339)	5	(27)
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους:					
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	12	(4)	0	-	0
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	12	(4)	145	-	(0)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Μεταβολή αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	12	(1)	0	-	0
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	12	(0)	(0)	-	(0)
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Δ)	12	(9)	145	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/ (έξοδα) μετά από φόρους (Γ)+(Δ)		3	(194)	5	(27)
- Αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας		3	(193)	5	(27)
- Αναλογούνται στα δικαιώματα μειοψηφίας		(0)	(1)	-	0

€ Εκατ.	Σημείωση	30/9/2019	31/12/2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα στις Κεντρικές Τράπεζες		2.479	2.572
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων		1.278	1.120
Χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		650	382
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		103	110
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις		576	378
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών		82	103
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	13	37.953	39.757
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών		73	84
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων		1.618	2.270
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	14	1.125	208
Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού		128	307
Επενδύσεις σε ακίνητα		1.137	1.079
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	15	180	162
Ενσώματα πάγια στοιχεία		1.054	1.010
Άυλα στοιχεία ενεργητικού		289	292
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	10	208	221
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις		6.561	6.647
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού		3.488	3.458
Στοιχεία ενεργητικού από διακοπήσεις δραστηριότητες	8	109	1.721
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		59.089	61.880
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	16	3.032	5.548
Υποχρεώσεις προς πελάτες	17	45.172	44.739
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		80	62
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις		631	413
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	18	521	528
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	19	404	-
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		11	2
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις		33	32
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση		126	192
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη		185	168
Λοιπές υποχρεώσεις		1.118	885
Υποχρεώσεις από διακοπήσεις δραστηριότητες	8	17	1.804
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		51.331	54.374
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο (κοινές μετοχές)	22	2.620	2.620
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	22	13.075	13.075
Υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες	22	2.040	2.040
Μείον: Ίδιες μετοχές	22	(0)	(1)
Λοιπά αποθεματικά	23	285	155
Αποτελέσματα εις νέον	23	(10.378)	(10.499)
Ίδια Κεφάλαια αναλογούντα στους ιδιοκτίτες μητρικής		7.642	7.390
Δικαιώματα μειοψηφίας		116	116
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		7.758	7.506
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		59.089	61.880

€ Εκατ.	Σημείωση	Αναλογούντα στους μετόχους της μητρικής						Σύνολο	Δικαιώματα μειοψηφίας	Σύνολο
		Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το άρτιο	Υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες	Ίδιες Μετοχές	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον			
Υπόλοιπο έναρξης την 1/1/2018 σύμφωνα με την οριστική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α 9		2.620	13.075	2.040	(0)	51	(10.308)	7.477	126	7.602
	12	-	-	-	-	119	-	119	0	119
	23	-	-	-	-	-	(299)	(299)	(5)	(304)
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο 1/1 - 30/9/2018		0	0	0	0	119	(299)	(179)	(5)	(184)
	22, 23	-	-	-	0	-	(1)	(0)	-	(0)
	23	-	-	-	-	(11)	11	-	-	0
	23	-	-	-	-	-	0	0	-	0
	23	-	-	-	-	(6)	(12)	(18)	0	(17)
Υπόλοιπο την 30/9/2018		2.620	13.075	2.040	(0)	154	(10.609)	7.280	121	7.401
Υπόλοιπο έναρξης την 1/10/2018		2.620	13.075	2.040	(0)	154	(10.609)	7.280	121	7.401
	23	-	-	-	-	7	-	7	(0)	7
	23	-	-	-	-	-	141	141	(7)	133
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο 1/10-31/12/2018		0	0	0	0	7	141	148	(7)	141
	22, 23	-	-	-	(0)	-	(0)	(0)	-	(0)
	23	-	-	-	-	(0)	0	0	-	0
	23	-	-	-	-	-	(32)	(32)	-	(32)
	23	-	-	-	-	(6)	1	(5)	2	(3)
Υπόλοιπο την 31/12/2018		2.620	13.075	2.040	(0)	155	(10.499)	7.390	116	7.506
Υπόλοιπο έναρξης την 1/1/2019		2.620	13.075	2.040	(0)	155	(10.499)	7.390	116	7.506
	12	-	-	-	-	146	-	146	(0)	146
	23	-	-	-	-	-	89	89	(2)	87
Συνολικά έσοδα/ (έξοδα) για την περίοδο 1/1 - 30/9/2019		0	0	0	0	146	89	236	(2)	233
	22, 23	-	-	-	0	-	0	1	-	1
	23	-	-	-	-	2	(2)	-	-	0
	23	-	-	-	-	-	2	2	-	2
	23	-	-	-	-	(19)	32	14	2	16
Υπόλοιπο την 30/9/2019		2.620	13.075	2.040	(0)	285	(10.378)	7.642	116	7.758

€ εκατ.	Από 1/1 έως	
	30/9/2019	30/9/2018
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>		
Κέρδη/ (Ζημίες) προ φόρων	110	46
<i>Προσαρμογή κερδών/ ζημιών προ φόρων:</i>		
Προστίθενται: προβλέψεις και λοιπά έξοδα απομείωσης	502	454
Προστίθενται: αποσβέσεις	91	77
Προστίθενται: παροχές μετά τη συνταξιοδότηση και δαπάνες κόστους αποχώρησης	42	146
Καθαρά (κέρδη)/ζημίες από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(6)	(15)
Καθαρά (κέρδη)/ζημίες από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(5)	(12)
(Κέρδη)/ ζημίες από επενδυτικές δραστηριότητες	5	29
<i>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων</i>	738	725
<i>Μεταβολές λειτουργικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων:</i>		
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των διαθεσίμων στις Κεντρικές Τράπεζες	(235)	279
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(208)	(252)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	(1)	4
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	(916)	(84)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα	(92)	97
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	1.227	2.540
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων πελατών	21	(175)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(21)	(220)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	(2.858)	(6.731)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	12	50
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες	435	1.775
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων	27	(82)
<i>Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν την καταβολή φόρου εισοδήματος</i>	(1.870)	(2.074)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(2)	(0)
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες	(1.873)	(2.074)
<i>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>		
Αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων	(70)	(102)
Πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	16	24
Αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	(14)	(20)
Αγορά διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού	-	(0)
Πώληση διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού εξαιρουμένων των πωλήσεων θυγατρικών εταιρειών	269	0
Αγορά χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(1.585)	(1.648)
Πώληση χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	2.338	1.151
Εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	(92)	-
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών	111	194
Ίδρυση και συμμετοχή σε αυξήσεις/μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών	(10)	(14)
Πωλήσεις συγγενών εταιρειών	1	9
Είσπραξη μερισμάτων	1	7
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες	965	(399)
<i>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων</i>		
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	397	95
Αγοραπωλησίες ιδίων μετοχών και δικαιωμάτων προτίμησης	1	(0)
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	398	94
Συναλλαγματικές διαφορές του ταμείου και των ταμειακών ισοδυνάμων	9	(11)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (Α)	(501)	(2.390)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες λειτουργικές δραστηριότητες	99	84
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες επενδυτικές δραστηριότητες	(348)	(311)
Καθαρές ταμειακές ροές από διακοπείσες χρηματοδοτικές δραστηριότητες	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές του ταμείου και των ταμειακών ισοδυνάμων	(0)	(2)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) του ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων από διακοπείσες δραστηριότητες (Β)	(249)	(229)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου (Γ)	3.351	4.188
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου (Α)+(Β)+(Γ)	2.601	1.568

1 Γενικές πληροφορίες

Η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. («Τράπεζα») ιδρύθηκε το 1916 και οι μετοχές της είναι ονομαστικές και εισηγμένες στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών από το 1918. Η Τράπεζα αποτελεί πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας υπό την άμεση εποπτεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας («ΕΚΤ») και της Τράπεζας της Ελλάδος («ΤτΕ»), σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 4261/2014 και 4548/2018, όπως ισχύουν, καθώς και το εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των εισηγμένων εταιρειών. Σύμφωνα με το Καταστατικό της, ο σκοπός της Τράπεζας είναι κάθε εργασία ή δραστηριότητα, η οποία επιτρέπεται ή επιβάλλεται στις Τράπεζες από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι ο Ν. 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών», τέθηκε σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2019 και σε συνδυασμό με τον Ν. 4601/2019 για τους Εταιρικούς Μετασχηματισμούς, αντικαθιστούν πλήρως τον προϊσχύσαντα κωδικοποιημένο εταιρικό νόμο 2190/1920 για τις ανώνυμες εταιρίες. Ο νέος Ν. 4548/2018, μεταξύ άλλων, ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο τις διατάξεις της Οδηγίας Shareholders Rights Directive II (SRD II) για τις αποδοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς επίσης και για τις συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη.

Οι αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την ίδρυση και λειτουργία των ανώνυμων εταιριών από την εφαρμογή του νέου νόμου αφορούν κυρίως στις ακόλουθες ενότητες:

- Σύσταση ανώνυμης εταιρίας (νομικά έγγραφα σύστασης, επωνυμία, εταιρικά έγγραφα)
- Μετοχικό Κεφάλαιο (αποτίμηση των εισφορών σε είδος, διαδικασία πιστοποίησης καταβολής αρχικού μετοχικού κεφαλαίου ή αύξησής του)
- Τίτλοι που εκδίδονται από τις ανώνυμες εταιρίες
- Διοικητικό Συμβούλιο (σύνθεση και λειτουργία, καθήκοντα, ελαττωματικές αποφάσεις, πολιτική αποδοχών, έκθεση αποδοχών)
- Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη
- Γενική Συνέλευση (είδη Γενικής Συνέλευσης, όροι συμμετοχής, κανόνες λήψης αποφάσεων)
- Δικαιώματα μειοψηφίας (π.χ. δυνατότητα σύστασης ενώσεων μετόχων)
- Διάθεση κερδών (διανομή ελάχιστου ή προσωρινού μερίσματος και προαιρετικών αποθεματικών)

Λαμβανομένου υπόψη ότι τα βασικά χαρακτηριστικά, η δομή και οι γενικοί κανόνες λειτουργίας της ανώνυμης εταιρίας δεν μεταβάλλονται, παρά τις διάφορες νομοθετικές αλλαγές που προαναφέρθηκαν, ο αντίκτυπος του νέου νόμου στην Τράπεζα Πειραιώς και στις θυγατρικές της (εφεξής αποκαλούμενες όλες μαζί ως «ο Όμιλος»), δεν είναι σημαντική.

Η Τράπεζα Πειραιώς έχει έδρα στην Ελλάδα. Η διεύθυνση της έδρας της είναι Αμερικής 4, 105 64, Αθήνα, αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. 225501000. Η διάρκεια της Τράπεζας έχει ορισθεί μέχρι την 6 Ιουλίου 2099. Ο Όμιλος αναπτύσσει δραστηριότητες στη Νοτιοανατολική και Δυτική Ευρώπη. Ο Όμιλος κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 απασχολεί συνολικά 12.905 άτομα, εκ των οποίων 1.007 άτομα αντιστοιχούν σε μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε.).

Η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς συμμετέχει, πέραν του Γενικού Δείκτη του Χ.Α., σε μία σειρά από άλλους δείκτες, όπως FTSE/X.A. (Large Cap, Banks), FTSE (Emerging Markets SC, Med 100, FTSE4Good), MSCI (Global SC, EMEA, Greece), Stoxx (All Europe TMI, Balkan) και S&P (Global, Greece BMI).

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την ημερομηνία έγκρισης των Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019 είναι η εξής:

Γεώργιος Π. Χαντζηνικολάου	Ο Πρόεδρος Δ.Σ., Μη Εκτελεστικό Μέλος
Karel G. De Boeck	Ο Αντιπρόεδρος Δ.Σ., Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Ι. Μεγάλου	Ο Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Βενετία Γ. Κοντογούρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Arne S. Berggren	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Enrico Tommaso C. Cucchiani	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
David R. Hexter	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Σολομών Α. Μπεράχας	Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Alexander Z. Blades	Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.
Per Anders J. Fasth	Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ., Εκπρόσωπος του ΤΧΣ βάσει Ν. 3864/2010.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Τράπεζας και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων αυτής και είναι επανεκλέξιμα. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής και παρατείνεται μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση που συνέρχεται μετά τη λήξη της θητείας τους. Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τον Ν.3864/2010, στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας μετέχει και εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ»). Επίσης σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας, η εκάστοτε αντικατάσταση ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται. Η θητεία του παρόντος Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την απόφαση που έλαβε η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας κατά την 28 Ιουνίου 2017, λήγει την 28 Ιουνίου 2020, με δυνατότητα παράτασης κατά τα ανωτέρω.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών

2.1 Βάση κατάρτισης

Οι Συνοπτικές Ενδιάμεσες Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις κατά την και για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019 (οι “Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις”) έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το

Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά».

Οι Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν επιλεγμένες γνωστοποιήσεις και δεν περιλαμβάνουν όλη την πληροφόρηση που απαιτείται στις πλήρεις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Ως εκ τούτου, οι Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις θα πρέπει να αναγνωστούν σε συνδυασμό με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Ομίλου της 31 Δεκεμβρίου 2018, που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (η “Ε.Ε.”).

Οι λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν είναι σύμφωνες με εκείνες του προηγούμενου οικονομικού έτους και της αντίστοιχης ενδιάμεσης περιόδου, με εξαίρεση την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις» το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1 Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση της λογιστικής αρχής του Ομίλου για τις συμβάσεις μισθώσεων περιλαμβάνεται στη Σημείωση 2.4. Όπως επιτρέπεται από τις μεταβατικές διατάξεις στο Δ.Π.Χ.Α. 16, ο Όμιλος έχει επιλέξει να μην αναμορφώσει τις συγκριτικές περιόδους αναφοράς, ακολουθώντας την τροποποιημένη αναδρομική εφαρμογή. Ως εκ τούτου, η λογιστική αρχή που παρατίθεται στη Σημείωση 2.2.20 στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 2018 αφορά στις περιόδους που έληξαν έως την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Τα κονδύλια παρουσιάζονται στρογγυλοποιημένα σε εκατ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά) προς διευκόλυνση της παρουσίασής τους. Τυχόν διαφορές μεταξύ των ποσών που αναφέρονται στις κύριες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των σχετικών ποσών που παρουσιάζονται στις συνοδευτικές σημειώσεις, οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία αναμορφώθηκαν για να συμβαδίζουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο. Οι εν λόγω αναμορφώσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στην παρουσίαση των κύριων οικονομικών καταστάσεων, όπως αναλυτικά παρουσιάζονται στη Σημείωση 27.

Οι Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είτε μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, όλα τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα καθώς και τα επενδυτικά ακίνητα τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

2.2 Συνεχιζόμενη Δραστηριότητα

Συμπέρασμα

Η Διοίκηση έχει αποφανθεί ότι οι Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου έχουν καταρτιστεί κατάλληλα με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας για την ενιάμηνη περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019 λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τις σημαντικές θετικές εξελίξεις στην Ελληνική οικονομία που έλαβαν χώρα τα τελευταία χρόνια και τις εκτιμήσεις που διαβλέπουν τη διατήρηση της αναπτυξιακής προοπτικής του μακροοικονομικού περιβάλλοντος και ιδιαίτερα της ανάκαμψης των τιμών των ακινήτων και της πιστωτικής επέκτασης,
- β) τη βελτιωμένη ρευστότητα του Ομίλου, που αποτυπώνεται στη σταθεροποίηση του δείκτη δανείων προς καταθέσεις σε ικανοποιητικά επίπεδα και στην σταδιακή αποκατάσταση των δεικτών κάλυψης ρευστότητας και καθαρής σταθερής χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής εξάρτησης από τον μηχανισμό παροχής έκτακτης ρευστότητας ELA (“Emergency Liquidity Assistance”) από τον Ιούλιο 2018 και της διαφοροποίησης των πηγών χρηματοδότησης,

- γ) την επιστροφή του Ομίλου στην κερδοφορία και την εσωτερική δημιουργία κεφαλαίων, και
- δ) τη βελτιωμένη κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου από την έκδοση ομολόγου σταθερού επιτοκίου μειωμένης εξασφάλισης Tier II (το Ομόλογο 'TIER II') ονομαστικής αξίας € 400 εκατ. στις 26 Ιουνίου 2019, σε συνδυασμό με το Σχέδιο Κεφαλαιακής Ενίσχυσης που βρίσκεται σε εφαρμογή.

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Το εννεάμηνο του 2019 η ελληνική οικονομία, σύμφωνα με τους διαθέσιμους δείκτες οικονομικής δραστηριότητας, διατήρησε την αναπτυξιακή της δυναμική αν και με βραδύτερο ρυθμό, έχοντας εισέλθει σε μια περίοδο θετικών ρυθμών ανάπτυξης, παρά τις εγχώριες προκλήσεις και το κλίμα αβεβαιότητας που επικρατεί στο διεθνές περιβάλλον. Οι σημαντικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2018 αποτέλεσαν τη βάση για την ενίσχυση του οικονομικού κλίματος, την επίτευξη δημοσιονομικής σταθερότητας και τη διατήρηση της αναπτυξιακής τροχιάς για δεύτερο συνεχόμενο έτος. Η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να ενδυναμωθεί περαιτέρω, ωστόσο υπόκειται στην προσήλωση της οικονομικής πολιτικής στις σχετικές οικονομικές και δημοσιονομικές δεσμεύσεις της χώρας στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας.

Με την ολοκλήρωση του 3ετούς προγράμματος οικονομικής προσαρμογής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας ("ESM"), τον Αύγουστο του 2018, η Ελλάδα εντάχθηκε στον κύκλο συντονισμού της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, ενώ βρίσκεται πλέον υπό την ενισχυμένη εποπτεία του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 472/2013. Στο πλαίσιο αυτό, έχουν ολοκληρωθεί τρεις αξιολογήσεις, το Νοέμβριο του 2018, το Φεβρουάριο του 2019 και τον Ιούνιο του 2019.

Από τον Ιούνιο του 2018 είχε ανακοινωθεί νέα δέσμη μέτρων ελάφρυνσης του χρέους, τα οποία εφαρμόστηκαν τον Απρίλιο του 2019. Ειδικότερα, εφαρμόστηκε πρόσθετη παράταση πληρωμής τόκων και αποπληρωμής κεφαλαίου δανείων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ("EFSF") ύψους € 96,4 δις και η μέση σταθμισμένη διάρκεια αποπληρωμής επεκτάθηκε κατά 10 έτη στα 42,5 έτη. Το χρονοδιάγραμμα αποπληρωμής του χρέους εκτείνεται πλέον έως το 2070. Παράλληλα, εγκρίθηκε η απόδοση των κερδών Agreement on Net Financial Assets (ANFA) και Securities Market Programme (SMP), καθώς και η κατάργηση της σταδιακής αύξησης του περιθωρίου δανείων του EFSF, με αποτέλεσμα την ελάφρυνση του χρέους συνολικού ύψους € 970 εκατ. Επιπλέον τον Απρίλιο του 2019, κατατέθηκε αίτημα από το Ελληνικό Υπουργείο Οικονομικών στον ESM για την πρόωρη αποπληρωμή μέρους των δανείων του ΔΝΤ, για το οποίο έλαβε έγκριση τον Οκτώβριο του 2019.

Ταυτόχρονα, από τον Ιούνιο του 2018 έχει ξεκινήσει η δημιουργία αποθεματικού μετρητών για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της χώρας. Κατά τη διάρκεια του 2018 και του 2019 μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων εννεαμήνου, οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's, S&P Global και Fitch σταδιακά αναβάθμισαν την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας στις κλίμακες "B1" (σταθερές προοπτικές), "BB-" (θετικές προοπτικές) και "BB-" (σταθερές προοπτικές) αντίστοιχα. Τον Ιανουάριο του 2019 η Ελλάδα επέστρεψε στις διεθνείς αγορές χρεογράφων με την έκδοση 5ετούς ομολόγου ύψους € 2,5 δις με απόδοση 3,6%. Επιπλέον, τον Μάρτιο του 2019 και τον Ιούλιο του 2019, η Ελλάδα εξέδωσε ομόλογα ονομαστικής αξίας € 2,5 δις το καθένα, με 10ετή και 7ετή λήξη αντίστοιχα και με απόδοση 3,9% και 1,9% αντίστοιχα, ενώ τον Οκτώβριο προστέθηκε επιπλέον € 1,5 δις στην 10ετή λήξη στην ιστορική χαμηλή απόδοση του 1,50%, αντανακλώντας ένα σταθερά βελτιωμένο περιβάλλον, το οποίο αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου η ελληνική οικονομία να παραμείνει σε μια βιώσιμη πορεία ανάπτυξης.

Το 2018 το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ("ΑΕΠ"), συνεχίζοντας τη θετική πορεία του 2017 (+1,5%), αυξήθηκε κατά 1,9%. Η ελληνική οικονομία συνέχισε να αναπτύσσεται το 1ο εξάμηνο του 2019, αλλά με επιβραδυνόμενο ρυθμό, καθώς το ΑΕΠ, αυξήθηκε κατά 1,5% σε ετήσια βάση. Οι εξαγωγές, οι επενδύσεις και η τελική κατανάλωση είχαν θετική συμβολή στην

ανάπτυξη. Ταυτόχρονα, το 2018 η σταθερή βελτίωση του οικονομικού κλίματος στο σύνολο των επιμέρους κλάδων επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά και του δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτών, οδήγησε το δείκτη οικονομικού κλίματος στις 102,1 μονάδες (μέσος όρος έτους), στα υψηλότερα επίπεδα συγκριτικά με την τελευταία δεκαετία. Κατά το εννεάμηνο 2019 ο δείκτης διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα ξεπερνώντας τις 102 μονάδες, ενώ το Σεπτέμβριο 2019 διαμορφώθηκε στις 107,2 μονάδες. Επίσης, το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 19,3% το 2018 έναντι 21,5% το 2017, ενώ η απασχόληση αυξήθηκε κατά 2,0% σε ετήσια βάση. Το 1ο εξάμηνο του 2019, το ποσοστό ανεργίας, διαμορφώθηκε στο 18,1% και διατηρήθηκε η ανοδική πορεία στην απασχόληση στο 2,5% σε ετήσια βάση. Παράλληλα, ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 0,6% το 2018 (2017: 1,1%), και 0,3% το εννεάμηνο του 2019, ενσωματώνοντας μεταξύ άλλων τις μεταβολές στις τιμές ενέργειας και στη φορολογία. Το 2018, διατηρήθηκαν οι θετικές επιδόσεις στο χώρο του τουρισμού και το διάστημα Ιανουαρίου – Αυγούστου 2019 παρατηρήθηκε αύξηση των ταξιδιωτικών εισπράξεων κατά 13,6% σε ετήσια βάση. Παράλληλα με τον τουρισμό και μια πληθώρα άλλων δεικτών οικονομικής δραστηριότητας στον τομέα της βιομηχανίας, του λιανικού και χονδρικού εμπορίου, των υπηρεσιών, αλλά και εξαγωγών παρουσιάζουν αυξητική πορεία τη τελευταία διετία.

Σε δημοσιονομικό επίπεδο, το πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης για το 2018 ήταν 1,0% του ΑΕΠ και το πρωτογενές πλεόνασμα σύμφωνα με τη μεθοδολογία της ενισχυμένης εποπτείας, ανήλθε σε 4,3% του ΑΕΠ, έναντι στόχου 3,5% του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας για τέταρτο κατά σειρά έτος τους στόχους του προγράμματος. Σύμφωνα με το προσχέδιο του Κρατικού Προϋπολογισμού 2020, το πρωτογενές αποτέλεσμα της γενικής κυβέρνησης για το 2019, εκτιμάται ότι σε όρους ενισχυμένης εποπτείας θα διαμορφωθεί στο 3,7% του ΑΕΠ.

Οι διεθνείς μακροοικονομικές συνθήκες και η ενδεχόμενη επιστροφή σε περιβάλλον ύφεσης για την παγκόσμια οικονομία αποτελούν τους πρωταρχικούς παράγοντες κινδύνου για την πορεία της Ελληνικής οικονομίας, τον ελληνικό τραπεζικό κλάδο εν γένει αλλά και ειδικότερα για την Τράπεζα Πειραιώς, ενώ οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή είναι ένας πρόσθετος παράγοντας κινδύνου. Κατ' επέκταση, αρνητικές εξελίξεις στην οικονομική ανάπτυξη, στη δημοσιονομική πολιτική, στην ανεργία καθώς και στην πορεία των τιμών των ακινήτων θα είχαν ενδεχομένως αρνητική επίπτωση στην κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας (π.χ. επίδραση στην ποιότητα του δανειακού της χαρτοφυλακίου και στην κερδοφορία της) καθώς και στη ρευστότητά της (π.χ. εκροές ή παύση εισροών καταθέσεων, μείωση συναλλαγών επαναγοράς τίτλων με τρίτους στη διατραπεζική αγορά). Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και αξιολογεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την ενδεχόμενη επίδραση τους στις λειτουργίες και στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Ρευστότητα

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 οι καταθέσεις του Ομίλου Πειραιώς αυξήθηκαν σε € 45,2 δις από € 44,7 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018 (+1%). Κατά το εννεάμηνο του 2019, η έκθεση του Ομίλου στο Ευρωσύστημα μειώθηκε στα € 0,8 δις στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 από € 3,2 δις στις 31 Δεκεμβρίου 2018, κυρίως λόγω της απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας και της περαιτέρω αύξησης της πελατειακής καταθετικής βάσης. Η χρηματοδότηση μέσω ELA της Τράπεζας Πειραιώς αποπληρώθηκε πλήρως τον Ιούλιο του 2018 και παρέμεινε μηδενική κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019. Στις 31 Αυγούστου 2018, το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Καλυμμένων Ομολόγων της Τράπεζας ύψους € 10 δις αξιολογήθηκε με απόδοση αξιολόγησης επενδυτικής βαθμίδας από τον οίκο αξιολόγησης DBRS. Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης, είχε ως αποτέλεσμα την σημαντική μείωση του κόστους χρηματοδότησης σε σχέση με την αγορά συναλλαγών επαναγοράς τίτλων, καθώς η Τράπεζα έχει χρησιμοποιήσει ως εξασφάλιση σε πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ μέρος των € 4,5 δις καλυμμένων ομολογιών που διαθέτει σε κυκλοφορία.

Στις συνεδριάσεις του Μαρτίου και του Ιουνίου 2019, η ΕΚΤ ανακοίνωσε επτά νέες Στοχευμένες Πράξεις Μακροχρόνιας Χρηματοδότησης (“Targeted Long-term Refinancing Operations” “TLTROs”), με διετή διάρκεια, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν τριμηνιαία κατά το διάστημα Σεπτέμβριος 2019 – Μάρτιος 2021, με καθορισμένους όρους. Κατά το

εννέαμηνιο του 2019, η Τράπεζα αποπλήρωσε χρηματοδότηση ύψους € 500 εκατ. που είχε λάβει παλαιότερα από τη διευκόλυνση χρηματοδότησης TLTRO II, ενώ τον Σεπτέμβριο του 2019 συμμετείχε δοκιμαστικά στην 1η Πράξη Μακροχρόνιας Χρηματοδότησης του TLTRO III με ποσό € 100 εκατ., καθώς αναμένεται να αποφασίσει για τυχόν περαιτέρω χρήση της διευκόλυνσης TLTRO III στις επόμενες τριμηνιαίες πράξεις.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 ratio) του Ομίλου, σύμφωνα με το πλαίσιο της Βασιλείας III, διαμορφώθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 σε 14,17%. Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής επάρκειας (Total Regulatory Capital ratio) ενισχύθηκε κατά περίπου 85 μ.β. από την έκδοση ομολόγου ύψους € 400 εκατ. Tier II τον Ιούνιο του 2019 και διαμορφώνεται σε 15,02%. Ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακών απαιτήσεων (“Overall Capital Requirement - OCR”) ανέρχεται στο 14,0% το 2019, όπως ορίστηκε από τον SSM μέσω της διαδικασίας του Εποπτικού Ελέγχου και της Διαδικασίας Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP).

Το Σχέδιο Κεφαλαιακής Ενίσχυσης που είχε ανακοινώσει η Τράπεζα το 2018, προκειμένου να αποκαταστήσει τον δείκτη κεφαλαιακής της επάρκειας πάνω από τις ισχύουσες κεφαλαιακές απαιτήσεις και με σκοπό να επιταχύνει τη διαδικασία μείωσης των κινδύνων του ισολογισμού και τη στρατηγική απομόχλευσης των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων της οδεύει προς ολοκλήρωση. Η Διοίκηση της Τράπεζας Πειραιώς επεξεργάζεται επίσης μία σειρά επιπλέον πρωτοβουλιών για την περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής της βάσης και τη δημιουργία κεφαλαιακών αποθεμάτων που να υπερβαίνουν τις εποπτικές απαιτήσεις.

Στις 3 Ιουνίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς και η Intrum ανακοίνωσαν μια μακροπρόθεσμη στρατηγική συνεργασία, ιδρύοντας εταιρία διαχείρισης μη εξυπηρετούμενων απαιτήσεων στην Ελλάδα με ηγετική θέση στην αγορά. Το τίμημα εξαγοράς που συμφωνήθηκε με την Intrum για την απόκτηση ποσοστού συμμετοχής 80% πλέον μιας μετοχής των δραστηριοτήτων RBU της Τράπεζας και της νεοϊδρυθείσας από την Τράπεζα εταιρείας διαχείρισης ακίνητης περιουσίας (“REO”) είναι € 328 εκατ., εκ των οποίων ποσό € 32 εκατ. εξαρτάται από τη πραγματική μελλοντική απόδοση των αποκτηθεισών εταιριών διαχείρισης εντός της περιόδου 2020-2022. Τα κεφάλαια του Ομίλου θα επηρεαστούν θετικά από την ολοκλήρωση της συναλλαγής, στο 4ο τρίμηνο του 2019, η οποία διενεργήθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2019.

2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (‘Δ.Π.Χ.Α.’)

Τα ακόλουθα νέα λογιστικά πρότυπα και οι τροποποιήσεις στα υπάρχοντα Δ.Π.Χ.Α. και οι διερμηνείες, έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (“IASB”), έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. κατά την ημερομηνία δημοσίευσης των Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και έχουν ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2019.

Νέα Λογιστικά Πρότυπα

Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις». Το Δ.Π.Χ.Α. 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το Δ.Λ.Π. 17 «Μισθώσεις», το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 4 “Καθορισμός εάν μία συμφωνία περιλαμβάνει Μίσθωση”, τη Διερμηνεία 15 “Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα” και τη Διερμηνεία 27 “Αξιολόγηση της ουσίας των συναλλαγών σχετικά με την νομική μορφή μίας μίσθωσης”. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 καθορίζει τις αρχές για την αναγνώριση, την επιμέτρηση, την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις των μισθώσεων, με σκοπό να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές γνωστοποιούν σχετική πληροφόρηση που παρουσιάζει την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το πρότυπο εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί την αναγνώριση των δικαιωμάτων χρήσης και υποχρεώσεων μίσθωσης για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με εναπομένουσα διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Η λογιστική του εκμισθωτή παραμένει ουσιαστικά αμετάβλητη συγκριτικά με το Δ.Λ.Π. 17. Η αρχική

επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης γίνεται στο ποσό της μισθωτικής υποχρέωσης πλέον των αρχικών άμεσων εξόδων, το εκτιμώμενο κόστος για την αποκατάσταση του περιουσιακού στοιχείου στην αρχική του κατάσταση και οποιεσδήποτε πληρωμές μείον τις καταβολές πριν από την ημερομηνία έναρξης. Ακολούθως, η επιμέτρηση του δικαιώματος χρήσης γίνεται στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις, εκτός από τα μισθωμένα επενδυτικά ακίνητα τα οποία τηρούνται σε εύλογη αξία. Αντίστοιχα, κατά την ημερομηνία έναρξης, η μισθωτική υποχρέωση επιμετράται στην παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων της μίσθωσης προεξοφλημένα με το επιτόκιο που αναφέρεται στην μίσθωση ή εάν το επιτόκιο αυτό δεν μπορεί να καθοριστεί, με το επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή. Το δικαίωμα χρήσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου αρχικά επιμετράται στο ποσό της υποχρέωσης μίσθωσης.

Ο Όμιλος υιοθέτησε το Δ.Π.Χ.Α. 16, ακολουθώντας την τροποποιημένη αναδρομική εφαρμογή, χωρίς την αναμόρφωση των αντίστοιχων συγκριτικών στοιχείων όπως επιτρέπονταν από τις μεταβατικές διατάξεις του προτύπου. Ως εκ τούτου, οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2018 είναι σύμφωνες με το Δ.Λ.Π. 17 και δεν είναι συγκρίσιμες με τις πληροφορίες που παρουσιάζονται στην τρέχουσα περίοδο. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επίδραση από την πρώτη εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 περιλαμβάνονται στη Σημείωση 28.

Τροποποιήσεις σε Λογιστικά Πρότυπα και Διερμηνείες

Δ.Π.Χ.Α. 9 (Τροποποίηση) «Προπληρωμές με αρνητική αποζημίωση». Η τροποποίηση επιτρέπει την επιμέτρηση συμμετρικών δικαιωμάτων προαίρεσης (options) που εμπεριέχουν προπληρωμές με αρνητική αποζημίωση είτε στο αποσβέσιμο κόστος είτε στην εύλογη αξία μέσω των κεφαλαίων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 «Αβεβαιότητα ως προς τους φορολογικούς χειρισμούς». Η Διερμηνεία αποσκοπεί στη μείωση της ποικιλομορφίας του τρόπου με τον οποίο οι εταιρείες αναγνωρίζουν και μετρούν τη φορολογική υποχρέωση ή απαίτηση όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το φορολογητέο κέρδος (ή φορολογική ζημιά), την φορολογική βάση των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τις μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, τις μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές απαιτήσεις και τους φορολογικούς συντελεστές.

Δ.Λ.Π. 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε Συγγενείς εταιρείες και Κοινοπραξίες». Η τροποποίηση παρέχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία –όπου η μέθοδος της καθαρής θέσης δεν εφαρμόζεται- με την χρήση του Δ.Π.Χ.Α. 9.

Δ.Λ.Π. 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζόμενους». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι σε περίπτωση που συμβεί τροποποίηση του προγράμματος, της περικοπής (curtailment) ή του διακανονισμού είναι υποχρεωτικό το κόστος τρέχουσας προϋπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την περίοδο μετά την επαναμέτρηση να προσδιορίζονται χρησιμοποιώντας τις υποθέσεις που χρησιμοποιήθηκαν για την επαναμέτρηση. Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται το αποτέλεσμα της τροποποίησης στο πρόγραμμα, την περικοπή ή τον διακανονισμό επί των απαιτήσεων που σχετίζονται με το ανώτατο όριο του περιουσιακού στοιχείου (asset ceiling).

Δ.Π.Χ.Α. 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι στην περίπτωση που μια οικονομική οντότητα αποκτά έλεγχο σε μία επιχείρηση που είναι από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα, τότε επιμετρά ξανά το δικαίωμα που διακρατούσε στην επιχείρηση αυτή.

Δ.Π.Χ.Α. 11 (Τροποποίηση) «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι στην περίπτωση που μια οικονομική οντότητα αποκτά από κοινού έλεγχο σε μία επιχείρηση που είναι από κοινού ελεγχόμενη, τότε η οικονομική οντότητα δεν επιμετρά ξανά τα δικαιώματα που διακρατούσε στην επιχείρηση αυτή.

Δ.Λ.Π. 12 (Τροποποίηση) «Φόροι Εισοδήματος». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι όλες οι φορολογικές επιπτώσεις από τα μερίσματα (π.χ. από διανομή κερδών) θα πρέπει να αναγνωρίζονται όπου αναγνωρίζονται οι συναλλαγές ή τα γεγονότα που δημιουργούν διανεμητέα κέρδη.

Δ.Λ.Π. 23 (Τροποποίηση) «Κόστος Δανεισμού». Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι αν κάποιος συγκεκριμένος δανεισμός παραμένει εκκρεμής ενώ το αντίστοιχο περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για την προβλεπόμενη χρήση ή την πώλησή του, τότε αυτός ο δανεισμός αποτελεί μέρος των κεφαλαίων του γενικού δανεισμού που η οικονομική οντότητα χρησιμοποιεί για να υπολογίζει το ποσοστό κεφαλαιοποίησης.

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τις ανωτέρω τροποποιήσεις και διερμηνείες, οι οποίες δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

2.4 Τροποποίηση λογιστικής πολιτικής λόγω της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16

Το Δ.Π.Χ.Α. 16 εισάγει για τους μισθωτές ένα ενιαίο μοντέλο λογιστικής απεικόνισης των μισθώσεων εντός Ισολογισμού και καταργεί τη διάκριση μεταξύ λειτουργικής και χρηματοδοτικής μίσθωσης. Ο μισθωτής αναγνωρίζει ένα περιουσιακό στοιχείο δικαιώματος χρήσης που αντιπροσωπεύει το δικαίωμά του να χρησιμοποιεί το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο, καθώς και μία υποχρέωση από τη μίσθωση που αντιπροσωπεύει την υποχρέωσή του να καταβάλλει τις πληρωμές που απορρέουν από τη σύμβαση μίσθωσης. Εξαιρέσεις από τον κανόνα αναγνώρισης αποτελούν οι βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και οι μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας. Η λογιστική απεικόνιση από την πλευρά του εκμισθωτή παραμένει παρόμοια με αυτήν που οριζόταν στο Δ.Λ.Π. 17 "Μισθώσεις", ήτοι οι εκμισθωτές συνεχίζουν να κατηγοριοποιούν τις μισθώσεις ως χρηματοδοτικές ή λειτουργικές μισθώσεις στις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις.

Η αλλαγή του ορισμού της μίσθωσης σχετίζεται κυρίως με την έννοια του ελέγχου. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 καθορίζει εάν μία σύμβαση περιέχει μίσθωση με βάση το εάν ο μισθωτής έχει το δικαίωμα να ελέγχει τη χρήση ενός προσδιορισμένου περιουσιακού στοιχείου για ένα χρονικό διάστημα, έναντι αντίστοιχου τιμήματος.

Η Διοίκηση εφαρμόζει τον ορισμό της μίσθωσης και τη σχετική καθοδήγηση όπως ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 16 σε όλες τις συμβάσεις μίσθωσης που συνάπτονται ή τροποποιούνται μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης αρχικά επιμετρώνται στην παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων προεξοφλημένα με το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού του μισθωτή. Μεταγενέστερα, η υποχρέωση από τη μίσθωση προσαρμόζεται, μεταξύ άλλων, με τους τόκους και τις καταβολές μισθωμάτων, καθώς και με την επίπτωση από τυχόν τροποποιήσεις της σύμβασης μίσθωσης.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης περιλαμβάνει τα εξής:

- α) το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης από τη μίσθωση, όπως περιγράφεται παραπάνω,
- β) τυχόν καταβληθέντα μισθώματα, αφαιρουμένων οποιονδήποτε κινήτρων στα συμβόλαια μίσθωσης που ελήφθησαν,
- γ) τυχόν αρχικές άμεσες δαπάνες του μισθωτή, και
- δ) την εκτίμηση του κόστους με το οποίο θα επιβαρυνθεί ο μισθωτής προκειμένου να αποσυναρμολογήσει και να απομακρύνει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο, να αποκαταστήσει τον χώρο όπου έχει αρχικά τοποθετηθεί ή να επαναφέρει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση στην οποία προβλέπεται από τους όρους και τις

προϋποθέσεις της μίσθωσης.

Περαιτέρω, η φύση των εξόδων που σχετίζονται με τις μισθώσεις αυτές πλέον αλλάζει, διότι ο Όμιλος αναγνωρίζει κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία δικαιώματος χρήσης με την ευθεία μέθοδο καθώς και τόκους και εξομοιούμενα έξοδα επί της υποχρέωσης από τη μίσθωση.

Για τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις (διάρκειας 12 μηνών ή μικρότερης) και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας (μικρότερης των € 5 χιλ.), ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα έξοδο μίσθωσης με την ευθεία μέθοδο, όπως επιτρέπεται από το Δ.Π.Χ.Α. 16, εφαρμόζοντας τον αντίστοιχο πρακτικό κανόνα που προβλέπει το πρότυπο κατά τη μετάβαση. Το έξοδο αυτό παρουσιάζεται στο λογαριασμό "Έξοδα διοίκησης" της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Η Διοίκηση υιοθέτησε επίσης τον αντίστοιχο πρακτικό κανόνα και σε περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης που περιλαμβάνουν στοιχεία που δεν πληρούν τον ορισμό της μίσθωσης, ήτοι η Διοίκηση επέλεξε, ανά κατηγορία υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου, να μη διαχωρίσει τα στοιχεία που πληρούν τον ορισμό της μίσθωσης από αυτά που δεν τον πληρούν και, αντί αυτού, να αντιμετωπίσει λογιστικά όλα τα στοιχεία αυτά ως στοιχεία ενιαίας μίσθωσης.

3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά την προετοιμασία των Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, οι σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές που έγιναν από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου και οι κύριες πηγές αβεβαιότητας αναφορικά με τις εκτιμήσεις ήταν παρόμοιες με αυτές που εφαρμόστηκαν στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

4 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

4.1 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών μέσων

4.1.1 Χρηματοοικονομικά μέσα που δεν τηρούνται σε εύλογες αξίες

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις εύλογες αξίες και τις αντίστοιχες λογιστικές αξίες των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση και η εύλογη αξία τους είναι σημαντικά διαφορετική από την λογιστική.

Στοιχεία Ενεργητικού	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	30/9/2019	31/12/2018	30/9/2019	31/12/2018
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	37.953	39.757	38.061	39.495
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	1.125	208	1.221	213

Υποχρεώσεις	Λογιστική Αξία		Εύλογη Αξία	
	30/9/2019	31/12/2018	30/9/2019	31/12/2018
Πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία	521	528	526	516
Λοιπά δανειακά κεφάλαια	404	-	430	-

Οι ακόλουθες μέθοδοι και υποθέσεις χρησιμοποιήθηκαν για να εκτιμηθεί η εύλογη αξία των ανωτέρω χρηματοοικονομικών μέσων την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος: Η εύλογη αξία υπολογίζεται με μοντέλα προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model), στα οποία χρησιμοποιούνται κατάλληλες καμπύλες επιτοκίων προεξόφλησης και λαμβάνονται υπόψη προσαρμογές για τον πιστωτικό κίνδυνο.

Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος, πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία και λοιπά δανειακά κεφάλαια: Η εύλογη αξία τους υπολογίζεται με τιμές της αγοράς, ή, όπου αυτές δεν είναι διαθέσιμες, με την χρήση μοντέλων προεξόφλησης χρηματοροών (discounted cash flow model), που βασίζονται σε τρέχοντα επιτόκια της αγοράς και προσφέρονται για μέσα με παρόμοια πιστωτική ποιότητα και διάρκεια.

4.1.2 Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες

Εύλογη αξία είναι η τιμή στην οποία θα πωληθεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή στην οποία θα μεταφερθεί μία υποχρέωση, μεταξύ αντισυμβαλλομένων μερών, υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης.

Το Δ.Π.Χ.Α. 13 καθορίζει μία ιεραρχία εύλογης αξίας που κατηγοριοποιεί σε τρία επίπεδα τα δεδομένα των τεχνικών αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, ως ακολούθως:

Στο **Επίπεδο 1** τα εισαγόμενα δεδομένα περιλαμβάνουν μη προσαρμοσμένες τιμές σε ενεργές αγορές για ταυτόσημα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που μπορούν να αξιολογηθούν κατά την ημερομηνία αποτίμησης. Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του επιπέδου 1 περιλαμβάνουν χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, καθώς και συμβάσεις παραγώγων που διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά (δηλ. συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και δικαιώματα προαίρεσης διαπραγματεύσιμα στο χρηματιστήριο). Μια ενεργή αγορά είναι μια αγορά στην οποία οι συναλλαγές για στοιχεία ενεργητικού ή υποχρεώσεων χαρακτηρίζονται από χαμηλά περιθώρια προσφοράς / ζήτησης και λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο για την παροχή πληροφοριών σε συνεχή βάση.

Στο **Επίπεδο 2** τα εισαγόμενα δεδομένα περιλαμβάνουν άλλα παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 1 της ιεραρχίας των εύλογων αξιών. Κάποιο δεδομένο είναι παρατηρήσιμο εάν μπορεί να αναπτυχθεί με δεδομένα αγοράς, όπως διαθέσιμες στο κοινό πληροφορίες για γεγονότα ή συναλλαγές και αντικατοπτρίζει τις υποθέσεις που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά κατά την τιμολόγηση του στοιχείου του ενεργητικού ή της υποχρέωσης. Τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις του Επιπέδου 2 περιλαμβάνουν εξωχρηματιστηριακές συμβάσεις παραγώγων και τίτλους των οποίων οι αξίες καθορίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα τιμολόγησης, μεθοδολογίες προεξοφλημένων ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές με εισαγωγή δεδομένων που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή που μπορούν να προκύψουν κυρίως από ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Στο **Επίπεδο 3** τα εισαγόμενα δεδομένα περιλαμβάνουν μη παρατηρήσιμα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων που κατέχει η ίδια η εταιρεία, τα οποία προσαρμόζονται εάν είναι αναγκαίο, ώστε να αντικατοπτρίζουν τις υποθέσεις που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες. Κάποιο δεδομένο δεν είναι παρατηρήσιμο εάν, ελλείψει διαθεσιμότητας δεδομένων για την αγορά, αναπτύσσεται χρησιμοποιώντας τις καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις υποθέσεις που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά κατά την τιμολόγηση του στοιχείου ενεργητικού ή της υποχρέωσης. Τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις του Επιπέδου 3 περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία καθορίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα τιμολόγησης, μεθοδολογίες

προεξοφλημένων ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές με εισαγωγή δεδομένων που απαιτούν σημαντική κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Η ιεραρχία της εύλογης αξίας δίνει την υψηλότερη προτεραιότητα στα δεδομένα του Επιπέδου 1 και τη χαμηλότερη προτεραιότητα στα δεδομένα Επιπέδου 3. Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό, η σημαντικότητα των εισαγόμενων δεδομένων αξιολογείται με βάση την επιμέτρηση της εύλογης αξίας στο σύνολό της.

Στη συνέχεια παρατίθεται η ανάλυση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται σε εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση, ανά επίπεδο ιεραρχίας εύλογης αξίας κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018 στα τρία προαναφερόμενα επίπεδα ιεράρχησης:

30/9/2019	Ιεραρχία εύλογης αξίας			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- απαιτήσεις	-	571	5	576
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	650	0	0	650
- Ομόλογα	561	-	-	561
- Έντοκα γραμμάτια	83	-	-	83
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	6	-	-	6
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	62	0	41	103
- Ομόλογα	-	-	5	5
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	62	-	36	98
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	73	73
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	1.456	74	89	1.618
- Ομόλογα	1.416	-	-	1.416
- Μετοχές	40	74	89	203
Σύνολο	2.168	644	208	3.020
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- υποχρεώσεις	-	631	-	631
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	80	-	-	80
Σύνολο	80	631	-	712

31/12/2018	Ιεραρχία εύλογης αξίας			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- απαιτήσεις	-	372	6	378
Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	382	0	0	382
- Ομόλογα	190	-	-	190
- Έντοκα γραμμάτια	182	-	-	182
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	10	-	0	10
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	59	0	52	110
- Ομόλογα	-	-	16	16
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	59	-	36	94
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	-	-	84	84
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται σε εύλογες αξίες μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	2.137	51	81	2.270
- Ομόλογα	2.097	-	-	2.097
- Μετοχές	40	51	81	172
Σύνολο	2.578	423	223	3.223
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	-	413	-	413
Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	62	-	-	62
Σύνολο	62	413	-	474

Δεν έγινε καμία μεταφορά χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων μεταξύ των Επιπέδων 1 και Επιπέδου 2 κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι μεταφορές μεταξύ των επιπέδων θεωρούνται ότι έχουν επέλθει στο τέλος των περιόδων κατά τις οποίες τα μέσα μεταφέρθηκαν.

Οι ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει μια συμφωνία των εύλογων αξιών του Επιπέδου 3 για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και για τη χρήση 2018:

	Κίνηση αποτιμήσεων εύλογης αξίας Επιπέδου 3				
	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λουπών συνολικών εσόδων	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις
Υπόλοιπο Έναρξης 1/1/2019	52	84	81	6	0
Κέρδος/ (ζημία) περιόδου	(9)	(2)	2	(1)	-
-Από αποτίμηση	(11)	(2)	-	(1)	-
-Από αποαγνώριση	1	-	2	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	5	-	-
Αγορές	-	-	5	-	-
Διαθέσεις/ Αποπληρωμές	(1)	(9)	(5)	-	-
Μεταφορά από δάνεια στο αποσβέσιμο κόστος	-	0	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης 30/9/2019	41	73	89	5	0

	Κίνηση αποτιμήσεων εύλογης αξίας Επιπέδου 3				
	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λουπών συνολικών εσόδων	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις
Υπόλοιπο Έναρξης 1/1/2018	63	107	116	4	25
Κέρδος/ (ζημία) χρήσης	(5)	(14)	(0)	1	(25)
-Από αποτίμηση	(6)	(14)	-	1	(25)
-Από αποαγνώριση	1	-	(0)	-	-
Λοιπά συνολικά έσοδα	-	-	24	-	-
Αγορές	-	-	32	-	-
Διαθέσεις/ Αποπληρωμές	(1)	(0)	(89)	-	-
Μεταφορά προς το Επίπεδο 3	0	-	-	-	-
Μεταφορά στα Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	(5)	-	-	-	-
Μεταφορά στις διακοπείσες εταιρείες	-	-	(1)	-	-
Μεταφορά από δάνεια στο αποσβέσιμο κόστος	-	0	-	-	-
Μεταφορά στα Διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	-	(10)	-	-	-
Υπόλοιπο λήξης 31/12/2018	52	84	81	6	0

Ευαισθησία των επιμετρήσεων εύλογης αξίας επιπέδου 3 σε αλλαγές στα μη παρατηρήσιμα δεδομένα

Η επιμέτρηση της εύλογης αξίας του Επιπέδου 3 για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που υποχρεωτικά έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, περιλαμβάνει παραμέτρους που δεν είναι παρατηρήσιμες στην αγορά π.χ. το πιστωτικό περιθώριο του αντισυμβαλλομένου ή του εκδότη, την τιμή της μετοχής, την ιστορική μεταβλητότητα της υποκείμενης μετοχής, την καθαρή αξία ενεργητικού κλπ. Μια λογική μετακίνηση στα προαναφερόμενα μη παρατηρήσιμα δεδομένα δεν θα είχε σημαντική επίδραση στην εύλογή τους αξία για τον Όμιλο.

Ιεραρχία εύλογης αξίας για τις διακοπείσες δραστηριότητες

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019, οι διακοπείσες δραστηριότητες του Ομίλου δεν περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση. Η ιεραρχία εύλογης αξίας για τις διακοπείσες δραστηριότητες την 31 Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζεται κατωτέρω:

31/12/2018	Ιεραρχία εύλογης αξίας - διακοπείσες δραστηριότητες			
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Σύνολο
Στοιχεία ενεργητικού				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	0	-	0
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	0	229	1	230
- Ομόλογα	-	227	-	227
- Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής απόδοσης	0	2	1	3
Σύνολο	0	229	1	230
Υποχρεώσεις				
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα- υποχρεώσεις	-	0	-	0
Σύνολο	0	0	0	0

4.2 Διαχείριση πιστωτικού κινδύνου

4.2.1 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος

Στο πλαίσιο διαχείρισης του Πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος παρακολουθεί την έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο σε όλα τα αγορασμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος (προ προβλέψεων), ήτοι το άνοιγμα κατά την αθέτηση είναι προσαυξημένο με το αναπόσβεστο ποσό προσαρμογής στην εύλογη αξία των αποκτηθέντων δραστηριοτήτων κατά την ημερομηνία αναφοράς (“προσαρμογή PPA”).

Για τον σκοπό της παρούσας γνωστοποίησης, η λογιστική αξία προ προβλέψεων ορίζεται στο αποσβέσιμο κόστος, πριν την προσαρμογή των προβλέψεων, προσαυξημένο με την προσαρμογή του PPA. Ομοίως, η πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στους κατωτέρω πίνακες περιλαμβάνει την προσαρμογή του PPA. Για το λόγο αυτό, η λογιστική αξία προ προβλέψεων και η πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών όπως παρατίθενται κατωτέρω διαφοροποιούνται από τα αντίστοιχα κονδύλια που παρουσιάζονται στη Σημείωση 13. Η προσαρμογή του PPA για τον Όμιλο, αναγνωρίστηκε αρχικά εντός της περιόδου 2012-2015 και προκύπτει από την εξαγορά της πρώην ΑΤΕbank, των ελληνικών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Κυπριακών Τραπεζών (Τράπεζας Κύπρου, Cyprus Popular Bank, Ελληνικής Τράπεζας), της Millennium Bank A.E., της Γενικής Τράπεζας A.E. και της Πανελληνίας Τράπεζας A.E. Η προσαρμογή από το PPA ανέρχεται σε € 2,9 δις και € 8,1 δις την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την ημερομηνία εξαγοράς αντίστοιχα.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος:

30/9/2019	Στάδιο 1 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Στάδιο 2 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Στάδιο 3 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	POCI Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Σύνολο
Στεγαστικά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	5.433	2.232	3.778	2.624	14.068
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(3)	(47)	(974)	(708)	(1.731)
Σύνολο Στεγαστικών Δανείων	5.431	2.185	2.804	1.916	12.336
Καταναλωτικά, Προσωπικά και Λοιπά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	882	451	1.168	938	3.440
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(29)	(64)	(734)	(565)	(1.391)
Σύνολο Καταναλωτικών, Προσωπικών και Λοιπών δανείων	854	387	434	373	2.049
Πιστωτικές Κάρτες					
Μεικτή λογιστική αξία	432	166	188	96	882
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(2)	(7)	(155)	(82)	(247)
Σύνολο Πιστωτικών Καρτών	430	158	33	14	635
Δανεία Ιδιωτών					
Μεικτή λογιστική αξία	6.748	2.848	5.135	3.659	18.389
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(33)	(117)	(1.863)	(1.356)	(3.369)
Σύνολο Δανείων Ιδιωτών	6.714	2.731	3.271	2.303	15.020
Δάνεια προς Μεγάλες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	6.907	985	4.488	651	13.031
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(51)	(61)	(1.993)	(345)	(2.449)
Σύνολο Δανείων προς Μεγάλες Επιχειρήσεις	6.856	924	2.495	306	10.582
Δάνεια προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	4.385	1.382	9.107	3.292	18.166
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(27)	(101)	(4.081)	(1.772)	(5.981)
Σύνολο Δανείων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	4.358	1.280	5.026	1.520	12.185
Δάνεια προς τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	156	2	11	3	172
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(2)	(0)	(4)	(0)	(6)
Σύνολο Δανείων προς τον Δημόσιο Τομέα	153	2	7	3	165
Δάνεια προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	11.448	2.369	13.606	3.946	31.369
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(80)	(162)	(6.078)	(2.117)	(8.436)
Σύνολο Δανείων προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα	11.368	2.207	7.529	1.829	22.932
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος					
Μεικτή λογιστική αξία	18.195	5.217	18.741	7.605	49.758
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(113)	(279)	(7.941)	(3.473)	(11.805)
Σύνολο Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	18.082	4.938	10.800	4.133	37.953

31/12/2018	Στάδιο 1 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Στάδιο 2 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Στάδιο 3 Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	POCI Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Σύνολο
Στεγαστικά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	5.831	2.165	3.750	2.776	14.523
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(4)	(65)	(1.004)	(750)	(1.824)
Σύνολο Στεγαστικών Δανείων	5.827	2.100	2.746	2.026	12.699
Καταναλωτικά, Προσωπικά και Λοιπά δάνεια					
Μεικτή λογιστική αξία	817	510	1.319	1.219	3.865
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(28)	(81)	(827)	(756)	(1.692)
Σύνολο Καταναλωτικών, Προσωπικών και Λοιπών δανείων	789	429	492	463	2.174
Πιστωτικές Κάρτες					
Μεικτή λογιστική αξία	400	145	256	142	943
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(2)	(6)	(205)	(121)	(333)
Σύνολο Πιστωτικών Καρτών	398	139	51	21	610
Δανεία Ιδιωτών					
Μεικτή λογιστική αξία	7.049	2.820	5.325	4.137	19.331
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(34)	(152)	(2.036)	(1.626)	(3.848)
Σύνολο Δανείων Ιδιωτών	7.014	2.669	3.289	2.511	15.482
Δάνεια προς Μεγάλες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	6.489	1.210	4.292	786	12.776
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(84)	(85)	(2.204)	(421)	(2.794)
Σύνολο Δανείων προς Μεγάλες Επιχειρήσεις	6.405	1.125	2.088	364	9.982
Δάνεια προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις					
Μεικτή λογιστική αξία	3.961	1.863	9.820	3.601	19.246
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(36)	(130)	(4.500)	(2.021)	(6.687)
Σύνολο Δανείων προς Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	3.926	1.733	5.321	1.580	12.559
Δάνεια προς τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	1.722	1	11	3	1.738
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(1)	(0)	(4)	(0)	(4)
Σύνολο Δανείων προς τον Δημόσιο Τομέα	1.722	1	8	3	1.734
Δάνεια προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα					
Μεικτή λογιστική αξία	12.172	3.074	14.123	4.390	33.760
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(120)	(215)	(6.707)	(2.443)	(9.485)
Σύνολο Δανείων προς Εταιρείες και τον Δημόσιο Τομέα	12.052	2.858	7.416	1.947	24.275
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος					
Μεικτή λογιστική αξία	19.221	5.894	19.448	8.527	53.090
Μείον: Πρόβλεψη για απομείωση	(154)	(367)	(8.743)	(4.069)	(13.333)
Σύνολο Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.067	5.527	10.705	4.458	39.757

Η κίνηση της συσσωρευμένης πρόβλεψης απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος για τον Όμιλο, αναλύεται ως εξής:

	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2019	154	367	8.743	4.069	13.333
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	-	(2)	(214)	(237)	(453)
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	95	60	(155)	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(95)	(85)	680	(11)	489
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	2	294	182	478
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(3)	(402)	(208)	(613)
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(2)	(14)	(848)	(258)	(1.122)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(40)	(46)	(156)	(64)	(307)
Την 30/9/2019	113	279	7.941	3.473	11.805

	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2018	157	790	10.785	5.370	17.102
Μεταφορά στις διακοπείσες δραστηριότητες	(2)	(3)	(79)	-	(84)
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	(0)	-	(838)	(535)	(1.372)
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	69	(197)	127	-	(0)
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(63)	(111)	494	74	394
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	-	336	217	554
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	-	-	(454)	(249)	(703)
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(2)	(1.358)	(692)	(2.052)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(3)	(1)	74	9	79
Την 30/9/2018	159	476	9.088	4.195	13.917

Τα υπόλοιπα της 30 Σεπτεμβρίου 2018 αναμορφώθηκαν έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του Ομίλου για την επιπτώση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9.

	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/10/2018	159	476	9.088	4.195	13.917
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	0	(9)	525	507	1.023
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	(137)	(67)	204	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	150	(44)	372	(341)	137
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	5	141	21	167
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(9)	(193)	(24)	(225)
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(2)	(578)	243	(337)
Συναλλαγματικές διαφορές και λουπές κινήσεις	(18)	17	(817)	(532)	(1.349)
Την 31/12/2018	154	367	8.743	4.069	13.333

4.2.2 Λοιπές απαιτήσεις από τον Ελληνικό Δημόσιο Τομέα

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται η συνολική λογιστική αξία των απαιτήσεων του Ομίλου από τον Ελληνικό Δημόσιο Τομέα την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και 31 Δεκεμβρίου 2018:

	30/9/2019	31/12/2018
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	483	306
Ομόλογα και έντοκα γραμμάτια αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών (FVTPL)	638	242
Δάνεια και απαιτήσεις κατά Δημοσίου τομέα στο αποσβέσιμο κόστος	165	1.738
Ομόλογα, έντοκα γραμμάτια και λοιποί τίτλοι μεταβλητής απόδοσης που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων (FVTOCI)	1.294	2.002
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	514	534
Σύνολο	3.094	4.822

Η μεταβολή των «Δανείων και απαιτήσεων κατά του Δημοσίου Τομέα στο αποσβέσιμο κόστος» ύψους € 1,6 δις για τον Όμιλο οφείλεται κυρίως στην αποπληρωμή χρηματοδότησης που είχε παρασχεθεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ, φορέα του Δημοσίου, με σκοπό την έγκαιρη απόδοση των κοινοτικών ενισχύσεων που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στους Έλληνες αγρότες.

5 Επιχειρηματικοί τομείς

Με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Λειτουργικοί Τομείς», ο καθορισμός των επιχειρηματικών τομέων προκύπτει από τις εσωτερικές αναφορές που αποστέλλονται στην Εκτελεστική Επιτροπή, βάσει των οποίων παρακολουθείται και αξιολογείται η απόδοση του κάθε τομέα. Κρίσιμα στοιχεία αποτελούν η εξέλιξη των μεγεθών και των αποτελεσμάτων ανά τομέα.

Οι επιχειρηματικοί τομείς έχουν την ακόλουθη δομή:

Τομείς “Core”

Λιανική Τραπεζική – Συμπεριλαμβάνονται πελάτες Mass, Affluent, Private banking, Μικρών Επιχειρήσεων, και Δημοσίου Τομέα καθώς και τα κανάλια διανομής.

Επιχειρηματική Τραπεζική – Περιλαμβάνει τις εργασίες και τα μεγέθη Μεγάλων Επιχειρήσεων, Ναυτιλίας, Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και του Αγροτικού τομέα.

Piraeus Financial Markets (“PFM”) – Περιλαμβάνει τις εργασίες που σχετίζονται με αγορές Ομολόγων, Συναλλάγματος Χρηματαγορών και λοιπές δραστηριότητες Διαχείρισης Διαθεσίμων μέρος των οποίων είναι και η διαχείριση του επιτοκιακού περιθωρίου των εργασιών της Τράπεζας. Συμπεριλαμβάνονται επίσης και οι μεγάλοι πελάτες – ιδρύματα (Institutional Clients’ Segment).

Λοιπά – Προσμετρώνται όλα τα μεγέθη και αποτελέσματα δραστηριοτήτων που σχετίζονται με διοικητικές αποφάσεις και πρακτικές, τα οποία δεν είναι εφικτό ή δεν πρέπει να κατανεμηθούν σε πελατειακούς τομείς. Συμπεριλαμβάνονται οι χρηματοδοτικές ενέργειες βάσει αποφάσεων της ALCO.

Τομέας “Piraeus Legacy Unit” – (PLU)

Ο τομέας αυτός κυρίως αναφέρεται στα μεγέθη και αποτελέσματα της Μονάδας Αναχρηματοδοτήσεων (Recovery Banking Unit – RBU), η οποία δεν θεωρείται κύρια (core) τραπεζική δραστηριότητα. Σε επίπεδο Ομίλου περιλαμβάνονται οι θυγατρικές εξωτερικού, οι θυγατρικές Real Estate Owned (“REO”), non-core ελληνικές θυγατρικές εταιρείες και διακοπήσεις δραστηριοτήτες.

Παρατίθεται ανάλυση των αποτελεσμάτων και των λοιπών στοιχείων κατά επιχειρηματικό τομέα του Ομίλου:

1/1 - 30/9/2019	Τομείς "Core"					PLU	Όμιλος
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets (PFM)	Λοιπά	Σύνολο		
Καθαρά έσοδα από τόκους	401	315	76	22	814	258	1.072
Καθαρά έσοδα προμηθειών	129	83	4	6	221	5	227
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	5	(9)	52	10	57	4	62
Σύνολο καθαρών εσόδων	535	389	132	38	1.093	268	1.361
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(341)	(104)	(19)	(133)	(597)	(152)	(749)
Κέρδη/ (ζημίες) προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	194	285	113	(95)	496	116	612
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	8	(81)	(0)	(1)	(74)	(416)	(489)
Αναστροφές / (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	(14)	(14)	(1)	(15)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	-	-	9	-	9	-	9
Απομείωση αξίας συγγενών εταιρειών	-	-	-	-	-	0	0
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	(7)	(7)	(0)	(7)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	-	-	(1)	-	(1)	(0)	(1)
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	0	6	0	(3)	3	(1)	2
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	-	4	4	(4)	(0)
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	203	210	120	(117)	416	(306)	110
Φόρος εισοδήματος							(35)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							75
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	12	12
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου							87
Λοιπά στοιχεία κατά την 30/9/2019							
Σύνολο ενεργητικού από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (εξαιρουμένων των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού)	10.057	12.974	6.664	11.001	40.697	18.156	58.853
Σύνολο ενεργητικού από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	109	109
Σύνολο ενεργητικού από διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	0	0	-	5	5	123	128
Σύνολο ενεργητικού	10.057	12.975	6.664	11.006	40.702	18.387	59.089
Σύνολο υποχρεώσεων	34.323	7.084	6.950	1.677	50.035	1.297	51.331

1/1 - 30/9/2018	Τομείς "Core"					PLU	Όμιλος
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets (PFM)	Λοιπά	Σύνολο		
Καθαρά έσοδα από τόκους	432	345	68	(5)	841	213	1.054
Καθαρά έσοδα προμηθειών	116	96	5	30	247	16	263
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	3	1	41	33	78	10	88
Σύνολο καθαρών εσόδων	551	443	114	59	1.166	239	1.405
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(359)	(114)	(17)	(233)	(724)	(168)	(892)
Κέρδη/ (ζημίες) προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	191	328	97	(175)	442	71	513
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(25)	(30)	0	(19)	(74)	(320)	(395)
Αναστροφές / (ζημίες) απομείωσης λουπών στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	(11)	(11)	(10)	(22)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λουπών συνολικών εσόδων	-	-	-	6	6	-	6
Απομείωση αξίας συγγενών εταιρειών	-	-	-	(0)	(0)	(49)	(50)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άλλων στοιχείων ενεργητικού	-	-	-	(7)	(7)	-	(7)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	-	-	-	(0)	(0)	0	0
Αναστροφές / (έξοδα) λουπών προβλέψεων	-	-	-	16	16	(3)	13
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	-	(13)	(13)	(0)	(13)
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	167	298	97	(205)	358	(312)	46
Φόρος εισοδήματος							(10)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες							35
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	(339)	(339)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου							(304)
Λοιπά στοιχεία κατά την 31/12/2018							
Σύνολο ενεργητικού από συνεχιζόμενες δραστηριότητες (εξααιρούμενων των διακρατούμενων προς πώληση στοιχείων ενεργητικού)	10.162	13.830	5.768	11.257	41.018	18.834	59.852
Σύνολο ενεργητικού από διακοπείσες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	1.721	1.721
Σύνολο ενεργητικού από διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργητικού	-	33	-	-	33	274	307
Σύνολο ενεργητικού	10.162	13.862	5.768	11.257	41.050	20.829	61.880
Σύνολο υποχρεώσεων	33.044	7.643	9.023	1.951	51.662	2.712	54.374

Στα αποτελέσματα κατά επιχειρηματικό τομέα του Ομίλου, όπως παρουσιάζονται στον παραπάνω πίνακα, έχουν πραγματοποιηθεί αναταξινομήσεις, όπως αναφέρονται στην σχετική Σημείωση 27. Επιπλέον, αναταξινομήσεις μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων έχουν πραγματοποιηθεί για την συγκριτική περίοδο (3^ο τρίμηνο 2018) λόγω βελτίωσης μεθοδολογίας/διαδικασίας κατανομών.

Στους ανωτέρω πίνακες, τα έντοκα έσοδα παρουσιάζονται μετά την αφαίρεση των εντόκων εξόδων, καθώς η Διοίκηση βασίζεται πρωτίστως στα καθαρά έντοκα έσοδα προκειμένου να αξιολογήσει την απόδοση του κάθε επιχειρηματικού τομέα.

Οι διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων πραγματοποιούνται σε συνήθεις όρους αγοράς.

6 Καθαρά έσοδα προμηθειών

	1/1 - 30/9/2019	1/1 - 30/9/2018
		Όπως αναμορφώθηκε
Έσοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	277	313
Επενδυτική τραπεζική	14	9
Διαχείριση κεφαλαίων	10	10
Σύνολο εσόδων προμηθειών	300	331
Έξοδα προμηθειών		
Εμπορική τραπεζική	(70)	(66)
Επενδυτική τραπεζική	(3)	(3)
Διαχείριση κεφαλαίων	(0)	(0)
Σύνολο εξόδων προμηθειών	(73)	(68)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	227	263

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα έσοδα προμηθειών από συμβάσεις με πελάτες του Ομίλου, για τις περιόδους 1/1 - 30/9/2019 και 1/1 - 30/9/2018 αντίστοιχα, με βάση τον τύπο προϊόντος και τους επιχειρηματικούς τομείς πριν από την αφαίρεση οποιωνδήποτε συναφών εξόδων.

α. Έσοδα προμηθειών

Ο Όμιλος διαχωρίζει τα έσοδα από τις συμβάσεις με τους πελάτες με βάση το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η Διοίκηση πιστεύει ότι αυτός ο τρόπος διαχωρισμού καταδεικνύει καλύτερα πως η φύση, η ποσότητα, ο χρόνος και η αβεβαιότητα των εσόδων και των ταμειακών ροών του Ομίλου επηρεάζονται από οικονομικούς παράγοντες.

1/1 - 30/9/2019	Έσοδο Προμηθειών					
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Συναλλαγών/ενεργοποίησης POS	29	16	1	0	1	47
Αμοιβαίων κεφαλαίων/Μετοχών	15	1	4	1	0	20
Ασφαλιστικών Εργασιών	18	3	0	5	1	27
Καρτών	28	4	0	0	2	33
Καταθέσεων	4	1	0	0	0	5
Κίνησης Κεφαλαίων	27	9	0	1	2	39
Εγγυητικών Επιστολών	2	20	0	0	3	25
Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος	6	33	0	1	2	42
Πληρωμές Λογαριασμών	15	3	0	0	0	19
Συναλλάγματος	18	2	0	0	0	21
Λοιπές Προμήθειες	13	5	0	1	4	23
Σύνολο	174	96	5	9	16	300

1/1 - 30/9/2018	Έσοδο Προμηθειών					
	Λιανική Τραπεζική	Επιχειρηματική Τραπεζική	Piraeus Financial Markets	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Συναλλαγών/ενεργοποίησης POS	25	23	1	0	1	50
Αμοιβαίων κεφαλαίων/Μετοχών	10	0	4	1	0	16
Ασφαλιστικών Εργασιών	18	4	0	55	2	78
Καρτών	23	3	0	0	2	28
Καταθέσεων	4	1	0	0	0	6
Κίνησης Κεφαλαίων	26	9	0	1	2	38
Εγγυητικών Επιστολών	2	22	0	0	2	26
Δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος	5	42	0	(20)	4	31
Πληρωμές Λογαριασμών	14	3	0	0	0	17
Συναλλάγματος	16	3	0	0	0	19
Λοιπές Προμήθειες	12	3	0	1	5	21
Σύνολο	155	113	6	38	20	331

β. Λοιπά έσοδα

Οι κατωτέρω πίνακες παρουσιάζουν τα λοιπά έσοδα από συμβάσεις με πελάτες του Ομίλου για τις περιόδους 1/1 - 30/9/2019 και 1/1 - 30/9/2018 αντίστοιχα, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 15.

1/1 - 30/9/2019	Λοιπά έσοδα			
	Λιανική Τραπεζική	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	0	20	3	22
Κέρδη από πώληση επενδυτικών ακινήτων	-	0	0	1
Κέρδη από πώληση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	1	5	6
Σύνολο	0	21	8	29

1/1 - 30/9/2018	Λοιπά έσοδα			
	Λιανική Τραπεζική	Λοιπά	PLU	Σύνολο
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	0	20	8	28
Κέρδη από πώληση επενδυτικών ακινήτων	-	0	0	0
Κέρδη από πώληση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	-	0	4	4
Σύνολο	0	21	11	32

7 Έξοδα προσωπικού

Η μείωση στις «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» οφείλεται στην μείωση του αριθμού προσωπικού που απασχολείται στον Όμιλο το 2019 σε σύγκριση με το 2018, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αναγνώριση ποσού € 36 εκατ. Την 30 Σεπτεμβρίου 2019 για τα Προγράμματα Οικειοθελούς Αποχώρησης που πραγματοποιήθηκαν τον Φεβρουάριο 2018 και τον Ιούλιο 2019 (εκ των οποίων € 30 εκατ. αφορούν στο πρόσφατο Πρόγραμμα). Το τελικό ύψος της δαπάνης σχετικά με το πρόσφατο Πρόγραμμα Οικειοθελούς Αποχώρησης θα προσδιορισθεί στο 4^ο τρίμηνο του 2019, με την οριστικοποίηση του αριθμού των εργαζομένων που θα συμμετάσχουν.

8 Διακοπείσες Δραστηριότητες

Οι διακοπείσες δραστηριότητες την 30 Σεπτεμβρίου 2019 αποτελούνται από την ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2018, αποτελούνταν από τις εταιρείες ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., Piraeus Bank Bulgaria A.D. και Tirana Bank I.B.C. S.A. Τα αποτελέσματα από τις διακοπείσες δραστηριότητες της περιόδου 1/1 - 30/9/2019 αποτελούνται από τις εταιρείες ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., Piraeus Bank Bulgaria A.D. και Tirana Bank I.B.C. S.A. (για τις δύο τελευταίες έως την ημερομηνία πώλησης τους), ενώ τα αποτελέσματα από τις διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο 1/1 - 30/9/2018 αποτελούνται από τις εταιρείες ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., Tirana Bank I.B.C. S.A., Piraeus Bank Bulgaria A.D., Sentinel Advisors S.A., Piraeus Leasing Doo Beograd, Piraeus Bank Beograd A.D., Piraeus Bank Romania S.A. και Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Α.Ε.

ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε.

Κατά το 1^ο τρίμηνο του 2017, η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., η οποία κατέχει και λειτουργεί το Νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν, ταξινομήθηκε στις «Διακοπείσες δραστηριότητες» στις ενοποιημένες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Στις αρχές Αυγούστου 2018, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της α' φάσης για την πώληση του 100% των μετοχών της θυγατρικής της εταιρείας ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε., κατόπιν σχετικής υποβολής μη δεσμευτικών προσφορών από επενδυτές. Η Τράπεζα αξιολόγησε τις υποβληθείσες μη δεσμευτικές προσφορές και προχώρησε στην επόμενη φάση της διαδικασίας. Η Τράπεζα ανακοίνωσε επίσημα στις 15 Οκτωβρίου 2018, ότι το δεύτερο στάδιο της διαδικασίας (η υποβολή των δεσμευτικών προσφορών) ολοκληρώθηκε επίσημα και η Τράπεζα δεν έχει προβεί ακόμα σε απόφαση. Την 30 Σεπτεμβρίου 2019, η Τράπεζα παραμένει δεσμευμένη στο στρατηγικό της σχέδιο για τη διάθεση της ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε. και θεωρεί ότι η πώληση είναι πολύ πιθανή στο προσεχές μέλλον. Για το λόγο αυτό, η ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε. ταξινομήθηκε ως διακοπείσα δραστηριότητα.

Piraeus Bank Bulgaria A.D.

Κατά το 2^ο τρίμηνο του 2018, η θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας, Piraeus Bank Bulgaria A.D. ("PBB") ταξινομήθηκε στις «Διακοπείσες δραστηριότητες» στις ενοποιημένες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η πώληση της Piraeus Bank

Bulgaria A.D. στη Eurobank Bulgaria AD ολοκληρώθηκε στις 13 Ιουνίου 2019, αφού λήφθηκαν οι απαιτούμενες εγκρίσεις από τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές, ενώ το συμφωνηθέν τίμημα ανήλθε σε € 75 εκατ. Η συναλλαγή αποτελεί το τελευταίο σημαντικό ορόσημο ως προς την υλοποίηση των δεσμεύσεων της Τράπεζας Πειραιώς στο πλαίσιο του Σχεδίου Αναδιάρθρωσης, όπως αυτό έχει συμφωνηθεί με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Tirana Bank I.B.C. S.A.

Κατά το 2^ο τρίμηνο του 2018, η συμμετοχή της Τράπεζας στην κατά 98,83% αλβανική θυγατρική της, Tirana Bank I.B.C. S.A. (PB Albania), ταξινομήθηκε στις «Διακοπείσες Δραστηριότητες» στις ενοποιημένες ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η πώληση ολοκληρώθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2019, ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος της PB Albania μεταβιβάστηκε στην Balfin Sh.p.k. και την Komercijalna Banka AD. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε € 57 εκατ.

Sentinel Advisors S.A

Στις 3 Απριλίου 2018, ολοκληρώθηκε η πώληση της συμμετοχής της Τράπεζας στην κατά 99,54% θυγατρική της Sentinel Advisors S.A. (πρώην ATE Insurance Romania S.A.). Το τίμημα ανήλθε σε € 3 εκατ.

Piraeus Bank Beograd AD and Piraeus Leasing Doo Beograd

Στις 17 Οκτωβρίου 2017, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε ότι κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση των τραπεζικών και leasing δραστηριοτήτων της στη Σερβία, στη Direktna Banka A.D., τραπεζικό όμιλο της Σερβίας, για συνολικό τίμημα σε μετρητά € 61 εκατ., με συνδυασμό πώλησης και ταυτόχρονης μείωσης κεφαλαίου στην Piraeus Bank Beograd A.D. Στις 23 Απριλίου 2018, ολοκληρώθηκε η πώληση της Piraeus Bank Beograd A.D. και της Piraeus Leasing Doo Beograd στην Direktna Banka A.D. μετά από τη λήψη των απαραίτητων κανονιστικών εγκρίσεων από τη Σερβική Κεντρική Τράπεζα και τη Σερβική Επιτροπή Ανταγωνισμού καθώς και το ΤΧΣ.

Piraeus Bank Romania S.A

Στις 21 Νοεμβρίου 2017, η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. ανακοίνωσε ότι κατέληξε σε συμφωνία με την J.C. Flowers & Co για την πώληση του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου στη θυγατρική της στη Ρουμανία, Piraeus Bank Romania S.A. ("PBR"). Στις 29 Ιουνίου 2018, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση της Piraeus Bank Romania S.A. στην J.C. Flowers & Co, μετά από τη λήψη των απαραίτητων κανονιστικών εγκρίσεων από τη Ρουμανική Κεντρική Τράπεζα και τη Ρουμανική Επιτροπή Ανταγωνισμού καθώς και το ΤΧΣ. Το τίμημα για τη συναλλαγή ανήλθε στο ποσό των € 44 εκατ.

Olympic Commercial & Tourist Enterprises S.A.

Στις 21 Νοεμβρίου 2017, η Τράπεζα Πειραιώς ανακοίνωσε σχετικά με την πώληση της θυγατρικής της «Olympic Εμπορικές και Τουριστικές Επιχειρήσεις Ανώνυμη Εταιρεία» («Olympic») - η οποία κατέχει το master franchise της Avis Rent a Car, Budget Rent a Car και Payless για την Ελλάδα - ότι η Avis Budget Group, μέσω της θυγατρικής της εταιρείας Zodiac Europe Limited, άσκησε δικαιώματα που κατείχε σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων franchise για τα σήματά της. Το τίμημα για τη συναλλαγή ανήλθε στο ποσό των € 81 εκατ. Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε στις 15 Μαρτίου 2018.

Α) Κέρδη / (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από Διακοπείσες Δραστηριότητες

	1/1 - 30/9/2019	1/1 - 30/9/2018
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	19	68
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1)	(10)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ	17	58
Έσοδα προμηθειών	8	23
Έξοδα προμηθειών	(1)	(4)
ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ	7	19
Έσοδα από μερίσματα	0	0
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	2	(3)
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	9	(156)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λουτών συνολικών εσόδων	-	0
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	24	30
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	60	(52)
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(28)	(53)
Έξοδα διοίκησης	(16)	(44)
Αποσβέσεις	(6)	(9)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	0	0
ΣΥΝΟΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	(51)	(106)
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ, ΑΠΟΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ	9	(158)
Προβλέψεις και απομειώσεις αξίας	(4)	(186)
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-
ΚΕΡΔΗ/ (ΖΗΜΙΕΣ) ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ	5	(344)
Φόρος εισοδήματος	7	5
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	12	(339)

Για την τρέχουσα περίοδο, η ζημιά που απορρέει από την επιμέτρηση των θυγατρικών εταιρειών που παρουσιάζονται στις Διακοπείσες Δραστηριότητες στην εύλογη αξία μείον το κόστος της πώλησης τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 5, ανέρχεται σε € 2 εκατ. (1/1 - 30/9/2018: € 179 εκατ.). Η προαναφερθείσα ζημιά περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Προβλέψεις και απομειώσεις αξίας» στον παραπάνω πίνακα.

Β) Στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων για Διακοπείσες Δραστηριότητες

	30/9/2019	31/12/2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	0	278
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	-	116
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	-	0
Συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων πελατών	-	1
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	-	992
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	-	230
Επενδύσεις σε ακίνητα	-	1
Ενσώματα πάγια στοιχεία	82	84
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	0	0
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	12	6
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	15	15
Σύνολο Ενεργητικού	109	1.721

	30/9/2019	31/12/2018
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρεώσεις προς Πιστωτικά Ιδρύματα	-	33
Υποχρεώσεις προς πελάτες	-	1.601
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - υποχρεώσεις	-	0
Υποχρεώσεις για παροχές μετά την συνταξιοδότηση	5	6
Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	1	142
Λοιπές υποχρεώσεις	11	22
Σύνολο Υποχρεώσεων	17	1.804

9 Φόρος εισοδήματος έσοδο/ (έξοδο)

Σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4579/2018 (ΦΕΚ Α' 201/3.12.2018) και ισχύει σήμερα, ο ονομαστικός συντελεστής φορολογίας εταιρικού εισοδήματος της Τράπεζας για το 2019 και το 2018 ανέρχεται σε 29%. Από το 2019, ο συντελεστής φορολογίας εταιρικού εισοδήματος για τα Ελληνικά νομικά πρόσωπα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώνεται σταδιακά σε α) 28% για τα εισοδήματα του 2019, β) 27% για τα εισοδήματα του 2020, γ) 26% για τα εισοδήματα του 2021 και δ) 25% για τα εισοδήματα του 2022 και επόμενων ετών. Για τα πιστωτικά ιδρύματα ο φορολογικός συντελεστής εταιρικού εισοδήματος παραμένει στο 29%. Ο παρακρατούμενος φόρος επί των μερισμάτων που διανεμήθηκαν μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 μειώνεται από 15% σε 10% σύμφωνα με τον Ν. 4603/2019.

Από 1 Ιανουαρίου 2017 και μετά, σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης κερδών χρήσης ή διανομής κερδών παρελθουσών χρήσεων (αποθεματικών), για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων, το ποσό που διανέμεται ή κεφαλαιοποιείται φορολογείται ξεχωριστά (αυτοτελώς) κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 47 του Ν.4172/2013, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παρ. 2 του άρθρου 99 του Ν.4446/2016, ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το εάν η εταιρεία έχει φορολογικές ζημιές ή όχι.

Για τις θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες, ο φόρος εισοδήματος έχει υπολογιστεί με τους αντίστοιχους ισχύοντες ονομαστικούς εταιρικούς φορολογικούς συντελεστές για τις χρήσεις 2019 και 2018 (Βουλγαρία: 10%, Ρουμανία: 16%, Αίγυπτος: 22,5%, Σερβία: 15%, Ουκρανία: 18%, Κύπρος: 12,5%, Αλβανία: 15% και Ηνωμένο Βασίλειο: 19%).

Ο φόρος εισοδήματος στην κατάσταση αποτελεσμάτων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	1/1 - 30/9/2019	1/1 - 30/9/2018
Τρέχων φόρος έξοδο	(10)	(10)
Αναβαλλόμενος φόρος έσοδο/ (έξοδο)	(25)	(0)
Σύνολο	(35)	(10)

Ο αναβαλλόμενος φόρος στην κατάσταση αποτελεσμάτων οφείλεται σε προσωρινές διαφορές, η επίδραση των οποίων αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	1/1 - 30/9/2019	1/1 - 30/9/2018
Συντάξεις και λουπές παροχές μετά την συνταξιοδότηση	(19)	5
Δάνεια & Απαιτήσεις κατά πελατών	287	157
Λουπές προβλέψεις	(3)	(7)
Προσαρμογές Αποτίμησης χρεογράφων	(0)	1
Προσαρμογές Αποτίμησης παραγώνων	6	24
Προσαρμογές Αποτίμησης επενδύσεων σε ακίνητα	1	(0)
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	(46)	(5)
Αποσβέσεις Άυλων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεις μισθώσεων	(4)	(24)
Αναγνώριση φορολογικών ζημιών	(214)	(47)
Απομείωση Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου (στο πλαίσιο του PSI)	(41)	(41)
Συμμετοχές	(33)	(54)
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολογικά στοιχεία	41	(9)
Σύνολο	(25)	(0)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27Α του νέου ΚΦΕ (Ν. 4172/2013), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, μετά την ψήφιση και του Ν. 4465/2017, περί αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων («ΑΦΑ»), επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις στα πιστωτικά ιδρύματα, στις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων, από το 2017 και μετά, να μετατρέψουν τις ΑΦΑ, προερχόμενες από τις ζημίες του PSI και από συσσωρευμένες προβλέψεις έναντι πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί έως την 30 Ιουνίου 2015, καθώς και από τις λογιστικές διαγραφές και οριστικές ζημίες λόγω οριστικής διαγραφής ή μεταβίβασης δανείων, σε απαίτηση («Tax Credit») έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Βασική προϋπόθεση για τη μετατροπή είναι η ύπαρξη λογιστικής ζημίας βάσει Δ.Π.Χ.Α., ξεκινώντας από το φορολογικό έτος 2016 και μετά. Οι εν λόγω απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου θα υπολογισθούν ως ποσοστό των λογιστικών ζημιών βάσει Δ.Π.Χ.Α. προς την καθαρή θέση (εξαιρουμένων των ζημιών χρήσης) σε ατομική βάση. Το ποσοστό αυτό θα εφαρμοσθεί στις εναπομένουσες επιλέξιμες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις σε μία συγκεκριμένη χρήση για τον υπολογισμό του ύψους της απαίτησης στην οποία μπορεί να μετατραπεί στο έτος αυτό, αναφορικά με το προηγούμενο φορολογικό έτος. Η απαίτηση μπορεί να συμψηφισθεί με πληρωτέο φόρο εισοδήματος. Το μη συμψηφιζόμενο μέρος αναγνωρίζεται άμεσα ως απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο. Στην περίπτωση αυτή, η Τράπεζα θα εκδώσει δικαιώματα μετατροπής υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ποσού ίσου με το 100% της απαίτησης και στο σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού. Οι κοινοί μέτοχοι θα έχουν δικαίωμα προτίμησης επί των ανωτέρω δικαιωμάτων. Το εν λόγω ειδικό αποθεματικό θα κεφαλαιοποιηθεί με την έκδοση κοινών μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Η νομοθεσία επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα την αντιμετώπιση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων ως «μη εξαρτώμενων από τη μελλοντική κερδοφορία»

σύμφωνα με την CRD IV και ως εκ τούτου οι εν λόγω αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις δεν αφαιρούνται από τον δείκτη CET 1, βελτιώνοντας κατά τον τρόπο αυτό την κεφαλαιακή θέση του πιστωτικού ιδρύματος. Παράλληλα, προβλέπεται 20ετής απόσβεση των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων, διατηρώντας το καθεστώς των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου, διαχωρίζοντας τις λογιστικές από τις οριστικές διαγραφές δανείων και πιστώσεων.

Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας της 19 Δεκεμβρίου 2014 ενέκρινε την ένταξή της στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, σχετικά με την προαιρετική μετατροπή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί προσωρινών φορολογικών διαφορών σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου και παράλληλα εξουσιοδότησε το Διοικητικό της Συμβούλιο να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου, που πληρούσαν τα κριτήρια του ανωτέρω Νόμου ανέρχονταν σε € 3,9 δις (31 Δεκεμβρίου 2018: € 3,9 δις.), εκ των οποίων ποσό € 1,2 δις (31 Δεκεμβρίου 2018: € 1,3 δις) αφορά σε αναπόσβεστες ζημίες του προγράμματος PSI και ποσό € 2,7 δις (31 Δεκεμβρίου 2018: € 2,7 δις) αφορά στις διαφορές μεταξύ του Δ.Π.Χ.Α. λογιστικού υπολοίπου και της φορολογικής βάσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών.

Με το άρθρο 82 του Ν. 4472/2017 προβλέπεται η υποχρέωση των πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών νομικών προσώπων που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν.4172/2013 να καταβάλλουν ετήσια προμήθεια 1,5% επί του υπερβάλλοντος ποσού της εγγυημένης από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή που εφαρμόζεται βάσει του Ν. 4334/2015 (ΦΕΚ Α' 80/16.07.2015) αναδρομικά από 1 Ιανουαρίου 2015 (29%) και του φορολογικού συντελεστή που ίσχυε την 30 Ιουνίου 2015 (26%). Το συνολικό ποσό που αντιστοιχεί στον Όμιλο για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019 είναι € 5 εκατ. και έχει αναγνωρισθεί στη γραμμή «Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)» της Ενδιάμεσης Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Με το άρθρο 63 του Ν. 4607/2019, από 1 Μαΐου 2019 επεκτείνεται η επιβολή εισφοράς του Ν. 128/75 στις πάσης φύσεως πιστώσεις που χορηγούν όλα τα χρηματοδοτικά ιδρύματα, όπως αυτά ορίζονται στον Κανονισμό 575/2013, που λειτουργούν στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

10 Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις

	30/9/2019	31/12/2018
Τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις	260	275
Σωρευμένες απομειώσεις τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων	(52)	(54)
Καθαρή αξία τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων	208	221

Οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν τις ακόλουθες απαιτήσεις του Ομίλου από παρακρατούμενους φόρους, οι οποίοι διεκδικούνται από το Ελληνικό Δημόσιο:

- α) Απαιτήσεις από παρακρατούμενους φόρους επί τόκων ομολόγων και εντόκων γραμματίων ύψους € 89 εκατ., οι οποίες ανάγονται στα οικονομικά έτη 2009, 2011, 2012 και 2013 (φορολογικό έτος 2008, 2010, 2011 και 2012). Με τις διατάξεις του Ν.4605 (άρθρο 93, παρ. 1 & 2) που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Α' 52 την 1 Απριλίου 2019, εισήχθη στη νομοθεσία περί Φορολογίας Νομικών Προσώπων, τροποποίηση η οποία αποσαφηνίζει θέματα σχετικά με τις ανωτέρω απαιτήσεις από παρακρατούμενους φόρους, οι οποίοι για την Τράπεζα αναλύονται ως εξής:

- φόροι ύψους € 26 εκατ. οι οποίοι, παρακρατήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 12 του Ν. 2238/1994, συμψηφίζονται κατά προτεραιότητα όταν προκύψει φόρος εισοδήματος και κατά το μέρος που ο φόρος αυτός επαρκεί για το σκοπό του ως άνω συμψηφισμού, ενώ ένα ποσό € 14 εκατ. παρακρατήθηκε στην ίδια βάση, για το οικονομικό έτος 2010 (φορολογικό έτος 2009), οι οποίοι διεκδικούνται από το Ελληνικό Δημόσιο,
 - παρακρατούμενοι φόροι ύψους € 49 εκατ. οι οποίοι εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του Ν. 4046/2012 και δεν συμψηφίστηκαν εντός των πέντε (5) ετών, συμψηφίζονται σε ισόποσες δόσεις εντός δέκα ετών με οποιαδήποτε φύσεως φορολογικές υποχρεώσεις της Τράπεζας, αρχής γενομένης από 1 Ιανουαρίου 2020.
- β) Απαιτήσεις από παρακρατούμενους φόρους τόκων Εντόκων Γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου ύψους € 60 εκατ., οι οποίοι παρακρατήθηκαν μετά την 1 Ιανουαρίου 2013 και αφορούν σε εισοδήματα από τόκους που πλέον φορολογούνται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις, συμψηφίζονται με φόρο εισοδήματος εντός των επόμενων πέντε χρήσεων από το έτος της απαίτησης. Μετά το πέρας της πενταετίας το μη συμψηφισθέν ποσό επιστρέφεται από το Ελληνικό Δημόσιο.
- γ) Παρακρατούμενοι φόροι ύψους € 42 εκατ. επί εταιρικών ομολόγων οι οποίοι είναι απαιτητοί από το Ελληνικό Δημόσιο.
- δ) Λοιπές φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου ύψους € 17 εκατ.

11 Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη/ (ζημίες) μετά φόρων που αναλογούν στους κοινούς μετόχους της μητρικής με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών, που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών, που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος.

Την 2 Δεκεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της κεφαλαιακής στήριξης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το Νόμο 3864/2010 και την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου Νο 36/2015, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη στην έκδοση Υπό Αίρεση Μετατρέψιμων Ομολογιών («CoCo's») συνολικού ποσού € 2.040 εκατ. Το ποσό αυτό καλύφθηκε αποκλειστικά από το ΤΧΣ με ομόλογα εκδόσεως του ESM.

	1/1 - 30/9/2019	1/1 - 30/9/2018	1/7 - 30/9/2019	1/7 - 30/9/2018
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	78	40	44	94
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από διακοπείσες δραστηριότητες	12	(339)	5	(27)
Κέρδη/(ζημίες) περιόδου αναλογούντα στους κοινούς μετόχους της Τράπεζας από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	89	(299)	48	68
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών (Βασικά κέρδη / ζημίες)	436.435.920	436.416.759	436.509.738	436.320.750
Δυνητικές μετοχές από τη μετατροπή των Υπό Αίρεση Μετατρέψιμων Ομολογιών (CoCos)	394.400.000	394.400.000	394.400.000	394.400.000
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών (Προσαρμοσμένα κέρδη / ζημίες)	830.835.920	830.816.759	830.909.738	830.720.750
Βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,18	0,09	0,10	0,22
Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	0,09	0,05	0,05	0,11
Βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από διακοπείσες δραστηριότητες	0,03	(0,78)	0,01	(0,06)
Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από διακοπείσες δραστηριότητες	0,01	(0,41)	0,01	(0,03)
Βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	0,20	(0,68)	0,11	0,15
Προσαρμοσμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή σε € από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες	0,11	(0,36)	0,06	0,08

12 Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων

Τα λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες για την περίοδο 1/1 - 30/9/2019 ανήλθαν σε € 146 εκατ. (1/1 - 30/9/2018: € 119 εκατ.). Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την ανάλυση των ποσών:

A. Συνεχιζόμενες δραστηριότητες - Όμιλος

1/1 - 30/9/2019	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	179	(55)	124
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	9	-	9
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	31	(8)	23
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	0	(0)	0
Λοιπά συνολικά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	218	(63)	155

1/1 - 30/9/2018	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(41)	9	(32)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	2	-	2
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	7	(2)	5
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(0)	(0)	(0)
Λοιπά συνολικά έσοδα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(32)	7	(26)

B. Διακοπείσες δραστηριότητες - Όμιλος

1/1 - 30/9/2019	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(4)	-	(4)
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	(4)	-	(4)
Ποσά που δεν αναταξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	(1)	-	(1)
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(0)	-	(0)
Λοιπά συνολικά έσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες	(9)	0	(9)

1/1 - 30/9/2018	Προ φόρων	Φόροι	Μετά από φόρους
Ποσά που ενδέχεται να αναξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	0	-	0
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	145	-	145
Ποσά που δεν αναξινομούνται μεταγενέστερα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	0	-	0
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)	(0)	-	(0)
Λοιπά συνολικά έσοδα από διακοπείσες δραστηριότητες	145	0	145

13 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος

30/9/2019	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	
Στεγαστικά δάνεια	5.399	2.201	3.726	2.369	13.695
Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	869	421	1.100	497	2.886
Πιστωτικές κάρτες	432	166	187	19	804
Σύνολο Δανείων ιδιωτών	6.700	2.788	5.013	2.885	17.386
Μεγάλες Επιχειρήσεις	6.890	807	4.355	437	12.489
MME	4.337	1.363	8.859	2.273	16.831
Δημόσιος Τομέας	155	2	9	3	169
Δάνεια προς εταιρείες και τον δημόσιο τομέα	11.382	2.172	13.222	2.713	29.489
Σύνολο προ προβλέψεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	18.082	4.959	18.235	5.598	46.875
Μείον: Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	0	(22)	(7.435)	(1.466)	(8.922)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	18.082	4.938	10.800	4.133	37.953

Για τη συμφωνία του λογιστικού υπολοίπου προ προβλέψεων και της πρόβλεψης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, παρακαλώ δείτε τη Σημείωση 4.2.1.

31/12/2018	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) 12μήνου	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες (ECL) καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες απομειωμένης πιστωτικής αξίας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής	
Στεγαστικά δάνεια	5.797	2.135	3.690	2.505	14.128
Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	800	479	1.232	622	3.134
Πιστωτικές κάρτες	399	145	253	29	825
Σύνολο Δανείων ιδιωτών	6.996	2.759	5.176	3.156	18.087
Μεγάλες Επιχειρήσεις	6.470	1.187	3.975	501	12.133
MME	3.908	1.839	9.517	2.379	17.642
Δημόσιος Τομέας	1.722	1	9	3	1.735
Δάνεια προς εταιρείες και τον δημόσιο τομέα	12.101	3.027	13.500	2.882	31.510
Σύνολο προ προβλέψεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.097	5.785	18.676	6.039	49.597
Μείον: Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(31)	(258)	(7.971)	(1.580)	(9.840)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	19.067	5.527	10.705	4.458	39.757

Η κίνηση της συσσωρευμένης πρόβλεψης απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος για τον Όμιλο, αναλύεται ως εξής:

	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	POCI	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2019	31	258	7.971	1.580	9.840
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	-	(2)	(206)	(38)	(245)
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	86	(87)	1	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(95)	(85)	680	(11)	489
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	2	294	182	478
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(3)	(402)	(208)	(613)
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(1)	(13)	(826)	(140)	(980)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(22)	(49)	(77)	100	(48)
Την 30/9/2019	(0)	22	7.435	1.466	8.922

Η καθαρή ζημία από τροποποιήσεις συμβατικών όρων δανείων για τον Όμιλο, για την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019 ανέρχεται σε € 26 εκατ.

Η εν λόγω καθαρή ζημία αντιπροσωπεύει την αλλαγή στη λογιστική αξία (προ προβλέψεων) στα Δάνεια και απαιτήσεις αμέσως πριν έως και αμέσως μετά την τροποποίηση συμβατικών όρων κατά € 186 εκατ. για τον Όμιλο και την επίπτωση της σχετικής τροποποίησης στην πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα στοιχεία αυτά ήτοι αναστροφή της σχετικής πρόβλεψης κατά € 160 εκατ.

	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/1/2018	123	719	9.349	1.090	11.281
Μεταφορά στις διακοπείσες δραστηριότητες	(2)	(3)	(79)	-	(84)
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	(0)	-	(609)	(19)	(629)
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	69	(197)	127	-	(0)
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	(63)	(111)	494	74	394
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	0	-	336	217	554
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	-	-	(454)	(249)	(703)
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	(2)	(1.077)	(5)	(1.084)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(133)	(87)	(51)	209	(62)
Την 30/9/2018	(6)	319	8.036	1.317	9.667

Τα υπόλοιπα της 30 Σεπτεμβρίου 2018 αναμορφώθηκαν έπειτα από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του Ομίλου για την επίπτωση της πρώτης εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9.

	Κίνηση πρόβλεψης				
	Στάδιο 1	Στάδιο 2	Στάδιο 3	ΡΟCΙ	Σύνολο
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών την 1/10/2018	(6)	319	8.036	1.317	9.667
Μεταφορά (στα)/ από τα διακρατούμενα προς πώληση	0	(9)	297	19	307
Μεταφορές μεταξύ των σταδίων (Καθαρές)	(137)	(67)	204	-	0
Ζημίες απομείωσης για την περίοδο	150	(44)	372	(341)	137
Μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	5	141	21	167
Διαγραφές τόκων που αναγνωρίζονται από μεταβολή στην παρούσα αξία της πρόβλεψης	(0)	(9)	(193)	(24)	(225)
Διαγραφή ζημιών απομείωσης	(0)	1	463	1	464
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	23	63	(1.350)	588	(677)
Την 31/12/2018	31	258	7.971	1.580	9.840

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών διακρατούμενα προς πώληση

Εντός του 3^{ου} τριμήνου 2018, η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση μη εξυπηρετούμενων και καταγγελλόμενων επιχειρηματικών πιστωτικών ανοιγμάτων, με εμπράγματα εξασφαλίσεις σε ακίνητα, συνολικής αξίας € 110 εκατ. Η Τράπεζα

στις 30 Σεπτεμβρίου 2018 ταξινόμησε τη συγκεκριμένη περίμετρο δανείων στο Διακρατούμενο προς πώληση χαρτοφυλάκιο με δεδομένο ότι πληρούνται όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις κατά την εν λόγω ημερομηνία. Εντός του Αυγούστου 2019, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση του πρώτου σκέλους του εν λόγω χαρτοφυλακίου (Χαρτοφυλάκιο Α), συνολικής αξίας € 93 εκατ. Για το δεύτερο σκέλος προς πώληση (Χαρτοφυλάκιο Β), η πώλησή του αναμένεται να ολοκληρωθεί ένα χρόνο μετά την πώληση του πρώτου σκέλους το οποίο κατά την 30 Σεπτεμβρίου του 2019 έχει συνολική αξία € 19 εκατ.

Εντός του Μαρτίου 2019, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την πώληση μη εξυπηρετούμενων και καταγγελλόμενων επιχειρηματικών δανείων, με εμπράγματα εξασφαλίσεις ακίνητα και μετοχές μη εισηγμένων εταιρειών, συνολικής ονομαστικής αξίας € 58 εκατ.

Επιπλέον, εντός του 1^{ου} εξαμήνου 2019, η Τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία για την πώληση μη εξυπηρετούμενων και καταγγελλόμενων επιχειρηματικών και ναυτιλιακών πιστωτικών ανοιγμάτων, με εμπράγματα εξασφαλίσεις πλοία και ακίνητα, συνολικής ονομαστικής αξίας € 535 εκατ. Το συμφωνημένο τίμημα ανέρχεται σε € 240 εκατ. και η πώληση ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2019.

Επιπλέον, εντός του 2019, ο Όμιλος εκκίνησε τη διαδικασία για την πώληση χαρτοφυλακίου που αποτελείται κυρίως από μη εξυπηρετούμενα και καταγγελλόμενα πιστωτικά ανοίγματα, μερικώς εξασφαλισμένο με εμπράγματα εξασφαλίσεις ακίνητα, συνολικού ύψους πιστωτικών απαιτήσεων € 1,8 δις. Η Τράπεζα, η Πειραιώς Leasing και η Πειραιώς Leases στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 μετέφεραν τη συγκεκριμένη περίμετρο δανείων στο Διακρατούμενο προς πώληση χαρτοφυλάκιο με δεδομένο ότι πληρούνται όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις. Ο επιχειρηματικός τομέας ο οποίος διαχειρίζεται το σχετικό χαρτοφυλάκιο δανείων κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 είναι ο PLU.

Επιπλέον, εντός του 3^{ου} εξαμήνου 2019, η Τράπεζα εκκίνησε τη διαδικασία για την πώληση συγκεκριμένου μη εξυπηρετούμενου και καταγγελλόμενου επιχειρηματικού πιστωτικού ανοίγματος, με εμπράγματα εξασφαλίσεις ακίνητα, συνολικού ύψους πιστωτικών απαιτήσεων € 69 εκατ. Η Τράπεζα στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 μετέφερε τη συγκεκριμένη περίμετρο δανείων στο Διακρατούμενο προς πώληση χαρτοφυλάκιο με δεδομένο ότι πληρούνται όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις. Ο επιχειρηματικός τομέας ο οποίος διαχειρίζεται το σχετικό χαρτοφυλάκιο δανείων κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 είναι ο PLU.

14 Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος

	30/9/2019	31/12/2018
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	0	0
Εκδόσεις Δημοσίου άλλων κρατών (εκτός Ελληνικού Δημοσίου)	1.125	208
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους προ προβλέψεων στο αποσβέσιμο κόστος	1.125	208
Μείον: Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(0)	0
Καθαρή λογιστική αξία απαιτήσεων από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	1.125	208

Η αύξηση στις απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος για τον Όμιλο εντός της χρήσης, προέρχεται κυρίως από την απόκτηση ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων με επιχειρηματικό σκοπό την διακράτηση τους για την είσπραξη του έντοκου εσόδου και κεφαλαίου.

15 Επενδύσεις σε ενοποιούμενες εταιρείες

Οι επενδύσεις του Ομίλου σε ενοποιούμενες εταιρείες είναι οι εξής:

A) θυγατρικές εταιρείες (μέθοδος ολικής ενσωμάτωσης)

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
1.	Πειραιώς Leasing Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
2.	Πειραιώς Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
3.	Γενική Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών & Συμβούλων Α.Ε.	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	Ελλάδα	2012-2018	100,00%
4.	Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ.	Χρηματιστηριακές εργασίες	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
5.	Πειραιώς Factoring Α.Ε.	Πρακτόρευση απαιτήσεων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
6.	Piraeus Capital Management Α.Ε.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
7.	Piraeus Jeremie Technology Catalyst Management Α.Ε.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
8.	Ελληνικό Ταμείο Βιώσιμης Ανάπτυξης	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	Ελλάδα	-	65,00%
9.	ΕΤΒΑ Διαχείρισης Α.Κ.Ε.Σ. Α.Ε.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών	Ελλάδα	2014-2018	65,00%
10.	Πειραιώς Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
11.	Πειραιώς Πρακτορειακή Ασφαλιστικών Εργασιών Α.Ε.	Πρακτόρευση ασφαλειών	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
12.	Γενική Ενημέρωσης και Ρύθμισης Α.Ε.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
13.	ΔΙ.ΒΙ.ΠΑ.ΚΑ. Α.Ε.	Φορέας διοίκησης και διαχείρισης βιομηχανικού πάρκου Καστοριάς	Ελλάδα	2013-2018	57,53%
14.	ΕΤΒΑ Αναπτυξιακή Α.Ε.	Πραγματοποίηση επενδύσεων και ανάπτυξη δράσεων, σύμφωνα με τις αρχές της Βιώσιμης Ανάπτυξης	Ελλάδα	2014-2018	65,00%
15.	ΕΤΒΑ ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε.	Ανάπτυξη/ διαχείριση βιομηχανικών περιοχών	Ελλάδα	2013-2018	65,00%
16.	Abies Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	61,65%
17.	ΑΧΑΪΑ Clauss Estate Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	75,49%
18.	Euroterra Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	62,90%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
19.	Kosmopolis A' A.E. Εκμ/σης εμπ. κέντρων - παροχής υπηρεσιών	Διαχείριση εμπορικού κέντρου	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
20.	Linklife Food & Entertainment Hall A.E.	Εκμετάλλευση χώρων εστίασης	Ελλάδα	2014-2018	100,00%
21.	ND Αναπτυξιακή A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
22.	New Up Dating Development Κτημ., Τουρ. & Αναπτ. A.E.	Κτηματική, τουριστική & αναπτυξιακή εταιρεία	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
23.	Picar A.E.	Διαχείριση χώρων City Link	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
24.	Property Horizon A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
25.	Rebikat Ανώνυμη Εταιρεία Ακινήτων	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	61,92%
26.	Γενική Εταιρεία Κατασκευών και Αναπτύξεων A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας & συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	66,66%
27.	Εντροπία Κτηματική A.E.	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	Ελλάδα	2013-2018	66,70%
28.	ΕΥΡΩΑΚ A.E. Ακινήτων	Συμμετοχές Real Estate	Ελλάδα	2013-2018	53,60%
29.	Οικιστική Ανάπτυξη Κομοτηνής A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
30.	Πειραιώς Buildings A.E.	Ανάπτυξη ακινήτου	Ελλάδα	2010-2018	100,00%
31.	Πειραιώς Development A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
32.	Πειραιώς Real Estate A.E.	Τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
33.	Πλειάδες Estate A.E.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
34.	A.C.T. B.A.S. A.E.	Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών επί μισθοδοτικών και εργατικών θεμάτων	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
35.	KPM Energy Εταιρεία Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας A.E.	Παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ΑΠΕ	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
36.	Mille Fin A.E.	Εμπορία Οχημάτων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
37.	Multicollection A.E.	Αξιολόγηση και είσπραξη εμπορικών απαιτήσεων	Ελλάδα	2009-2018	51,00%
38.	Πειραιώς Direct Solutions A.E.	Εταιρεία παροχής χρηματοοικονομικών – τηλεπικοινωνιακών & μηχανογραφικών υπηρεσιών	Ελλάδα	2013-2018	100,00%
39.	Zibeno I Energy S.A.	Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω ΑΠΕ και Συμβατικών Πηγών Ενέργειας	Ελλάδα	2015-2018	100,00%
40.	Κέντρο Βιώσιμης Επιχειρηματικότητας Εξέλιξη A.E.	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες - Ξενοδοχεία - Επαγγελματική Κατάρτιση & Εκπαίδευση	Ελλάδα	2013-2018	100,00%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
41.	ΠΡΟΣΠΕΚΤ Ν.Ε.Π.Α.	Διαχείριση σκαφών αναψυχής	Ελλάδα	-	100,00%
42.	Άνεμος Ηπείρου Ανώνυμη Ενεργειακή Εταιρεία	Εκμετάλλευση αιολικού πάρκου στην Ελλάδα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
43.	Αιολική Μπελεχέρι ΑΕ	Παραγωγή, μεταφορά, διανομή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας στην ελληνική επικράτεια	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
44.	Αιολικό Πάρκο Άρτας Αετοί Ε.Ε.	Παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
45.	Αιολικό Πάρκο Ευρυτανίας 2 - Μορφοράχη Ε.Ε.	Παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
46.	Αιολικό Πάρκο Ευρυτανίας 4 - Ουρανός Ε.Ε.	Παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
47.	DMX Αιολική Μαρμαρίου -Αγκάθι Μ.Ε.Π.Ε.	Η μελέτη, κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
48.	DMX Αιολική Μαρμαρίου -Ρίγανη Μ.Ε.Π.Ε.	Η μελέτη, κατασκευή και λειτουργία εγκαταστάσεων σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
49.	Αιολικό Πάρκο Josharton - Ροδόπη 2 Ε.Ε.	Η παραγωγή και διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικά πάρκα	Ελλάδα	2011-2018	100,00%
50.	Θριάσιο Εμπορευματικό Κέντρο Α.Ε.	Εμπορευματικό Κέντρο	Ελλάδα	2018	52,00%
51.	Tirana Leasing Sh.A.	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Αλβανία	2016-2018	100,00%
52.	Cielo Consultancy Sh.P.K.	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	Αλβανία	2014-2018	99,09%
53.	Beta Asset Management EOOD	Ενοικίαση και διαχείριση ακινήτων	Βουλγαρία	2013-2018	100,00%
54.	Bulfina E.A.D.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	2008-2018	100,00%
55.	Bulfinace E.A.D.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	2008-2018	100,00%
56.	Delta Asset Management EOOD	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	Βουλγαρία	2015-2018	100,00%
57.	Gama Asset Management EOOD	Εταιρεία Διαχείρισης Ακινήτων	Βουλγαρία	2015-2018	100,00%
58.	Piraeus Real Estate Bulgaria EOOD	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	Βουλγαρία	2007-2018	100,00%
59.	Varna Asset Management EOOD	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Βουλγαρία	2014-2018	100,00%
60.	Asset Management Bulgaria EOOD	Ταξιδιωτικές υπηρεσίες, ενοικιάσεις και διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	2012-2018	100,00%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
61.	Besticar Bulgaria EOOD	Διαχείριση απαιτήσεων	Βουλγαρία	2012-2018	100,00%
62.	Besticar EOOD	Διαχείριση προβληματικών απαιτήσεων	Βουλγαρία	2012-2018	100,00%
63.	Emerald Investments EOOD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	2018	100,00%
64.	Piraeus Nedvizhimi Imoti EOOD	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βουλγαρία	-	100,00%
65.	Piraeus Equity Investment Management Ltd	Διαχείριση κεφαλαίων	Κύπρος	2012-2018	100,00%
66.	Arigeo Energy Holdings Ltd	Εταιρεία συμμετοχών σε ΑΠΕ	Κύπρος	2013-2018	100,00%
67.	Euroinvestment & Finance Public Ltd	Χρηματοεπενδυτικές, κτηματικές εργασίες	Κύπρος	2008-2018	90,85%
68.	Piraeus Clean Energy Holdings Ltd	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	100,00%
69.	Piraeus Equity Partners Ltd	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	100,00%
70.	Piraeus Renewable Investments Limited	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2016-2018	100,00%
71.	PRI WIND I Limited	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2016-2018	100,00%
72.	PRI WIND II Limited	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2016-2018	100,00%
73.	PRI WIND III Limited	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2016-2018	100,00%
74.	R.E. Anodus Two Ltd	Εταιρεία συμμετοχών και επενδύσεων	Κύπρος	2013-2018	99,09%
75.	Tellurion Ltd	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	100,00%
76.	Tellurion Two Ltd	Εταιρεία Συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	99,09%
77.	Trieris Two Real Estate Ltd	Εταιρεία συμμετοχών, επενδύσεων και διαχείρισης χαρτοφυλακίου ακινήτων	Κύπρος	2011-2018	100,00%
78.	Zibeno Investments Ltd	Εταιρεία συμμετοχών	Κύπρος	2013-2018	100,00%
79.	O.F. Investments Ltd	Εταιρεία επενδύσεων	Κύπρος	2013-2018	100,00%
80.	R.E. Anodus Ltd	Εταιρεία συμβουλευτικών υπηρεσιών για real estate και συμμετοχών	Κύπρος	2009-2018	100,00%
81.	Ακίνητα Λάκκος Μικέλλη Ltd	Εταιρεία εκμετάλλευσης ακινήτων	Κύπρος	2009-2018	50,66%
82.	Φιλοκτηματική Δημόσια Ltd	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	Κύπρος	2015-2018	53,29%
83.	Piraeus Clean Energy GP Ltd	Γενικός εταίρος της Piraeus Clean Energy LP	Κύπρος	2012-2018	100,00%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
84.	Piraeus Equity Advisors Ltd	Συμβουλευτική εταιρεία επενδύσεων	Κύπρος	2012-2018	100,00%
85.	Sunholdings Properties Company Ltd	Ανάπτυξη γης και κτηματικής περιουσίας	Κύπρος	2008-2018	26,65%
86.	Φιλοκτηματική Εργοληπτική Ltd	Τεχνική & κατασκευαστική εταιρεία	Κύπρος	2015-2018	53,29%
87.	WH South Wind Hellas Ltd	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας	Κύπρος	2016-2018	100,00%
88.	Emadierio Solar Energy & Investments Ltd	Κατοχή άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας αιολικού πάρκου	Κύπρος	2016-2018	100,00%
89.	Josharton Ltd	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας	Κύπρος	2016-2018	100,00%
90.	JSC Piraeus Bank ICB	Τραπεζικές υπηρεσίες	Ουκρανία	-	99,99%
91.	Akinita Ukraine LLC	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Ουκρανία	2014-2018	100,00%
92.	Sinitem LLC	Αγοραπωλησίες ακινήτων	Ουκρανία	2013-2018	99,94%
93.	Solum Enterprise LLC	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ουκρανία	2012-2018	99,94%
94.	Solum Limited Liability Company	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ουκρανία	2018	99,94%
95.	Piraeus Leasing Romania S.A.	Παροχή ελεγκτικών και εισπρακτικών υπηρεσιών για δάνεια της εταιρείας	Ρουμανία	2003-2018	100,00%
96.	Daphne Real Estate Consultancy SRL	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Ρουμανία	2014-2018	99,09%
97.	Priam Business Consultancy SRL	Ανάπτυξη real estate	Ρουμανία	2014-2018	99,18%
98.	Proiect Season Residence SRL	Ανάπτυξη ακίνητης περιουσίας	Ρουμανία	2012-2018	100,00%
99.	R.E. Anodus SRL	Ανάπτυξη real estate	Ρουμανία	2013-2018	99,09%
100.	Rhesus Development Projects SRL	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Ρουμανία	2014-2018	99,09%
101.	Piraeus Rent Doo Beograd	Λειτουργικές μισθώσεις	Σερβία	2007-2018	100,00%
102.	Piraeus Real Estate Egypt LLC	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Αίγυπτος	2011-2018	100,00%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
103.	Trieris Real Estate Management Ltd	Διαχείριση της Trieris Real Estate Ltd	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-	100,00%
104.	Marathon 1 Greenvale Rd LLC	Εταιρεία διαχείρισης ακινήτων	Η.Π.Α.	2012-2018	99,95%
105.	Piraeus Group Capital Ltd	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%
106.	Piraeus Group Finance PLC	Έκδοση πιστωτικών τίτλων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	100,00%
107.	Axia Finance III PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
108.	Axia Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
109.	Axia III APC LIMITED	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
110.	Estia Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
111.	Estia Mortgage Finance II PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
112.	Kion Mortgage Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
113.	Praxis I Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
114.	Praxis II APC LIMITED	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
115.	Praxis II Finance PLC	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-
116.	Piraeus Asset Management Europe S.A.	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων	Λουξεμβούργο	-	100,00%
117.	ΗΜΙΘΕΑ Α.Ε. (2)	Οργάνωση, εκμετάλλευση και διοίκηση νοσηλευτικών μονάδων	Ελλάδα	2013-2018	100,00%

Σημείωση (1): Μετά την κοινοποίηση της εγκυκλίου ΠΟΛ.1034/2016 και την κατάργηση της 18μηνιας προθεσμίας προκειμένου να καταστούν οι χρήσεις 2011, 2012 & 2013 οριστικά ελεγμένες φορολογικά, ενδέχεται να προκύψει φορολογικός έλεγχος για τις ανωτέρω εταιρείες με έδρα την Ελλάδα, εάν εμπύτουν στα κριτήρια επιλογής ελέγχου της Φορολογικής Διοίκησης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 80 του Ν. 3842/2010.

Σημείωση (2): Κατηγοριοποιημένη στις διακοπείσες δραστηριότητες (Σημείωση 8).

Οι εταιρείες με αρίθμηση 107 έως 115 αποτελούν οχήματα ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και έκδοση πιστωτικών τίτλων. Η εταιρεία με αρίθμηση 85, η οποία στον παραπάνω πίνακα εμφανίζεται με ποσοστό

μικρότερο του 50,00%, αποτελεί θυγατρική του Ομίλου λόγω πλειοψηφίας στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας.

Επίσης, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 σε καθεστώς εκκαθάρισης ήταν οι εταιρείες με αριθμηση 30, 36-37, 51, 65, 97 και 100.

Πέντε θυγατρικές εταιρείες, οι οποίες στο σύνολό τους δεν είναι σημαντικές ως προς τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου, δεν ενοποιούνται αλλά τηρούνται στο κόστος κτήσης. Οι θυγατρικές που τηρούνται στο κόστος κτήσης είναι οι ακόλουθες: α) «ΕΛΣΥΠ Α.Ε.», β) «Το Μουσείο Ε.Π.Ε.», γ) «Axia III Holdings Ltd.», δ) «Praxis II Holdings Ltd.» και ε) «Kion Holdings Ltd.». Η ενοποίηση όλων των ανωτέρω εταιρειών δεν θα είχε σημαντική επίπτωση στην Ενοποιημένη Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων καθώς το σύνολο του καθαρού εσόδου, το σύνολο της καθαρής θέσης και το σύνολο ενεργητικού των ανωτέρω εταιρειών είναι μικρότερο του 0,01% των αντίστοιχων μεγεθών του Ομίλου βάσει των πιο πρόσφατων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Την 6η Σεπτεμβρίου 2019 και 16η Σεπτεμβρίου 2019 η Τράπεζα ίδρυσε τις «Alternative REO Solutions Μονοπρόσωπη Α.Ε.» και την «Alternative Financial Solutions Α.Ε.», αντίστοιχα. Τα στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις των δραστηριοτήτων που αφορούν τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα («ΜΕΑ») της Τράπεζας αποσχίσθηκαν και συνεισφέρθηκαν σε είδος στην τελευταία ως άνω εταιρεία κατά την ημερομηνία της ίδρυσής της. Στις 23 Οκτωβρίου 2019 ολοκληρώθηκε η μεταβίβαση από την Τράπεζα του ελέγχου στις δραστηριότητες ΜΕΑ και στην εταιρεία REO και μεταβιβάστηκε στην Intrum ποσοστό συμμετοχής 80% πλέον μίας μετοχής των εν λόγω εταιρειών. Η ουσία της ίδρυσης των εταιρειών ήταν αποκλειστικά για να διευκολύνει τη διάθεση των δραστηριοτήτων ΜΕΑ της Τράπεζας στην Intrum, συνεπώς οι προαναφερθείσες συναλλαγές λογιστικοποιήθηκαν στο σύνολό τους ως ενιαία συναλλαγή την ημερομηνία κατά την οποία η Τράπεζα έχασε τον έλεγχο στις δραστηριότητες ΜΕΑ και στην εταιρεία REO, δηλαδή στις 23 Οκτωβρίου 2019. Ως εκ τούτου, οι οικονομικές τους καταστάσεις δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για την περίοδο που έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2019, παρόλο που η Τράπεζα κατείχε το 100% του μετοχικού τους κεφαλαίου την ημερομηνία αυτή. Μετά τις 23 Οκτωβρίου 2019, η Τράπεζα διατηρεί μερίδιο 20% μείον μία μετοχή και ασκεί σημαντική επιρροή. Ως εκ τούτου, και οι δύο εταιρείες θα ενοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ως συγγενείς εταιρείες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης μετά τις 23 Οκτωβρίου 2019.

Β) Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες (μέθοδος ενσωμάτωσης καθαρής θέσης)

Συγγενείς εταιρείες

Οι συγγενείς εταιρείες του Ομίλου που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης είναι οι ακόλουθες:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
1	Piraeus - TANEQ Capital Fund Α.Κ.Ε.Σ.	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	Ελλάδα	-	50,01%
2	PJ Tech Catalyst Fund	Αμοιβαίο Κεφάλαιο Επιχειρηματικών Συμμετοχών κλειστού τύπου	Ελλάδα	-	30,00%
3	APE Commercial Property Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Εταιρεία συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	27,80%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
4	Marfin Investment Group A.E. Συμμετοχών	Εταιρεία συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	31,29%
5	Όμιλον Κύκλος Ένα Συμμετοχική Α.Ε. (πρώην Sciens Διεθνής Α.Ε. Επενδύσεων και Συμμετοχών)	Εταιρεία συμμετοχών	Ελλάδα	2013-2018	28,10%
6	APE Fixed Assets Κτημ. Τουρ. & Αναπτ. Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	Ελλάδα	2013-2018	27,80%
7	APE Επενδυτικής Περιουσίας Α.Ε.	Κτηματική, τουριστική και αναπτυξιακή εταιρεία	Ελλάδα	2013-2018	28,92%
8	Όργανος Α.Ε.	Διαχείριση και Εκμ/ση Ακινήτων/ Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς	Ελλάδα	2014-2018	32,27%
9	Πύρριχος Α.Ε.	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	50,77%
10	Exodus Α.Ε.	Εφαρμογές πληροφορικής	Ελλάδα	2013-2018	49,90%
11	Αναπτυξιακή Εταιρεία Έβρου Α.Ε.	Διαχείριση κοινωτικών προγραμμάτων	Ελλάδα	2010-2018	30,00%
12	Γαία Επιχειρείν Α.Ε.	Υπηρεσίες Λογισμικού	Ελλάδα	2017-2018	26,00%
13	Εταιρεία Διαχείρισης & Ανάπτυξης ΕΤΕΠ Κρήτης Α.Ε.	Διαχείριση τεχνολογικού πάρκου	Ελλάδα	2013-2018	30,45%
14	Ιχθυοτροφεία Σελόντα ΑΕΓΕ	Εμπορία και εκμετάλλευση ιχθύων - εκμετάλλευση ιχθυοτροφείων	Ελλάδα	2013-2018	32,92%
15	Νηρέυς Ιχθυοκαλλιέργειες Α.Ε.	Εμπορία και εκμετάλλευση ιχθύων - εκμετάλλευση ιχθυοτροφείων	Ελλάδα	2013-2018	32,23%
16	Τειρεσίας Α.Ε.	Διατραπεζική εταιρεία ανάπτυξης, λειτουργίας και διαχείρισης πληροφοριακών συστημάτων	Ελλάδα	2013-2018	23,53%
17	Trastor Α.Ε.Ε.Α.Π.	Εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας	Ελλάδα	2013-2018	39,39%
18	Πειραιώς Direct Services Α.Ε.	Εταιρεία παροχής υπηρεσιών υποστήριξης & ηλεκτρονικού εμπορίου, πώληση καρτών χρόνου ομίλιας	Ελλάδα	2013-2018	49,90%
19	Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου Οινόφυτων Ασωπού Α.Ε. (Ε.ΑΝ.ΕΠ.Ο.Α.ΑΕ)	Ανάπτυξη επιχειρηματικών πάρκων	Ελλάδα	-	24,50%

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
20	Trieris Real Estate Ltd	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	-	32,37%
21	Exus Software Ltd	Εταιρεία Εμπορίας Προϊόντων Πληροφορικής	Ηνωμένο Βασίλειο	2018	49,90%

Σημείωση (1): Μετά την κοινοποίηση της εγκυκλίου ΠΟΛ.1034/2016 και την κατάργηση της 18μηνης προθεσμίας προκειμένου να καταστούν οι χρήσεις 2011, 2012 και 2013 οριστικά ελεγμένες φορολογικά, ενδέχεται να προκύψει φορολογικός έλεγχος για τις ανωτέρω εταιρείες με έδρα την Ελλάδα, εάν εμπότουν στα κριτήρια επιλογής ελέγχου της Φορολογικής Διοίκησης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 80 του Ν. 3842/2010.

Ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ελέγχει τις παραπάνω εταιρείες. Αυτό ισχύει και στην περίπτωση των εταιρειών 1 και 9, όπου η συμμετοχή του Ομίλου και τα δικαιώματα ψήφου υπερβαίνουν το 50%.

Η NGP Plastic A.E.B.E., συγγενής εταιρεία που είναι μη σημαντική ως προς τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου, δεν ενοποιείται αλλά τηρείται στο κόστος κτήσης. Η εν λόγω συγγενής εταιρεία αντιστοιχεί σε λιγότερο από 0,4% στα συνολικά καθαρά έσοδα του Ομίλου, σε λιγότερο από 0,03% στη συνολική καθαρή θέση του Ομίλου και σε λιγότερο από 0,04% στο σύνολο ενεργητικού του Ομίλου, με βάση τις πιο πρόσφατες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο των ενοποιούμενων εταιρειών αναφέρονται στη Σημείωση 25.

Κοινοπραξίες

Οι κοινοπραξίες του Ομίλου, που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, είναι οι ακόλουθες:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Αντικείμενο εργασιών	Χώρα	Φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις (1)	% συμμετοχής
1	Α.Ε.Π. Ελαιώνα Α.Ε.	Εκμετάλλευση ακινήτων	Ελλάδα	2012-2018	50,00%
2	Πείργα Κύθνου Ι.Κ.Ε.	Διαχείριση ακινήτων	Ελλάδα	-	50,00%

Σημείωση (1): Μετά την κοινοποίηση της εγκυκλίου ΠΟΛ.1034/2016 και την κατάργηση της 18μηνης προθεσμίας προκειμένου να καταστούν οι χρήσεις 2011, 2012 και 2013 οριστικά ελεγμένες φορολογικά, ενδέχεται να προκύψει φορολογικός έλεγχος στις παραπάνω εταιρείες, εάν εμπότουν στα κριτήρια επιλογής ελέγχου της Φορολογικής Διοίκησης, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 80 του Ν. 3842/2010.

16 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα της 30 Σεπτεμβρίου 2019 ύψους € 3.032 εκατ., περιλαμβάνονται οι πράξεις αναχρηματοδότησης έναντι ενεχύρων από το Ευρωσύστημα ύψους € 800 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 3.200 εκατ.). Η μείωση της αντλούμενης ρευστότητας από το Ευρωσύστημα οφείλεται κυρίως στην περαιτέρω απομόγχευση του δανειακού χαρτοφυλακίου, την αύξηση των καταθέσεων πελατείας και την έκδοση τίτλων μειωμένης εξασφάλισης ύψους € 400 εκατ. στις 26 Ιουνίου 2019.

17 Υποχρεώσεις προς πελάτες

Οι υποχρεώσεις προς πελάτες την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζονται παρακάτω:

	30/9/2019	31/12/2018
Επιχειρήσεις		
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	8.175	8.019
Καταθέσεις προθεσμίας	3.302	3.665
Καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	229	245
Σύνολο (Α)	11.706	11.928
Ιδιώτες		
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και καταθέσεις όψεως	3.971	3.618
Ταμειυτήριο	15.522	15.323
Καταθέσεις προθεσμίας	13.834	13.737
Δεσμευμένες καταθέσεις, καταθέσεις για εγγύηση και λοιπές καταθέσεις	33	32
Σύνολο (Β)	33.361	32.711
Επιταγές και εμβάσματα (Γ)	105	100
Σύνολο Υποχρεώσεων προς πελάτες (Α)+(Β)+(Γ)	45.172	44.739

18 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

Οι πιστωτικοί τίτλοι σε κυκλοφορία για τον Όμιλο την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζονται παρακάτω:

	Σταθμισμένο επιτόκιο (%)	30/9/2019	31/12/2018
Τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου	3m Euribor + 67μβ	50	58
Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 4	3m Euribor + 250μβ	471	471
Σύνολο πιστωτικών τίτλων σε κυκλοφορία		521	528

Οι οικονομικοί όροι των πιστωτικών τίτλων από τιτλοποιήσεις δανείων και καλυμμένα ομόλογα του Ομίλου που έχουν διατεθεί σε τρίτους την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Τύπος Υποκείμενων Δανείων	Ημερομηνία Έκδοσης	Ημερομηνία Λήξεως	Νόμισμα	Σταθμισμένο Επιτόκιο επί συνολικής εναπομείνουσας ονομαστικής αξίας/ Συχνότητα πληρωμής κουπονιών	Ονομαστική αξία	Εναπομείνουσα Ονομαστική Αξία	Αποπληρωμές	Ονομαστική αξία διακρατούμενων τίτλων από την Τράπεζα	Ονομαστική αξία διακρατούμενων τίτλων από τρίτα μέρη	Λογιστική Αξία	Σταθμισμένο Επιτόκιο σε τρίτα μέρη
30/9/2019													
Τιτλοποιημένα Δάνεια													
Estia 1 Mortgage Finance PLC	Τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B,C)	Στεγαστικά δάνεια	7-Ιουν-05	27-Απρ-40	EUR	3m Euribor + 50 μβ/ Τρίμηνο	750	83	667	73	10	10	3m Euribor + 70 μβ
Estia 2 Mortgage Finance PLC	Τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B,C)	Στεγαστικά δάνεια	24-Ιουλ-07	27-Αυγ-54	EUR	3m Euribor + 43 μβ/ Τρίμηνο	1.250	528	722	500	28	28	3m Euribor + 70 μβ
Κιον Mortgage Finance PLC	Τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B,C)	Στεγαστικά δάνεια	7-Δεκ-06	15-Ιουλ-51	EUR	3m Euribor + 43 μβ/ Τρίμηνο	600	35	565	23	12	12	3m Euribor + 58 μβ
Καλυμμένα Ομόλογα													
Τράπεζα Πειραιώς- Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 4	Στεγαστικά δάνεια	31-Οκτ-17	31-Οκτ-22	EUR	3m Euribor + 250 μβ/ Τρίμηνο	500	500	0	30	470	471	3m Euribor + 250 μβ

Εκδότης	Περιγραφή	Τύπος Υποκείμενων Δανείων	Ημερομηνία Έκδοσης	Ημερομηνία Λήξεως	Νόμισμα	Σταθμισμένο Επιτόκιο επί συνολικής εναπομείνουσας ονομαστικής αξίας/ Συχνότητα πληρωμής κουπονιών	Ονομαστική αξία	Εναπομείνουσα Ονομαστική Αξία	Αποπληρωμές	Ονομαστική αξία διακρατούμενων τίτλων από την Τράπεζα	Ονομαστική αξία διακρατούμενων τίτλων από τρίτα μέρη	Λογιστική Αξία	Σταθμισμένο Επιτόκιο σε τρίτα μέρη
31/12/2018													
Τιτλοποιημένα Δάνεια													
Estia 1 Mortgage Finance PLC	Τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B,C)	Στεγαστικά δάνεια	7-Ιουν-05	27-Απρ-40	EUR	3m Euribor + 48 μβ/ Τρίμηνο	750	91	659	81	10	10	3m Euribor + 68 μβ
Estia 2 Mortgage Finance PLC	Τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B,C)	Στεγαστικά δάνεια	24-Ιουλ-07	27-Αυγ-54	EUR	3m Euribor + 42 μβ/ Τρίμηνο	1.250	563	687	529	34	34	3m Euribor + 77 μβ
Κιον Mortgage Finance PLC	Τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B,C)	Στεγαστικά δάνεια	7-Δεκ-06	15-Ιουλ-51	EUR	3m Euribor + 41 μβ/ Τρίμηνο	600	39	561	26	13	13	3m Euribor + 56 μβ
Καλυμμένα Ομόλογα													
Τράπεζα Πειραιώς- Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 4	Στεγαστικά δάνεια	31-Οκτ-17	31-Οκτ-22	EUR	3m Euribor + 250 μβ/ Τρίμηνο	500	500	0	30	470	471	3m Euribor + 250 μβ

Οι κυριότερες συναλλαγές των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους από την 1 Ιανουαρίου έως και την 30 Σεπτεμβρίου 2019 είναι οι ακόλουθες:

Εντός της περιόδου που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019, η Τράπεζα επαναγόρασε τίτλους ονομαστικής αξίας € 4 εκατ. Στις 26 Σεπτεμβρίου 2019, η Estia 1 Mortgage Finance PLC ανακοίνωσε την πρόθεση πρόωρης αποπληρωμής των Classes A,B και C, κατά το ποσό της αντίστοιχης ονομαστικής αξίας των τίτλων, προσαυξημένης με τους δεδουλευμένους τόκους, στην ημερομηνία πληρωμής τοκομεριδίου της 28^{ης} Οκτωβρίου 2019.

Οι κυριότερες συναλλαγές των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους μετά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 είναι οι ακόλουθες:

Στις 3 Οκτωβρίου 2019, η Estia 2 Mortgage Finance PLC ανακοίνωσε την πρόθεση πρόωρης αποπληρωμής των Classes A,B και C, κατά το ποσό της αντίστοιχης ονομαστικής αξίας των τίτλων, προσαυξημένης με τους δεδουλευμένους τόκους, στην ημερομηνία πληρωμής τοκομεριδίου της 27^{ης} Νοεμβρίου 2019.

Οι οικονομικοί όροι των πιστωτικών τίτλων από τιτλοποιήσεις δανείων και καλυμμένα ομόλογα του Ομίλου που ιδιοκατέχονται από την Τράπεζα την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Τύπος Υποκείμενων Δανείων	Ημερομηνία Έκδοσης	Ημερομηνία Λήξεως	Νόμισμα	Σταθμισμένο Επιτόκιο/ Συχνότητα πληρωμής κουπονιών	Ονομαστική Αξία	Εναπομείνασα Ονομαστική Αξία	Αποπληρωμές	Ακυρώσεις
30/9/2019										
Τιτλοποιημένα Δάνεια										
Axia 1 Finance PLC	Τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B)	Επιχειρηματικά δάνεια	21-Νοε-08	25-Απρ-35	EUR	3m Euribor + 52μβ / Τρίμηνο	1.750	250	0	1.500
Axia 3 Finance PLC	Τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B)	Επιχειρηματικά δάνεια	17-Αυγ-09	26-Αυγ-24	EUR	3m Euribor + 79μβ / Τρίμηνο	2.352	235	0	2.117
Praxis 1 Finance PLC	Τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων σταθερού (Class A) και κυμαινόμενου (Class B) επιτοκίου	Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	30-Απρ-09	28-Ιουν-35	EUR	3m Euribor / Τρίμηνο	725	196	529	0
Praxis 2 Finance PLC	Τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων σταθερού (Class A) και κυμαινόμενου (Class B) επιτοκίου	Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	14-Αυγ-09	27-Δεκ-23	EUR	1.65% / Μηνιαίο	558	370	0	188
Καλυμμένα Ομόλογα										
Τράπεζα Πειραιώς-Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 3	Στεγαστικά δάνεια	16-Φεβ-17	18-Νοε-19	EUR	1m Euribor + 150μβ/ Μηνιαίο	1.000	500	0	500
Τράπεζα Πειραιώς-Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 5	Στεγαστικά δάνεια	20-Νοε-17	20-Νοε-20	EUR	3m Euribor + 150μβ / Τρίμηνο	1.000	1.000	0	0
Τράπεζα Πειραιώς-Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 6	Στεγαστικά δάνεια	31-Ιαν-18	29-Ιαν-21	EUR	3m Euribor + 150μβ / Τρίμηνο	1.000	1.000	0	0
Τράπεζα Πειραιώς-Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 7	Στεγαστικά δάνεια	11-Μαΐ-18	11-Φεβ-20	EUR	3m Euribor + 150μβ / Τρίμηνο	1.000	1.000	0	0

Εκδότης	Περιγραφή	Τύπος Υποκείμενων Δανείων	Ημερομηνία Έκδοσης	Ημερομηνία Λήξεως	Νόμισμα	Σταθμισμένο Επιτόκιο/ Συχνότητα πληρωμής κουπονιών	Ονομαστική Αξία	Εναπομείνασα Ονομαστική Αξία	Αποπληρωμές	Ακυρώσεις
31/12/2018										
Τιτλοποιημένα Δάνεια										
Axia 1 Finance PLC	Τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B)	Επιχειρηματικά δάνεια	21-Νοε-08	25-Απρ-35	EUR	3m Euribor + 52μβ / Τρίμηνο	1.750	250	0	1.500
Axia 3 Finance PLC	Τιτλοποίηση επιχειρηματικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου (Class A,B)	Επιχειρηματικά δάνεια	17-Αυγ-09	26-Αυγ-24	EUR	3m Euribor + 79μβ / Τρίμηνο	2.352	235	0	2.117
Praxis 1 Finance PLC	Τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων σταθερού (Class A) και κυμαινόμενου (Class B) επιτοκίου	Καταναλωτικά, προσωπικά και λουπά δάνεια	30-Απρ-09	28-Ιουν-35	EUR	3m Euribor / Τρίμηνο	725	217	508	0
Praxis 2 Finance PLC	Τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων σταθερού (Class A) και κυμαινόμενου (Class B) επιτοκίου	Καταναλωτικά, προσωπικά και λουπά δάνεια	14-Αυγ-09	27-Δεκ-23	EUR	1.66% / Μηνιαίο	558	370	0	188
Καλυμμένα Ομόλογα										
Τράπεζα Πειραιώς-Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 3	Στεγαστικά δάνεια	16-Φεβ-17	18-Νοε-19	EUR	1m Euribor + 150μβ/ Μηνιαίο	1.000	1.000	0	0
Τράπεζα Πειραιώς-Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 5	Στεγαστικά δάνεια	20-Νοε-17	20-Μαϊ-19	EUR	3m Euribor + 150μβ / Τρίμηνο	1.000	1.000	0	0
Τράπεζα Πειραιώς-Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 6	Στεγαστικά δάνεια	31-Ιαν-18	31-Ιουλ-19	EUR	3m Euribor + 150μβ / Τρίμηνο	1.000	1.000	0	0
Τράπεζα Πειραιώς-Αθήνα	Καλυμμένες ομολογίες κυμαινόμενου επιτοκίου - Σειρά 7	Στεγαστικά δάνεια	11-Μαϊ-18	11-Φεβ-20	EUR	3m Euribor + 150μβ / Τρίμηνο	1.000	1.000	0	0

Στις 13 Μαΐου 2019, η Τράπεζα προέβη σε τροποποιήσεις στους όρους της 5^{ης} σειράς καλυμμένων ομολογιών (αρχικής λήξης Μαΐου 2019) και της 6^{ης} σειράς καλυμμένων ομολογιών (αρχικής λήξης Ιουλίου 2019) αναφορικά με την επέκταση της διάρκειάς τους κατά 18 επιπλέον μήνες, τροποποιώντας τις αντίστοιχες ημερομηνίες λήξης σε Νοέμβριο 2020 και Ιανουάριο 2021 αντίστοιχα. Στις 25 Σεπτεμβρίου 2019, η Τράπεζα προέβη σε μερική ακύρωση της ονομαστικής αξίας της 3^{ης} Σειράς Καλυμμένων Ομολογιών (λήξης Νοεμβρίου 2019) κατά € 500 εκατ.

Στις 7 Οκτωβρίου 2019, η Τράπεζα προέβη σε τροποποιήσεις στους όρους της 3^{ης} Σειράς Καλυμμένων Ομολογιών (αρχικής λήξης Νοεμβρίου 2019) και της 7^{ης} Σειράς Καλυμμένων Ομολογιών (αρχικής λήξης Φεβρουαρίου 2020), αναφορικά με την επέκταση της διάρκειάς τους κατά επιπλέον 24 μήνες, τροποποιώντας τις αντίστοιχες ημερομηνίες λήξης, σε Νοέμβριο 2021 και Φεβρουάριο 2022, αντίστοιχα.

Τα δάνεια από τιτλοποίηση στεγαστικών, επιχειρηματικών και καταναλωτικών δανείων του Ομίλου που περιλαμβάνονται στο κονδύλι “Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών” την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζονται παρακάτω:

Τιτλοποιημένα δάνεια	30/9/2019	31/12/2018
Στεγαστικά δάνεια	635	692
Καταναλωτικά, προσωπικά και λοιπά δάνεια	613	622
Επιχειρηματικά δάνεια	522	522
Σύνολο τιτλοποιημένων δανείων	1.769	1.835

Τα δάνεια που έχουν χρησιμοποιηθεί ως κάλυμμα στα ανωτέρω προγράμματα καλυμμένων ομολόγων του Ομίλου και περιλαμβάνονται στο κονδύλι “Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών” την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζονται παρακάτω:

Δάνεια- καλύμματα στο πρόγραμμα καλυμμένων ομολόγων	30/9/2019	31/12/2018
Στεγαστικά δάνεια	5.270	5.496

Οι τίτλοι Κύριου Χρέους εκδίδονται μέσω του προγράμματος EMTN (“EMTN Programme”) είτε απευθείας από την Τράπεζα είτε μέσω της θυγατρικής του Ομίλου Piraeus Group Finance PLC και φέρουν την εγγύηση της Τράπεζας.

Η Τράπεζα δεν προέβη σε καμία έκδοση ομολόγου Κύριου Χρέους μέσω του προγράμματος EMTN εντός της περιόδου που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019.

19 Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

	30/9/2019	31/12/2018
Ομόλογο σταθερού επιτοκίου μειωμένης εξασφάλισης	404	-
Σύνολο	404	0

Στις 26 Ιουνίου 2019, η Piraeus Group Finance PLC εξέδωσε το Ομόλογο Tier II, ονομαστικής αξίας € 400 εκατ., λήξης Ιουνίου 2029. Ο παραπάνω τίτλος εκδόθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος EMTN, φέρει την εγγύηση της Τράπεζας και το επιτόκιο

έχει καθοριστεί σε 9,75% για τα πρώτα 5 έτη πληρωτέο σε ετήσια βάση. Εφόσον το Ομόλογο Tier II δεν εξαγοραστεί από τον εκδότη κατά την ημερομηνία εξαγοράς, το νέο επιτόκιο καθορίζεται βάσει του ισχύοντος 5ετούς επιτοκίου mid swap πλέον 9,952%. Το Ομόλογο Tier II, είναι εξαγοράσιμο ολικώς από την Piraeus Group Finance PLC στην ονομαστική του αξία, στις 26 Ιουνίου 2024, με προϋπόθεση την έγκριση της αρμόδιας Εποπτικής Αρχής.

Ο Όμιλος δεν προέβη σε καμία επαναγορά του Ομολόγου Tier II εντός της περιόδου που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019.

Στις 31 Οκτωβρίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς υποκατέστησε την Piraeus Group Finance PLC ως εκδότη του Ομολόγου Tier II.

20 Υποχρεώσεις μισθώσεων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των συνολικών υποχρεώσεων μίσθωσης του Ομίλου κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και κατά την ημερομηνία μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α. 16, την 1 Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος έχει επιλέξει να εξαιρέσει την αναγνώριση για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και συνεπώς η ανάλυση που ακολουθεί δεν περιλαμβάνει μισθώσεις με υπολειμματική διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών από την 1 Ιανουαρίου 2019.

	30/9/2019	1/1/2019
Έως 1 έτος	32	32
Από 1 έως 5 έτη	92	96
Άνω των 5 ετών	52	65
Σύνολο μη προεξοφλημένων υποχρεώσεων	177	192

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2019, η παρούσα αξία των υποχρεώσεων από μισθώσεις ανέρχεται σε € 145 εκατ. για τον Όμιλο (1 Ιανουαρίου 2019: € 157 εκατ.).

Οι υποχρεώσεις μισθώσεων περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Λοιπές υποχρεώσεις».

Παρακαλώ ανατρέξτε στη Σημείωση 28 για πληροφορίες σχετικά με τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16.

21 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις, στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο, μεταφορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και δεσμεύσεις

21.1 Νομικά θέματα

Στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητας, υπάρχουν εκκρεμείς απαιτήσεις και δικαστικές αγωγές κατά του Ομίλου. Για τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει αναγνωριστεί πρόβλεψη στις Ενοποιημένες Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, η Διοίκηση επί του παρόντος δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει την πιθανή ζημία καθώς:

α) οι αγωγές είτε βρίσκονται σε αρχικό στάδιο είτε μπορεί να διαρκέσουν αρκετά χρόνια χωρίς κάποια βεβαιότητα σχετικά με την πιθανότητα της τελικής έκβασης, ή

β) υπάρχουν σημαντικά νομικά ζητήματα σε εκκρεμότητα που πρέπει να επιλυθούν τα οποία θα επέφεραν σημαντική μεταβολή στην αξιολόγηση.

Ωστόσο, με βάση την κρίση της Διοίκησης και τη γνωμοδότηση των Νομικών Υπηρεσιών του Ομίλου, η οριστική διευθέτηση των εν λόγω υποθέσεων δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, στην Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων και στην Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Ταμειακών Ροών του Ομίλου. Το ποσό των προβλέψεων που σχετίζονται με επίδικες απαιτήσεις και το οποίο έχει αναγνωρίσει η Διοίκηση κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 για τον Όμιλο ανέρχεται σε € 33 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 35 εκατ.).

21.2 Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση του 2010.

Για τις χρήσεις 2011 - 2016, απαιτήθηκαν φορολογικοί έλεγχοι για την Τράπεζα και όλες τις Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες. Οι εν λόγω φορολογικοί έλεγχοι διενεργήθηκαν από τους ορκωτούς ελεγκτές κατά το Ν.2190/1920 σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, όπως ίσχυαν.

Από τη χρήση 2016 και μετά η έκδοση του Φορολογικού Πιστοποιητικού Ελέγχου έγινε προαιρετική, ωστόσο, η Διοίκηση επέλεξε για την Τράπεζα και τις ελληνικές θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου να συνεχίσουν τη λήψη του Φορολογικού Πιστοποιητικού από τους σχετικούς ορκωτούς ελεγκτές. Η φορολογική αρχή διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει σε φορολογικό έλεγχο εντός του θεσπισθέντος πλαισίου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 36 του Ν.4174/2013.

Για τις χρήσεις 2011 και 2012, σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 5 του Ν.2238/1994, έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος της Τράπεζας και έχει εκδοθεί το Φορολογικό Πιστοποιητικό Ελέγχου από την εταιρεία PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη και ευρήματα.

Ο φορολογικός έλεγχος για την χρήση 2013 έχει ολοκληρωθεί από την PricewaterhouseCoopers A.E. και το σχετικό Φορολογικό Πιστοποιητικό Ελέγχου, έχει εκδοθεί και υποβληθεί στο Υπουργείο Οικονομικών, διατυπώνεται δε, θέμα έμφασης, αναφορικά με τις διατάξεις που εφαρμόστηκαν για την φορολογική αντιμετώπιση των αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού ελληνικών υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τις οποίες στοιχειοθετείται η απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις.

Για τις χρήσεις 2014, 2015 και 2016, έχει ολοκληρωθεί ο φορολογικός έλεγχος της Τράπεζας από την PricewaterhouseCoopers A.E. και έχει εκδοθεί το Φορολογικό Πιστοποιητικό Ελέγχου χωρίς να διατυπώνεται επιφύλαξη και ευρήματα. Για τις χρήσεις 2017 και 2018, ο φορολογικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί από την Deloitte A.E. και έχει εκδοθεί το Φορολογικό Πιστοποιητικό Ελέγχου χωρίς να διατυπώνεται επιφύλαξη και ευρήματα.

Όσον αφορά στις ημεδαπές θυγατρικές του Ομίλου που υποχρεούνται σε έλεγχο από ορκωτό ελεγκτή και για τις οποίες η Διοίκηση έχει επιλέξει προαιρετικά να αποκτήσει τα πιστοποιητικά ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, οι φορολογικοί έλεγχοι των εταιρειών αυτών για τη χρήση 2018 έχουν ολοκληρωθεί και έχουν εκδοθεί τα σχετικά Φορολογικά Πιστοποιητικά Ελέγχου.

Οι ανέλεγκτες χρήσεις των θυγατρικών, συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών του Ομίλου παρατίθενται στη Σημείωση 15 των Ενοποιημένων Ενδιάμεσων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και ως εκ τούτου, οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές.

Οι Φορολογικές Αρχές δεν έχουν ελέγξει όλες τις χρήσεις των θυγατρικών εταιρειών και συνεπώς οι φορολογικές τους υποχρεώσεις για τις χρήσεις αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές.

Πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις μπορούν να επιβληθούν ως αποτέλεσμα των εν λόγω φορολογικών ελέγχων που διενεργούνται από τις Φορολογικές Αρχές αν και δεν αναμένεται να έχει ουσιώδη επίπτωση στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

21.3 Πιστωτικές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, συνάπτει συμβατικές πιστωτικές δεσμεύσεις με τους πελάτες του προκειμένου να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές τους ανάγκες ή υποχρεώσεις. Οι συμβατικές δεσμεύσεις, λόγω της φύσης τους, αντιμετωπίζονται ως στοιχεία εκτός ισολογισμού. Οι Πιστωτικές δεσμεύσεις αφορούν Εγγυητικές επιστολές, Ενέγγυες πιστώσεις και Εγκεκριμένες αλλά μη εκταμειωθείσες πιστωτικές διευκολύνσεις. Γενικά οι Εγγυητικές επιστολές και Ενέγγυες πιστώσεις διασφαλίζουν την πληρωμή σε τρίτο μέρος για εμπορικές συναλλαγές ενός πελάτη ή εγγυώνται την καλή εκτέλεση μιας συμφωνίας ενός πελάτη σε τρίτο εμπλεκόμενο. Οι μη ανακληθείσες αχρησιμοποίητες πιστωτικές δεσμεύσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας από τον πελάτη. Ο Όμιλος αναγνωρίζοντας τον εγγενή πιστωτικό κίνδυνο αυτών των Πιστωτικών δεσμεύσεων, εφαρμόζει την ίδια Πιστοδοτική Πολιτική, τις ίδιες εγκριτικές διαδικασίες και ελέγχους όπως αυτά εφαρμόζονται στα Δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος.

Κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 ο Όμιλος έχει αναλάβει τις ακόλουθες πιστωτικές δεσμεύσεις:

	30/9/2019	31/12/2018
Εγγυητικές επιστολές	2.947	2.788
Ενέγγυες Πιστώσεις	29	33
Μη ανακλητά αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια	388	469
Συνολικές δεσμεύσεις	3.364	3.290

Τα μη ανακλητά αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια της 30 Σεπτεμβρίου 2019 προσμετρώνται στον υπολογισμό του Σταθμισμένου Ενεργητικού (RWA) για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας υπό τους εν ισχύ κεφαλαιακούς κανόνες. Σημειώνεται ότι υπολογίζεται αναμενόμενη Πιστωτική Ζημιά (ECL allowance) για τα μη ανακλητά αχρησιμοποίητα πιστωτικά όρια καθώς και για τις ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές.

Η πρόβλεψη που σχηματίστηκε για τις δανειακές δεσμεύσεις με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 9 κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 ανέρχεται σε € 120 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 131 εκατ.) και περιλαμβάνεται στη γραμμή «Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη» της Ενοποιημένης Ενδιάμεσης Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης.

21.4 Στοιχεία ενεργητικού σε ενέχυρο

	30/9/2019	31/12/2018
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	840	646
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.241	1.841
Χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	40	39
Απαιτήσεις από χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος	5	5
Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού	29	29
	2.155	2.560

Τα ανωτέρω στοιχεία σε ενέχυρο χρησιμοποιούνται για άντληση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα σύμφωνα με τους γενικούς όρους που ισχύουν για τέτοιου είδους συμφωνίες, για την κάλυψη κινδύνων από α) συναλλαγές παραγώγων για τις οποίες υπάρχουν συμβάσεις ISDA (International Swaps and Derivatives Association) και συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου CSA (Credit Support Annex), και β) διαπραγματικές συμφωνίες επαναγοράς τίτλων όπου χρησιμοποιούνται συμβάσεις GMRA (Global Master Repurchase Agreements).

Στο πλαίσιο διαπραγματικών συναλλαγών επαναγοράς χρεογράφων (repo) χρησιμοποιούνται για άντληση ρευστότητας τίτλοι συνολικής ονομαστικής αξίας € 1.819 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 2.178 εκατ.), εκ των οποίων ονομαστική αξία € 624 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 1.204 εκατ.) αφορά τίτλους εκδοθέντες από το Ελληνικό Δημόσιο και ονομαστική αξία € 100 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 622 εκατ.) αφορά διακρατούμενους πιστωτικούς τίτλους.

Επιπλέον των ανωτέρω στοιχείων σε ενέχυρο, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 ο Όμιλος έχει δεσμεύσει περιουσιακά στοιχεία ποσού € 168 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 168 εκατ.) που περιλαμβάνονται στα «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων», στα πλαίσια εγγύησης έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής από το Ελληνικό Δημόσιο.

Σημειώνεται επίσης ότι τα «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» που εμφανίζονται στον παραπάνω πίνακα, αφορούν δάνεια τα οποία έχουν ενεχυριαστεί στο πλαίσιο χρηματοδότησης από την Ε.Κ.Τ.

22 Μετοχικό κεφάλαιο και υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες	Ίδιες μετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	2.620	13.075	2.040	(1)	17.734
Αγορές / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	0	0
Υπόλοιπο 31/12/2018	2.620	13.075	2.040	(1)	17.734
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2019	2.620	13.075	2.040	(1)	17.734
Αγορές / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	0	0
Υπόλοιπο 30/9/2019	2.620	13.075	2.040	(1)	17.734

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες Μετοχές	Καθαρός αριθμός μετοχών
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2018	436.659.164	(191.669)	436.467.495
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(4.707.405)	(4.707.405)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	4.530.947	4.530.947
Υπόλοιπο 31/12/2018	436.659.164	(368.127)	436.291.037
Υπόλοιπο έναρξης 1/1/2019	436.659.164	(368.127)	436.291.037
Αγορές ιδίων μετοχών	-	(4.537.637)	(4.537.637)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	4.844.896	4.844.896
Υπόλοιπο 30/9/2019	436.659.164	(60.868)	436.598.296

Το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018, ανέρχεται σε € 2.619.954.984 διαιρούμενο σε 436.659.164 κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας € 6,00 η κάθε μία.

Επιπρόσθετα, οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες της Τράπεζας, που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2015, και καλύφθηκαν αποκλειστικά από το ΤΧΣ με ομόλογα εκδόσεως ESM, κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018, αντιστοιχούν στο ποσό των € 2.040 εκατ.

Οι βασικότεροι όροι των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Σε περίπτωση που ο δείκτης CET 1 της Τράπεζας υπολογισμένος σε ατομική ή ενοποιημένη βάση είναι κατώτερος από 7%, οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες θα μετατρέπονται υποχρεωτικά σε κοινές μετοχές, ο δε αριθμός των κοινών μετοχών που εκδίδονται ανά κάτοχο θα καθορίζεται διαιρώντας το 116% της ονομαστικής αξίας των ανεξόφλητων υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών που έχει στην κατοχή του δια την τιμή μετατροπής.
- Οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες αποφέρουν τόκο, καταβλητέο ετησίως δεδουλευμένο με ετήσιο επιτόκιο 8%. Οι καταβολές τόκου (είτε συνολικά είτε εν μέρει) εναπόκεινται αποκλειστικά στη διακριτική ευχέρεια του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Τυχόν ακυρωθέντες τόκοι δεν συσσωρεύονται ούτε είναι πληρωτέοι και απαιτητοί στο μέλλον. Σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος, η μη καταβολή τόκου δεν συνιστά γεγονός αθέτησης υποχρέωσης. Στην περίπτωση όπου η Τράπεζα δεν καταβάλλει εξ' ολοκλήρου οποιοδήποτε καταβλητέο τόκο στη σχετική ημερομηνία καταβολής, τότε δεν καταβάλλονται μερίσματα επί των κοινών μετοχών έως την επόμενη πληρωμή τόκου από την Τράπεζα κατά την οικεία ημερομηνία καταβολής.
- Οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες μετατρέπονται υποχρεωτικά σε κοινές μετοχές, εάν δεν καταβληθούν από την Τράπεζα συνολικά ή μερικά οι καταβλητέοι τόκοι σε δύο ημερομηνίες καταβολής τόκου (όχι απαραίτητα συνεχόμενες), εξαιρουμένου προς το σκοπό αυτό κάθε τόκου που καταβάλλεται με την έκδοση κοινών μετοχών αντί καταβολής σε μετρητά.

Οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες δεν έχουν ορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής.

Την 30 Σεπτεμβρίου 2019, οι υπό αίρεση μετατρέψιμες ομολογίες συνιστούν μέρος των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας καθώς πληρούνται όλα τα κριτήρια των σχετικών διατάξεων του Δ.Λ.Π. 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση».

Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 16Γ του Ν. 3864/2010, κατά το χρονικό διάστημα συμμετοχής του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, δεν επιτρέπεται η αγορά ιδίων μετοχών από την Τράπεζα χωρίς έγκριση του ΤΧΣ. Οι αγορές και οι πωλήσεις ιδίων μετοχών εντός της χρήσης 2018 και της περιόδου 1/1 - 30/9/2019, καθώς και οι κατεχόμενες ίδιες μετοχές κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018 σχετίζονται με συναλλαγές οι οποίες διενεργούνται από τη θυγατρική εταιρία Πειραιώς Α.Ε.Π.Ε.Υ. στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, που απορρέουν από την ιδιότητά της ως ειδικού διαπραγματευτή.

23 Λοιπά αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	30/9/2019	31/12/2018
Τακτικό αποθεματικό	84	108
Έκτακτο αποθεματικό	0	0
Αποθεματικό χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	238	97
Αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών	(54)	(59)
Αποθεματικό από αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	(27)	(27)
Λοιπά αποθεματικά	44	36
Λοιπά αποθεματικά	285	155
Αποτελέσματα εις νέον	(10.378)	(10.499)

Κίνηση λοιπών αποθεματικών	30/9/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	155	51
Μεταβολή αποθεματικού χρημ/κών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	141	(22)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	2	(15)
Πωλήσεις	(19)	(8)
Μεταβολή αποθεματικού από αναλογιστικά κέρδη/(ζημίες)	0	0
Μεταβολή αποθεματικού συναλλαγματικών διαφορών	5	149
Υπόλοιπο λήξης	285	155

Κίνηση αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	30/9/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	97	119
Κέρδη/(ζημίες) από την αποτίμηση ομολόγων	192	(26)
Κέρδη/(ζημίες) από την αποτίμηση μετοχών	33	(10)
Απομειώσεις / (αναστροφές) απομειώσεων ομολόγων	(9)	(5)
Ανακύκλιση της αποτίμησης των πωληθέντων χρεογράφων	(12)	15
Αναβαλλόμενοι φόροι	(63)	5
Διαφορές από συναλλαγματικές μετατροπές	(0)	0
Υπόλοιπο λήξης	238	97

Κίνηση αποτελεσμάτων εις νέον	30/9/2019	31/12/2018
Υπόλοιπο έναρξης	(10.499)	(10.308)
Κέρδη/(ζημίες) μετά φόρων για το έτος αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	89	(158)
Κέρδη/(ζημίες) από πωλήσεις ιδίων μετοχών	0	(1)
Ανακύκλιση στα αποτελέσματα του σωρευμένου αποθεματικού χρηματοοικονομικών μέσων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	2	(32)
Μεταφορά μεταξύ λοιπών αποθεματικών και αποτελεσμάτων εις νέον	(2)	11
Πωλήσεις και μεταβολές ποσοστών συμμετοχής	32	(11)
Υπόλοιπο λήξης	(10.378)	(10.499)

24 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη νοούνται:

- α) τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου, ο Επικεφαλής του Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου, η Επικεφαλής της Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, καθώς και οι Διευθύνοντες Σύμβουλοι των σημαντικών θυγατρικών του Ομίλου, συλλογικά οι κατέχοντες καίριες Διοικητικές Θέσεις,
- β) τα οικογενειακά μέλη των προσώπων που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις (μέχρι Α΄ βαθμού συγγένειας),
- γ) οι εταιρείες οι οποίες συναλλάσσονται με την Τράπεζα Πειραιώς, εφόσον η συνολική συμμετοχή σε αυτές (των προσώπων που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις καθώς και των οικογενειακών μελών τους) υπερβαίνει αθροιστικά το 20%,
- δ) οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας,
- ε) οι συγγενείς εταιρείες της Τράπεζας,
- στ) οι κοινοπραξίες της Τράπεζας και
- ζ) το ΤΧΣ, που οι κοινές μετοχές που κατέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας παρέχουν τα ειδικά δικαιώματα του άρθρου 10 του Ν. 3864/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Οι συναλλαγές με τα προαναφερόμενα συνδεδεμένα μέρη διέπονται από τους συνήθεις όρους και συνθήκες αγοράς. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος και οι εγγυητικές επιστολές προς συνδεδεμένα μέρη, έχουν δοθεί μέσα στο πλαίσιο των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών και διαδικασιών του Ομίλου, με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα, και ο κίνδυνος αποπληρωμής τους κυμαίνεται στο σύνηθες πλαίσιο των συνθηκών της αγοράς.

Οι συναλλαγές με τα πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις, καθώς και με τα λοιπά συνδεδεμένα μέρη, τα οποία περιλαμβάνουν τα συνδεδεμένα μέρη που αναφέρονται στα ως άνω σημεία (β) και (γ), αναλύονται στον κάτωθι πίνακα. Σημειώνεται ότι δεν υπήρχαν σημαντικές συναλλαγές με το ΤΧΣ κατά την περίοδο που έληξε την 30 Σεπτεμβρίου 2019, για την περίοδο 30 Σεπτεμβρίου 2018 και τη χρήση 2018.

Όμιλος (ποσά σε χιλ. €)	30/9/2019		31/12/2018	
	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Υπόλοιπο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	5.193	36	5.318	41
Υπόλοιπο καταθέσεων	1.704	52	892	160
Εγγυητικές επιστολές και ενέγγυες πιστώσεις	-	-	-	-

Όμιλος (ποσά σε χιλ. €)	1/1 - 30/9/2019		1/1 - 30/9/2018	
	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη	Πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις	Λοιπά συνδεδεμένα μέρη
Έσοδα	79	6	45	61
Έξοδα	11	0	1	0

Παροχές προσώπων που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις (ποσά σε χιλ. €)	1/1 - 30/9/2019		1/1 - 30/9/2018	
	Βραχυπρόθεσμες παροχές			4.038
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία			63	243

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές των προσώπων που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις περιλαμβάνουν τους μισθούς, τις αμοιβές, τις εργοδοτικές εισφορές και τις λοιπές επιβαρύνσεις. Το κονδύλι “Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία” περιλαμβάνει το κόστος προγραμμάτων για παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία.

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για προγράμματα παροχών σε πρόσωπα που κατέχουν καίριες Διοικητικές Θέσεις διαμορφώθηκε σε € 1 εκατ. την 30 Σεπτεμβρίου 2019, από € 2 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2018. Το σύνολο των εν λόγω προβλέψεων συμπεριλαμβάνεται στις υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση.

24.1 Συγγενείς εταιρείες

Οι συναλλαγές και τα αποτελέσματα με τις συγγενείς εταιρείες, παρουσιάζονται παρακάτω:

(ποσά σε χιλ. €)	30/9/2019	31/12/2018
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	997.927	1.061.837
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - απαιτήσεις	391	1.077
Λοιπές απαιτήσεις	3.271	3.560
Καταθέσεις	66.175	83.646
Λοιπές υποχρεώσεις	9.350	3.535

(ποσά σε χιλ. €)	1/1 - 30/9/2019	1/1 - 30/9/2018
Συνολικά έξοδα και κεφαλαιουχικές δαπάνες	(14.091)	(13.339)
Συνολικά έσοδα	34.348	39.464

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για απομείωση επί δανείων σε συγγενείς εταιρείες διαμορφώθηκε στις 30 Σεπτεμβρίου 2019 σε € 131 εκατ. από € 87 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι εγγυητικές επιστολές προς τις συγγενείς εταιρείες του Ομίλου κατά την 30 Σεπτεμβρίου 2019 ανέρχονται σε € 12 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 7 εκατ.).

Οι λοιπές υποχρεώσεις της 30 Σεπτεμβρίου 2019 περιλαμβάνουν ποσό € 6 εκατ. το οποίο αφορά τις υποχρεώσεις από μισθώσεις ακινήτων συγγενών εταιρειών του Ομίλου σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 16. Ο Όμιλος έχει προέβη σε εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 μελλοντικά βάσει των μεταβατικών διατάξεων του εν λόγω προτύπου (τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση) και ως εκ τούτου, το αντίστοιχο ποσό της 31 Δεκεμβρίου 2018 δεν περιλαμβάνει υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις ακινήτων συγγενών εταιρειών.

24.2 Κοινοπραξίες

Οι συναλλαγές και τα αποτελέσματα με τις κοινοπραξίες παρουσιάζονται παρακάτω:

(ποσά σε χιλ. €)	30/9/2019	31/12/2018
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	53.122	52.652

(ποσά σε χιλ. €)	1/1 - 30/9/2019	1/1 - 30/9/2018
Συνολικά έσοδα	370	629

Το σύνολο των σχηματισμένων προβλέψεων για απομείωση επί δανείων σε κοινοπραξίες την 30 Σεπτεμβρίου 2019 διαμορφώθηκε σε € 41 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2018: € 42 εκατ.).

25 Μεταβολές στο χαρτοφυλάκιο των ενοποιούμενων εταιρειών

Ακολουθεί η ανάλυση των μεταβολών στο χαρτοφυλάκιο ενοποιούμενων εταιρειών κατά την περίοδο 1/1 – 30/9/2019:

α) Ιδρύσεις Εταιρειών:

Την 1 Φεβρουαρίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς ίδρυσε την κατά 50,00% εταιρεία, Πείργκα Κύθνου ΙΚΕ, καταβάλλοντας το αναλογούν μετοχικό κεφάλαιο ύψους € 833 χιλ. Η εταιρεία κατηγοριοποιήθηκε στο χαρτοφυλάκιο των κοινοπραξιών.

Την 2 Μαΐου 2019, η κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία, Piraeus Bank Bulgaria A.D., ίδρυσε την κατά 100,00% εταιρεία, Piraeus Nedvizhimi Imoti EOOD, καταβάλλοντας το ποσό των € 511 χιλ.

Την 10 Σεπτεμβρίου 2019, η κατά 65,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, ETBA ΒΙ.ΠΕ. Α.Ε., ίδρυσε την εταιρεία Εταιρεία Ανάπτυξης Επιχειρηματικού Πάρκου Οινοφύτων Ασωπού Α.Ε., καταβάλλοντας το ποσό των € 9 χιλ. για το 37,69% του ιδρυτικού της μετοχικού κεφαλαίου. Κατόπιν τούτου, η εταιρεία έχει καταστεί συγγενής εταιρεία του Ομίλου.

β) Συμμετοχή σε αυξήσεις/ μειώσεις μετοχικού κεφαλαίου - Μεταβολές ποσοστών συμμετοχής:

Την 4 Φεβρουαρίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 344 χιλ. της κατά 75,37% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς, ΑΧΑΪΑ Clauss Estate Α.Ε., αυξάνοντας έτσι το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία σε 75,49%.

Την 13 Φεβρουαρίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 3 εκατ. της κατά 100,00% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς, Trieris Two Real Estate Ltd, διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 22 Φεβρουαρίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την Τράπεζα Πειραιώς η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους € 540 χιλ. της κατά 100,00% θυγατρικής εταιρείας της Τράπεζας Πειραιώς, Πλειάδες Estate A.E., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 13 Μαρτίου 2019, πιστοποιήθηκε από την κατά 23,07% συγγενή εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Unisoft A.E., η αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 5 εκατ., με κεφαλαιοποίηση των δανειακών της υποχρεώσεων, μεταξύ των οποίων και υποχρεώσεων προς την Τράπεζα Πειραιώς ύψους € 1 εκατ. Κατόπιν τούτου, η Τράπεζα Πειραιώς αύξησε το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία σε 26,73%.

Κατά τη διάρκεια του 1^{ου} τριμήνου 2019, η κατά 50,00% συμμετοχή του Ομίλου, ΑΕΠ Ελαιώνα Α.Ε., η οποία κατηγοριοποιείται στο χαρτοφυλάκιο των κοινοπραξιών του Ομίλου, προέβη σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου συνολικού ύψους € 7 εκατ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Trieris Two Real Estate LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 3,5 εκατ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην Εταιρεία.

Κατά τη διάρκεια του 1^{ου} τριμήνου 2019, η κατά 30,00% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της κατά € 79 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας € 24 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 11 Απριλίου 2019, η κατά 30,00% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της κατά € 56 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 17 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 24 Απριλίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία, Piraeus Bank Bulgaria A.D., η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισφορά σε είδος ύψους € 2 εκατ. της κατά 100,00% θυγατρικής της εταιρείας, Gama Asset Management EOOD, διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου.

Την 2 Μαΐου 2019, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Piraeus Bank Bulgaria A.D., Piraeus Nedvizhimi Imoti EOOD, απέκτησε από την κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία, Piraeus Bank Bulgaria A.D., το 100,00% της εταιρείας Beta Asset Management EOOD, το 100,00% της εταιρείας Gama Asset Management EOOD, το 100,00% της εταιρείας Emerald Investments EOOD, το 100,00% της εταιρείας Asset Management Bulgaria EOOD, το 100,00% της εταιρείας Varna Asset Management EOOD, το 100,00% της εταιρείας Delta Asset Management EOOD και το 100,00% της εταιρείας Besticar Bulgaria EOOD. Κατόπιν των παραπάνω, το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις προαναφερόμενες εταιρείες παρέμεινε αμετάβλητο σε 99,98%.

Την 21 Μαΐου 2019, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Bulfina E.A.D., απέκτησε από την κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία, Piraeus Bank Bulgaria A.D., το 100,00% της εταιρείας Piraeus Nedvizhimi Imoti EOOD. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην εταιρεία αυξήθηκε σε 100,00%.

Την 21 Ιουνίου 2019, η κατά 50,01% συγγενής συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus - TANEO Capital Fund A.K.E.Σ., αύξησε το ενεργητικό της κατά το ποσό των € 60 χιλ. Η Τράπεζα Πειραιώς κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 30 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Η κατά 50,01% συγγενής εταιρεία της Τράπεζας, Piraeus – TANEO Capital Fund A.K.E.Σ., προχώρησε σε διανομή προϊόντος αποεπένδυσης ποσού € 4 εκατ. Κατόπιν τούτου, η Τράπεζα έλαβε το ποσό των € 2 εκατ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Την 10 Ιουλίου 2019, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Clean Energy Holdings Ltd, απέκτησε το 17,00% της κατά 83,00% θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου, Zibeno Investments Ltd, έναντι ποσού € 10 χιλ. Κατόπιν τούτου, το ποσοστό του Ομίλου στην εταιρεία αυξήθηκε σε 100,00%.

Την 17 Ιουλίου 2019, πιστοποιήθηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 100,00% θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου, Linklife Food & Entertainment Hall A.E., ύψους € 3 εκατ., η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από τη μοναδική της μέτοχο, Picar A.E., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου.

Την 7 Αυγούστου 2019, πιστοποιήθηκε από την κατά 39,39% συγγενή εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Trastor A.E.E.A.Π., η αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά € 23 εκατ. με καταβολή μετρητών. Κατόπιν τούτου, η Τράπεζα Πειραιώς κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 9 εκατ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της στην εταιρεία.

Την 9 Σεπτεμβρίου 2019, καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από την κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus Clean Energy Holdings Ltd, η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών ύψους € 50 χιλ. της κατά 100,00% θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου, Zibeno Investments Ltd, διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου.

Την 25 Σεπτεμβρίου 2019, η κατά 50,01% συγγενής συμμετοχή της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus – TANEQ Capital Fund A.K.E.Σ., αύξησε το ενεργητικό της κατά το ποσό των € 30 χιλ. Η Τράπεζα Πειραιώς κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 15 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

Κατά τη διάρκεια του 3ου τριμήνου 2019, η κατά 30,00% συγγενής συμμετοχή του Ομίλου, PJ Tech Catalyst Fund, αύξησε το ενεργητικό της κατά € 281 χιλ. Κατόπιν τούτου, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Piraeus Equity Partners LTD, κάλυψε την αναλογία της καταβάλλοντας συνολικά € 84 χιλ., διατηρώντας έτσι αμετάβλητο το ποσοστό συμμετοχής της.

γ) Εκκαθαρίσεις – Πωλήσεις εταιρειών:

Την 31 Ιανουαρίου 2019, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία της Τράπεζας Πειραιώς, Πειραιώς Green Investments A.E., διεγράφη από το Γ.Ε.Μ.Η.

Την 28 Φεβρουαρίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς πώλησε το σύνολο της συμμετοχής στην κατά 98,83% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία Tirana Bank S.A., έναντι τιμήματος € 57 εκατ.

Την 18 Απριλίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς πώλησε το σύνολο της συμμετοχής της στην κατά 26,73% συγγενή της εταιρεία, Unisoft A.E., έναντι τιμήματος € 700 χιλ.

Την 13 Ιουνίου 2019, η Τράπεζα Πειραιώς πώλησε το σύνολο της συμμετοχής της στην κατά 99,98% διακρατούμενη προς πώληση εταιρεία Piraeus Bank Bulgaria A.D., έναντι τιμήματος € 75 εκατ. Κατόπιν τούτου, η κατά 99,98% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Insurance Brokerage EOOD, δεν ανήκει στον Όμιλο.

Την 2 Ιουλίου 2019, η κατά 99,18% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Priam Business Consultancy SRL, ετέθη σε καθεστώς εκκαθάρισης.

Την 5 Ιουλίου 2019, η κατά 100,00% θυγατρική εταιρεία του Ομίλου, Piraeus Real Estate Consultants SRL, διεγράφη από το

οικείο μητρώο εταιρειών.

26 Κεφαλαιακή επάρκεια

Ο Όμιλος έχει συμμορφωθεί από την 1 Ιανουαρίου 2014 με το ρυθμιστικό πλαίσιο "CRD IV" (εφαρμογή της Βασιλείας III από την Ε.Ε.), όπως αυτή αποτυπώθηκε στην οδηγία 2013/36/ΕΕ (CRD) και στον Κανονισμό 575/2013 (CRR). Η οδηγία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον νόμο 4261/2014.

Το ρυθμιστικό πλαίσιο απαιτεί από τα Πιστωτικά Ιδρύματα να διατηρούν σε επίπεδο Ομίλου ένα ελάχιστο επίπεδο εποπτικών ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος των αναλαμβανόμενων κινδύνων. Οι ελάχιστοι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, βάσει του άρθρου 92 του CRR, διαμορφώνονται ως εξής:

	Όμιλος
Δείκτες Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio)	4.5%
Δείκτες Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1 ratio)	6.0%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου (CAD ratio)	8.0%

Από τις 4 Νοεμβρίου 2014, στο πλαίσιο λειτουργίας του SSM, ο Όμιλος υπόκειται στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ.

Βάσει της Διαδικασίας Εποπτικής Εξέτασης και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP), η ΕΚΤ γνωστοποίησε στον Όμιλο Πειραιώς τη συνολική κεφαλαιακή του απαίτηση, η οποία ισχύει από την 1 Μαρτίου 2019.

Σύμφωνα με τη σχετική απόφαση, η Τράπεζα Πειραιώς οφείλει να διατηρεί σε ατομική και ενοποιημένη βάση Συνολικό Δείκτη Κεφαλαιακής Επάρκειας (Overall Capital Requirements - OCR) ύψους 14,00% (2018: 13,625%), ο οποίος περιλαμβάνει:

α) τις ελάχιστες συνολικές κεφαλαιακές απαιτήσεις του Πυλώνα Ι της Βασιλείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 92(1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 ύψους 8%,

β) τις επιπρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις υπό τον Πυλώνα ΙΙ της Βασιλείας βάσει του άρθρου 16(2) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 ύψους 3,25% (έναντι 3,75% της προηγούμενης απόφασης),

γ) το μεταβατικό απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου του Νόμου υπ' αριθ. 4261/2014, το οποίο βρίσκεται σε πλήρη ισχύ το 2019 και ανέρχεται σε 2,5% (1,875% το 2018) και

δ) το μεταβατικό απόθεμα ασφαλείας O-SII (άλλων συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων) του Νόμου υπ' αριθ. 4261/2014 το οποίο για το 2019 ανέρχεται σε 0,25% (0% το 2018).

Οι βασικοί στόχοι της Διοίκησης σχετικά με τη διαχείριση της κεφαλαιακής επάρκειας είναι:

- η συμμόρφωση με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι αναλαμβανόμενων κινδύνων, σύμφωνα με το εποπτικό πλαίσιο,
- η διαφύλαξη της δυνατότητας του Ομίλου να συνεχίσει απρόσκοπτα τις δραστηριότητές τους έτσι ώστε να προσφέρουν αποδόσεις και οφέλη στους μετόχους και να διασφαλίζουν την εμπιστοσύνη των συναλλασσόμενων,
- η διατήρηση μίας ισχυρής και σταθερής κεφαλαιακής βάσης, η οποία να στηρίζει τα επιχειρηματικά σχέδια της Διοίκησης του Ομίλου και

- η διατήρηση και ενίσχυση των υφιστάμενων υποδομών, πολιτικών, διαδικασιών και μεθοδολογιών για την επαρκή κάλυψη των εποπτικών του αναγκών, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα κύρια μεγέθη της κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου για την 30 Σεπτεμβρίου 2019 και την 31 Δεκεμβρίου 2018, όπως υπολογίστηκαν βάσει των κανόνων του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και μετά την εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (CRR) και των μεταβατικών διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2395/2017 που αφορά τον μετριασμό των επιπτώσεων από την εισαγωγή του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια.

	30/9/2019	31/12/2018
Μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1 Capital)	6.553	6.489
Μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (Tier 1 Capital)	6.553	6.489
Συνολικά Εποπτικά Ίδια Κεφάλαια	6.947	6.489
Σύνολο σταθμισμένου έναντι των κινδύνων ενεργητικού (εντός & εκτός ισολογισμού στοιχεία)	46.239	47.554
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1 Capital ratio)	14,17%	13,65%
Δείκτης κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (T1 Capital ratio)	14,17%	13,65%
Συνολικός δείκτης κεφαλαίου (Total Capital Ratio)	15,02%	13,65%

Ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας την 30 Σεπτεμβρίου 2019 για τον Όμιλο διαμορφώθηκε σε 15,02% (δείκτης CET1 14,17%), καλύπτοντας πλήρως τα υφιστάμενα επίπεδα Συνολικών Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (OCR). Οι εν λόγω δείκτες δεν περιλαμβάνουν το αποτέλεσμα του 2019.

Η Τράπεζα προχωράει στην εφαρμογή περαιτέρω πρωτοβουλιών για την ενίσχυση της κεφαλαιακής της θέσης, χωρίς την έκδοση κοινών μετοχών, με στόχο τη δημιουργία κεφαλαιακών αποθεμάτων που υπερβαίνουν τις ελάχιστες εποπτικές απαιτήσεις.

27 Αναμορφώσεις/ αναταξινομήσεις χρηματοοικονομικών πληροφοριών συγκριτικής περιόδου

Παρατίθενται οι αναμορφώσεις/ αναταξινομήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων των περιόδων 1/1 - 30/9/2018 και 1/7 - 30/9/2018.

Για σκοπούς παρουσίασης, ο Όμιλος αναταξινόμησε τα έξοδα επιβράβευσης πελατείας από τους τόκους και τα διοικητικά έξοδα στα έξοδα προμηθειών και τις δαπάνες που συνδέονται άρρηκτα με τις πιστωτικές κάρτες (εκτός των εξόδων επιβράβευσης πελατείας) από τα διοικητικά έξοδα στα έξοδα προμηθειών.

Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων	1/1 - 30/9/2018		
	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά
Τόκοι και εξομιούμενα έσοδα	1.411	-	1.411
Τόκοι και εξομιούμενα έξοδα	(366)	9	(357)
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.045	9	1.054
Έσοδα προμηθειών	331	-	331
Έξοδα προμηθειών	(53)	(15)	(68)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	278	(15)	263
Έσοδα από μερίσματα	7	-	7
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	39	-	39
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	(19)	-	(19)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	12	-	12
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	49	-	49
Σύνολο καθαρών εσόδων	1.412	(6)	1.405
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(502)	-	(502)
Έξοδα διοίκησης	(317)	6	(311)
Αποσβέσεις	(77)	-	(77)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(2)	-	(2)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(898)	6	(892)
Κέρδη προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	513	0	513
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(394)	-	(394)
Αναστροφές/ (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(22)	-	(22)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	6	-	6
Απομείωση αξίας συγγενών εταιρειών	(50)	-	(50)
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(7)	-	(7)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	0	-	0
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	13	-	13
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	(13)	-	(13)
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	46	0	46
Φόρος εισοδήματος	(10)	-	(10)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	35	0	35
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	(339)	-	(339)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου	(304)	0	(304)
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	40	-	40
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	(4)	-	(4)
Από διακοπείσες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(339)	-	(339)
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	(1)	-	(1)
Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας (σε €):			
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
- Βασικά	0,09	-	0,09
- Προσαρμοσμένα	0,05	-	0,05
Από διακοπείσες δραστηριότητες			
- Βασικά	(0,78)	-	(0,78)
- Προσαρμοσμένα	(0,41)	-	(0,41)

Ενοποιημένη Ενδιάμεση Κατάσταση Αποτελεσμάτων	1/7 - 30/9/2018		
	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις	Αναμορφωμένα ποσά
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	457	-	457
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(111)	3	(108)
Καθαρά έσοδα από τόκους	346	3	349
Έσοδα προμηθειών	151	-	151
Έξοδα προμηθειών	(21)	(5)	(27)
Καθαρά έσοδα προμηθειών	130	(5)	124
Έσοδα από μερίσματα	0	-	0
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσματικών λογαριασμών	15	-	15
Αποτελέσματα από πώληση θυγατρικών και συγγενών εταιρειών	0	-	0
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από χρηματοοικονομικά μέσα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	(5)	-	(5)
Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)	15	-	15
Σύνολο καθαρών εσόδων	501	(2)	499
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(117)	-	(117)
Έξοδα διοίκησης	(106)	2	(103)
Αποσβέσεις	(26)	-	(26)
Καθαρά κέρδη/ (ζημίες) από πώληση ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	0	-	0
Σύνολο λειτουργικών εξόδων προ προβλέψεων	(249)	2	(246)
Κέρδη προ προβλέψεων, απομειώσεων και φόρων	253	0	253
Αναμενόμενες ζημίες απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο αποσβέσιμο κόστος	(149)	-	(149)
Αναστροφές/ (ζημίες) απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(2)	-	(2)
Αναμενόμενες (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	(1)	-	(1)
Απομείωση αξίας συγγενών εταιρειών	0	-	0
Απομείωση αξίας ενσώματων παγίων και άυλων στοιχείων ενεργητικού	(3)	-	(3)
Λοιπές απομειώσεις (ζημίες απομειώσεων) / αναστροφές	(0)	-	(0)
Αναστροφές / (έξοδα) λοιπών προβλέψεων	1	-	1
Αποτελέσματα συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	11	-	11
Κέρδη/ (ζημίες) προ φόρων	110	0	110
Φόρος εισοδήματος	(17)	-	(17)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	93	0	93
Κέρδη/ (ζημίες) μετά από φόρο εισοδήματος από διακοπείσες δραστηριότητες	(27)	-	(27)
Κέρδη/ (ζημίες) περιόδου	67	0	67
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	94	-	94
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	(1)	-	(1)
Από διακοπείσες δραστηριότητες			
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(27)	-	(27)
Κέρδη/ (ζημίες) αναλογούντα στα δικαιώματα μειοψηφίας	0	-	0
Κέρδη/ (ζημίες) ανά μετοχή αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας (σε €):			
Από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
- Βασικά	0,22	-	0,22
- Προσαρμοσμένα	0,11	-	0,11
Από διακοπείσες δραστηριότητες			
- Βασικά	(0,06)	-	(0,06)
- Προσαρμοσμένα	(0,03)	-	(0,03)

28 Γνωστοποιήσεις για τη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Την 1 Ιανουαρίου 2019, ο Όμιλος εφάρμοσε τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις» (Δ.Π.Χ.Α. 16). Οι κάτωθι γνωστοποιήσεις που αφορούν στη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16 παρέχουν σχετική πληροφόρηση, προκειμένου να γίνει κατανοητή η επίπτωση της εφαρμογής του νέου λογιστικού προτύπου χρηματοοικονομικής αναφοράς στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου την 1 Ιανουαρίου 2019.

Η Διοίκηση ξεκίνησε το πρόγραμμα υλοποίησης του Δ.Π.Χ.Α. 16 κατά το 2^ο τρίμηνο του 2018. Στο πλαίσιο υλοποίησης αυτού του προγράμματος, εφαρμόστηκαν οι απαραίτητες αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης και συστάθηκαν μία Οργανωτική Επιτροπή, ένα Γραφείο Διαχείρισης Έργου και διάφορες ομάδες έργου με συμμετέχοντες από διάφορες Μονάδες και θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας. Η Οργανωτική Επιτροπή για τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16 συμμετείχε ενεργά στην όλη διαδικασία, διασφαλίζοντας την αποδοτική, αποτελεσματική, ορθή και έγκαιρη υλοποίηση του προγράμματος για το Δ.Π.Χ.Α. 16.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος για το Δ.Π.Χ.Α. 16, η Διοίκηση ανέπτυξε επαρκή λειτουργικότητα στην υφιστάμενη υποδομή πληροφοριακών συστημάτων της και στις διαδικασίες. Επιπλέον, η Διοίκηση βελτίωσε το υφιστάμενο σύστημα εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας, ενώ σχεδίασε και εφάρμοσε νέες εσωτερικές δικλίδες ασφαλείας και διαδικασίες σε τομείς που κρίθηκε αναγκαίο της μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α. 16. Ορισμένοι από τους κύριους τομείς διακυβέρνησης και εσωτερικών ελέγχων είναι αυτοί που σχετίζονται με:

- α) Την επιλογή, μεταξύ των τριών εναλλακτικών μεθόδων μετάβασης που προβλέπονται στο πρότυπο, για την πρώτη εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16.
- β) Την αξιολόγηση συμβάσεων μίσθωσης αναφορικά με το εάν συνιστούν μίσθωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Δ.Π.Χ.Α. 16.
- γ) Τον προσδιορισμό του διαφορικού επιτοκίου δανεισμού που θα εφαρμοστεί κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16 (Incremental Borrowing Rate – «IBR»).

Η Εκτελεστική Επιτροπή του Ομίλου παρακολούθησε την υλοποίηση του Προγράμματος για το Δ.Π.Χ.Α. 16 και συμμετείχε στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Εκτελεστική Επιτροπή του Ομίλου ενέκρινε το έγγραφο του Δ.Π.Χ.Α. 16 – Λογιστική Πολιτική, "Αναγνώριση και επιμέτρηση μισθώσεων σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 16", καθώς και τις παρούσες γνωστοποιήσεις για τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16.

Ο Όμιλος ως μισθωτής αξιολόγησε την εκτιμώμενη χρηματοοικονομική επίπτωση που θα έχει η αρχική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 στον Όμιλο, όπως περιγράφεται παρακάτω. Η Διοίκηση συνεχίζει να ελέγχει και να βελτιώνει τις νέες λογιστικές διαδικασίες, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και το πλαίσιο διακυβέρνησης που καθίστανται αναγκαία από την υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 16. Συνεπώς, η εκτίμηση της αναμενόμενης χρηματοοικονομικής επίπτωσης από την αρχική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 ενδέχεται να διαφοροποιηθεί έως την οριστικοποίηση των Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που θα λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Παραδοχές της Διοίκησης για την Πρώτη Εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 και την αναμενόμενη χρηματοοικονομική επίπτωση.

Η Διοίκηση αξιοποιώντας τον πρακτικό κανόνα που προβλέπεται κατά τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α. 16, δεν επανεκτίμησε τις υφιστάμενες συμβάσεις αναφορικά με το αν αυτές είναι ή περιέχουν συμβάσεις μίσθωσης. Αντίστοιχα, ο ορισμός της

μίσθωσης σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17 και τη διερμηνεία Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 4 θα συνεχίσει να εφαρμόζεται στις μισθώσεις που συνήφθησαν ή τροποποιήθηκαν πριν τη 1 Ιανουαρίου 2019.

Ο Όμιλος εφάρμοσε το Δ.Π.Χ.Α. 16 για πρώτη φορά την 1 Ιανουαρίου 2019, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση («Modified Retrospective Approach»). Για την εφαρμογή της τροποποιημένης αναδρομικής προσέγγισης, η Διοίκηση επέλεξε:

- να επιμετρήσει την παρούσα αξία του υπολοίπου της υποχρέωσης από μίσθωση χρησιμοποιώντας το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού της Τράπεζας που ίσχυε κατά την ημερομηνία της μετάβασης και να ορίσει την αξία των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης σε ποσό ίσο με το ποσό της υποχρέωσης από τη μίσθωση.
- να εφαρμόσει τον πρακτικό κανόνα για να εξαιρέσει τις αρχικές άμεσες δαπάνες από την αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης.

Το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού που χρησιμοποιήθηκε την 1 Ιανουαρίου 2019 βασίστηκε πάνω στην καμπύλη μηδενικού επιτοκίου του Ελληνικού Δημοσίου, προσαρμοζόμενο χαμηλότερα σύμφωνα με την αναμενόμενη προσαρμογή του πιστωτικού περιθωρίου για τα καλυμμένα ομόλογα. Ως αντιπροσωπευτικός δείκτης μηδενικού ρίσκου για την Ελλάδα θεωρήθηκε η καμπύλη απόδοσης του ομολόγου μηδενικού κουπονιού του Ελληνικού Δημοσίου όπως αυτή εξήχθη από το Bloomberg. Η προσαρμογή του πιστωτικού περιθωρίου υπολογίστηκε βάσει του περιθωρίου με το οποίο διαπραγματεύονται τα καλυμμένα ομόλογα των Ελληνικών Συστημικών Τραπεζών, σε σύγκριση με την καμπύλη των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου μηδενικού κουπονιού. Η ίδια διαδικασία υπολογισμού θα εφαρμόζεται σε κάθε περίοδο αναθεώρησης της αρχικής καμπύλης του διαφορικού επιτοκίου η οποία θα λαμβάνει χώρα σε τριμηνιαία βάση.

Αναφορικά με την ημερομηνία έναρξης μίσθωσης για τις συμβάσεις μίσθωσης που προέρχονται από τις εξαγορασθείσες τράπεζες, η Διοίκηση επέλεξε να χρησιμοποιήσει τις αντίστοιχες ημερομηνίες εξαγοράς ως ημερομηνίες έναρξης για τις προαναφερθείσες συμβάσεις.

Επιπλέον, τα παρακάτω έχουν εξαιρεθεί από το πλαίσιο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 για τους παρακάτω λόγους:

- Συμβάσεις μίσθωσης αορίστου χρόνου, καθώς η Διοίκηση έκρινε ότι για τις συμβάσεις αυτές δεν υφίστανται εκτελεστά δικαιώματα και υποχρεώσεις κατά την έννοια του προτύπου και, κατά συνέπεια, δεν πληρούν τον ορισμό της σύμβασης μίσθωσης όπως αυτός ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 16,
- Συμβάσεις μίσθωσης που αφορούν διακοπείσες δραστηριότητες,
- Άυλα περιουσιακά στοιχεία, όπως ορίζονται από το Δ.Λ.Π. 38 "Άυλα περιουσιακά στοιχεία" και
- Έξοδα ασφαλειών, ΦΠΑ και έξοδα χαρτοσήμου.

Το χαρτοφυλάκιο μισθώσεων του Ομίλου

Μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι μισθωτής

Οι μισθώσεις ακινήτων του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως μισθώσεις κτηρίων που στεγάζουν γραφεία, καταστήματα, διαμερίσματα και οχήματα. Ο Όμιλος έχει χαρακτηρίσει τις μισθώσεις αυτές ως λειτουργικές μισθώσεις σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο Δ.Λ.Π. 17.

Μισθώσεις κτηρίων που στεγάζουν γραφεία: Ο Όμιλος μισθώνει κτήρια που στεγάζουν γραφεία για τη λειτουργία Διοικητικών Υπηρεσιών. Οι βασικοί όροι των νέων μισθώσεων (διάρκεια κ.λπ.) είναι παρόμοιοι για όλους τους μισθωτές.

Σύμφωνα με την τρέχουσα πρακτική, η Τράπεζα επιδιώκει να υπογράψει συμβάσεις μακροχρόνιας μίσθωσης (κατά κανόνα, διάρκειας τουλάχιστον 12 ετών). Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία που ρυθμίζει τις συμβάσεις μίσθωσης, η ελάχιστη δεσμευτική διάρκεια και για τα δύο μέρη της νέας σύμβασης είναι έως 3 έτη. Ανάλογα με τους συμφωνηθέντες όρους, το μίσθωμα αναπροσαρμόζεται ετησίως με βάση τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, όπως υπολογίζεται και ανακοινώνεται μηνιαίως από την Ελληνική Στατιστική Αρχή, πλέον μιας πιθανής συμφωνηθείσας προσαύξησης (π.χ. +1%, +2%, κ.λπ.). Στο βαθμό κατά τον οποίο οι μισθώσεις συνάπτονται σύμφωνα με τον νέο νόμο περί επαγγελματικών μισθώσεων που ισχύει από το 2014, δεν υφίσταται δικαίωμα παράτασης (εκτός εάν αυτή συμφωνηθεί ρητά).

Οι συμβάσεις διάρκειας αορίστου χρόνου δεν εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Ειδικότερα, ο Όμιλος έχει 389 συμβόλαια διάρκειας αορίστου χρόνου επί συνόλου 1.373 συμβολαίων, τα οποία συνδέονται με ετήσιο έξοδο μισθώματος αξίας € 6 εκατ. και τα οποία έχουν εξαιρεθεί από το πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 καθώς δεν πληρούν τον ορισμό του συμβολαίου μίσθωσης όπως αυτό ορίζεται στο Δ.Π.Χ.Α. 16.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Διοίκηση αξιολογεί εάν θα ασκήσει τυχόν δικαιώματα προαίρεσης για ανανέωση των συμβάσεων μίσθωσης, λαμβάνοντας υπόψη την τοποθεσία των κτηρίων, τη διαθεσιμότητα κατάλληλων εναλλακτικών επιλογών, το ύψος των μισθωμάτων κ.λπ.

Μισθώσεις Καταστημάτων: Ο Όμιλος μισθώνει ακίνητα για τη λειτουργία του δικτύου καταστημάτων. Οι βασικοί όροι των νέων μισθώσεων (διάρκεια, κ.λπ.), καθώς και οι πρακτικές που εφαρμόζονται σε αυτές τις περιπτώσεις είναι γενικά οι ίδιοι οι οποίοι εφαρμόζονται και στις μισθώσεις κτιρίων που στεγάζουν γραφεία.

Μισθώσεις Διαμερισμάτων: Με σχετική έγκριση της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού του Ομίλου, ο Όμιλος μισθώνει διαμερίσματα που χρησιμοποιούνται για τη στέγαση στελεχών της Τράπεζας και του Ομίλου τα οποία εργάζονται μακριά από την περιφέρεια στην οποία βρίσκεται η έδρα τους. Οι όροι μίσθωσης και οι υπολειπόμενες διάρκειες μίσθωσης την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής ποικίλλουν ανάλογα με τις λειτουργικές ανάγκες της Τράπεζας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η υπολειπόμενη διάρκεια μίσθωσης την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 είναι μικρότερη των 12 μηνών (λόγω συγκεκριμένων αναγκών της Τράπεζας). Οι μισθώσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν δικαιώματα προαίρεσης για την ανανέωσή τους, ενώ προβλέπουν σταθερά μισθώματα.

Μισθώσεις οχημάτων: Ο Όμιλος μισθώνει οχήματα που προσφέρονται ως παροχή σε στελέχη τους ή για τον σκοπό της διατήρησης ενός στόλου οχημάτων που εξυπηρετούν τις λειτουργικές τους ανάγκες. Η μέση διάρκεια μίσθωσης είναι τα πέντε έτη. Είναι δυνατή η συμβατική επέκταση της μίσθωσης μετά τη λήξη της για 12 ή 24 μήνες, υπό τους ίδιους όρους.

Τυχόν μεταβολές των μισθωμάτων οφείλονται στην αύξηση των ετήσιων ασφαλιστρών από τη συνεργαζόμενη ασφαλιστική εταιρεία, καθώς και των ετήσιων τελών κυκλοφορίας των οχημάτων.

Μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος είναι εκμισθωτής

Επενδυτικά ακίνητα

Ο Όμιλος κατέχει διάφορα κτήρια τα οποία δε χρησιμοποιούνται πλέον για τις δραστηριότητές του ή αποκτώνται από πλειστηριασμούς και χρησιμοποιούνται για την απόκτηση εισοδήματος από ενοίκια. Τα κτήρια που εκμισθώνονται σε τρίτα μέρη χαρακτηρίζονται λειτουργικές μισθώσεις με σταθερά ή κυμαινόμενα μισθώματα. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος υπεκμισθώνει επενδυτικά ακίνητα σε τρίτα μέρη.

Πώληση και επαναμίσθωση

Οι συμβάσεις που αφορούν τα ακίνητα του Ομίλου υπό καθεστώς πώλησης και επαναμίσθωσης συντάχθηκαν στο πλαίσιο της επιχειρησιακής λειτουργίας που διέπει τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ομίλου.

Χρηματοοικονομική επίπτωση από την αρχική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16 την 1 Ιανουαρίου 2019 στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ομίλου

Λόγω της μετάβασης στο Δ.Π.Χ.Α. 16 από την 1 Ιανουαρίου 2019, ο Όμιλος αναγνώρισε πρόσθετες υποχρεώσεις από μισθώσεις ύψους € 117 εκατ. για τις συμβάσεις μίσθωσης που εμπίπτουν στο πλαίσιο του Δ.Π.Χ.Α. 16. Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης ορίστηκε ίσο με το ποσό της υποχρέωσης από τη μίσθωση και, συνεπώς, δεν υπήρξε επίπτωση στο Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία μετάβασης.

Κατά την επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, η Διοίκηση προεξόφλησε μισθώματα χρησιμοποιώντας το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού της 1 Ιανουαρίου 2019 όπως αναλύθηκε παραπάνω. Η καμπύλη διαφορικού επιτοκίου επιλέχθηκε με βάση τη διάρκεια εκάστης σύμβασης μίσθωσης.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η συμφωνία των δεσμεύσεων για λειτουργικές μισθώσεις, όπως γνωστοποιούνται στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 17, με τις υποχρεώσεις από μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν την 1 Ιανουαρίου 2019 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16:

	Όμιλος
Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων την 31/12/2018, όπως γνωστοποιήθηκαν για τον Όμιλο και την Τράπεζα σύμφωνα με το ΔΛΠ 17	132
Σύνολο υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων την 31/12/2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 17	132
Μείον: Εξαίρεση βραχυχρόνιων μισθώσεων	2
Προσαρμοσμένο σύνολο υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων την 31/12/2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 17	129
Μείον: Επίδραση προεξόφλησης υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων χρησιμοποιώντας το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR) την 1/1/2019	13
Σύνολο υποχρεώσεων λειτουργικών μισθώσεων που αναγνωρίστηκαν την 1/1/2019 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16	117
Υποχρέωση από χρηματοδοτικές μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν την 31/12/2018	40
Σύνολο υποχρεώσεων από μισθώσεις που αναγνωρίστηκαν την 1/1/2019 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 16	157

Ο Όμιλος δεν έχει αναμορφώσει τα συγκριτικά οικονομικά μεγέθη καθώς ακολούθησε την τροποποιημένη αναδρομική εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 16.

Η Διοίκηση προχώρησε σε εκτίμηση του μέσου κόστους αποκατάστασης που αφορά τα ακίνητα που μισθώνει η Τράπεζα. Βάση της εκτίμησης αυτής, αυξήθηκαν τα «Περιουσιακά Στοιχεία» (ROU assets) κατά € 6 εκατ. με μια ισόποση αύξηση της «Υποχρέωσης Αποκατάστασης», χωρίς συνακόλουθη επίπτωση στα Ίδια Κεφάλαια.

29 Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Περιόδου Αναφοράς

- Στις 3 Οκτωβρίου 2019, γνωστοποιήθηκε στους κατόχους της Τιτλοποίησης Στεγαστικών Δανείων της Τράπεζας Πειραιώς Estia Mortgage Finance II Plc (Estia II), η πρόθεση του Εκδότη να ασκήσει το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής για το συνολικό εναπομείναν ποσό των Τίτλων που ανερχόταν σε € 527,6 εκατ. Το μεγαλύτερο μέρος των Τίτλων διακατέχονταν από την Τράπεζα, ενώ € 28,3 εκατ. διακατέχονταν από επενδυτές. Η αποπληρωμή θα πραγματοποιηθεί, κατά το ποσό της αντίστοιχης ονομαστικής αξίας των Τίτλων προσαυξημένης με τους δεδουλευμένους τόκους, κατά την επόμενη ημερομηνία πληρωμής τοκομεριδίου τους, στις 27 Νοεμβρίου 2019 (βλ. Σημείωση 18).
- Στις 10 Οκτωβρίου 2019, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε ότι στο πλαίσιο του Ελληνικού Μηχανισμού Προστασίας Στοιχείων Ενεργητικού (Hellenic Asset Protection Scheme) που αποσκοπεί στη στήριξη των Ελληνικών τραπεζών για την απομείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων - γνωστό και ως σχέδιο «Ηρακλής» - το Ελληνικό Δημόσιο θα αμείβεται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς για τον κίνδυνο που θα αναλαμβάνει όταν θα παρέχει εγγύηση για τιτλοποιημένα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, συνεπώς οι παρεμβάσεις αυτές δεν περιέχουν κρατική ενίσχυση. Η Τράπεζα Πειραιώς θα αξιολογήσει τότε και πώς ο Ελληνικός Μηχανισμός Προστασίας Στοιχείων Ενεργητικού θα ενσωματωθεί στη στρατηγική απομείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (ΜΕΑ) της, όταν ψηφισθεί από το Ελληνικό Κοινοβούλιο (αναμένεται έως το τέλος του 2019).
- Στις 23 Οκτωβρίου 2019 ολοκληρώθηκε η στρατηγική συμφωνία με την Intrum σχετικά με τη σύσταση υπηρεσιών διαχείρισης πιστώσεων στην Ελλάδα. Ποσοστό 80% του μετοχικού κεφαλαίου πλέον μίας μετοχής της νέας εταιρείας διαχείρισης και της εταιρείας REO - που ιδρύθηκαν στις 16 Σεπτεμβρίου 2019 και 6 Σεπτεμβρίου 2019 αντίστοιχα - μεταφέρθηκε στην Intrum, ενώ η Τράπεζα Πειραιώς διατήρησε μερίδιο 20% μείον μία μετοχή. Μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, η Τράπεζα ασκεί σημαντική επιρροή και στις δύο εταιρείες, οι οποίες θα ενοποιηθούν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ως συγγενείς εταιρείες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.
- Στις 28 Οκτωβρίου 2019, αποπληρώθηκαν πρόωρα κατά την ημερομηνία πληρωμής τοκομεριδίου, οι Τίτλοι της τιτλοποίησης Estia Mortgage Finance I Plc, κατά το ποσό της αντίστοιχης ονομαστικής αξίας τους προσαυξημένης με τους δεδουλευμένους τόκους, για το συνολικό εναπομείναν ποσό ύψους € 82,9 εκατ. - από το οποίο το μεγαλύτερο μέρος διακατέχονταν από την Τράπεζα, ενώ € 9,6 εκατ. διακατέχονταν από επενδυτές (βλ. Σημείωση 18).
- Στις 31 Οκτωβρίου 2019, η Piraeus Group Finance (ο Εκδότης) και η Τράπεζα Πειραιώς Α.Ε. (ο Εγγυητής) γνωστοποίησαν στους κατόχους των € 400 εκατ. Τίτλων Σταθερού Επιτοκίου Μειωμένης Εξασφάλισης λήξης 26 Ιουνίου 2029 (ISIN: XS2018638648) ότι από την ημερομηνία αυτή ο Εγγυητής θα υποκαταστήσει τον Εκδότη ως εκδότης και κύριος οφειλέτης των Τίτλων (βλ. Σημείωση 19).

- Στις 8 Νοεμβρίου 2019, η S&P Global επιβεβαίωσε τη μακροπρόθεσμη πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας Πειραιώς σε 'B-', αναβαθμίζοντας ταυτόχρονα τις προοπτικές της σε θετικές από σταθερές. Οι θετικές προοπτικές αντανακλούν κυρίως τη βελτίωση του οικονομικού και λειτουργικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα που πιθανώς να στηρίξουν το πλάνο της Τράπεζας να απομειώσει τους κινδύνους στον ισολογισμό της, να αυξήσει την αποδοτικότητα και την κερδοφορία της και να διατηρήσει την κεφαλαιακή της επάρκεια.

Αθήνα, 21^η Νοεμβρίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο GROUP CHIEF
FINANCIAL OFFICER

Ο CHIEF
FINANCIAL OFFICER

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Π. ΧΑΝΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
Α.Δ.Τ. Χ 501829

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΜΕΓΑΛΟΥ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 011012

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Χ. ΓΝΑΡΔΕΛΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 662109

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 630875
Αρ. αδείας Α' Τάξης 29358